श्री

ભજન સાગર.

असितगिरिसमं स्यात् कज्जलं सिंधुपात्रे
सुरतरुवरशाखा लेखिनी पत्रमुर्वी ।
लिखति यदि गृहीत्वा शारदा सर्वकालम्
तदपि तव गुणानामीश पारं न याति ॥

અર્થ:—

નીલગિરી પર્વત જેટલી શાહી હોય, મહાસાગર જેવડો
ખડીયો હોય, સર્વે દેવતાઈ ઝાડોની કલમ બનાવી
હોય, પૃથ્વીના પડ જેવડો કાગળ બનાવ્યો
હોય, અને મર્જીથી સરસમાં સરસ
લખનાર વાણી શારદા સદાકાળ
લખ્યા કરે, તોપણ હે
ઈશ્વર ! ત્હારા ગુણનો
પાર આવે નહીં.

નવમી આવૃતી નકલ ૨૦૦૦

કિંમત ૭ આના.

સંવત ૧૯૭૪ના શ્રાવણ સુદ ૧૧ ને રવિવાર

૭૮૩

હૃ

પ્રભુ !
તમે એક
છો, અખંડ છો,
અનંત છો: વ્યાપક છો,
નિર્વિકાર છો, સર્વાધાર છો,
સકળ વિશ્વના સ્વામી છો અને
સર્વશક્તિમાન છો તમે સર્વ ગુણોના
નિધિ છો, તમે દયાના સાગર છો, અને તમે
અધમ ઉદ્ધારણ છો. તમારો મહિમા અગાધ
છે, તમારૂ ડહાપણ અપાર છે. તમે રાજાઓના રાજા
તથા દેવોના પણ દેવ છો, અને તમારી અકળ ગતિનો
કોઈ પાર પામી શકતું નથી. હે મહા મંગળકારી
અખંડ સચ્ચિદાનંદ પરમકૃપાળુ પવિત્ર પિતા
મહાન્ ઈશ્વર! તમારા એવા ગુણો ને
મ્હોટાઇમાં અમારૂં મન લય કરવા
માટે અને તમારી સત્ય સેવા
કરવાને ખાતર શુદ્ધ અંતઃકર-
ણના પ્રેમથી માનપૂર્વક
હજારો હજારવાર
દંડવંત્ પ્રણામ
ક રી એ
છીએ.

—:o:—

श्री

ભજન સાગર.

असितगिरिसमं स्यात् कज्जलं सिंधुपात्रे
सुरतरुवरशाखा लेखिनी पत्रमूर्वी ।
लिखति यदि गृहीत्वा शारदा सर्वकालम्
तदपि तव गुणानामीश पारं न याति ॥

અર્થ:—

નીલગિરી પર્વત જેટલી સહી હોય, મહાસાગર જેવડો ખડીયો હોય, સર્વે દેવતાઈ ઝાડાની કલમ બનાવી હોય, પૃથ્વીના પડ જેવડો કાગળ બનાવ્યો હોય, અને સર્વથી સરસમાં સરસ લખવા વાળી શારદા સદાકાળ લખ્યા કરે, તોપણ હે ઈશ્વર! ત્હારા ગુણનો પાર આવે નહીં.

નવમી આવૃતી   નકલ ૨૦૦૦

કિંમત ૭ આના.

સંવત ૧૯૭૪ના શ્રાવણ સુદ ૧૧ ને રવિવાર.

પ્રસ્તાવના.

આ પુસ્તકની અંદર જે ભજનો છપાયલા છે, તેમાંના કેટલાંક કોઇક કોઈક ચોપડીઓમાંથી લીધાં છે; ને બાકીના મોઢેથી ગવાતાં ઉતારી લેવામાં આવ્યાં છે. તેથી તેમાં જો કાંઈ ભુલો હોય તો તે માટે સુજ્ઞ વાંચકો દરગુજર કરશે.

આ પુસ્તકની ઘણી આવૃત્તિઓ છપાઈ ગઈ છે, ને આ છપાવી છે; તે ફક્ત ભગવદ્ પ્રીત્યર્થે ને લોકોના કલ્યાણ માટે તથા અંતઃકરણમાં ભક્તિભાવ જામે એવા હેતુથી છપાવી છે. બીજો કંઈક તેમાં હેતુ નથી. માટે જે જે પુસ્તકોમાંનાં ભજનો લેવાયલાં હોય ને તેમાં તેમના છપાવનારને કંઇ પણ હરકત હોય તો તે લખી જણાવશે તો તે પ્રમાણે યોગ્ય ફેરફાર કરવામાં આવશે.

લી૦

વૈદ્ય અમૃતલાલ સુંદરજી પઢીઆર.

સાંકળીયું.

ॐ

परमात्मने नमः

— —

સત્સંગ વિષે.

૧

મહાપદ લાધ્યું રે જેને, બીજાં સાધન ન રહ્યાં તેને
સહજ સમાધિરે લાગી, અનુભવ જ્યોતિ નિરંતર જાગી.
અનહદ વાજા રે વાજે, પરણવ અરણવ લહેરે ગાજે
ગંગા જમુનારે વહે છે, તરવેણીમાં તાલ મળે છે
જન ત્યાં આવેરે ઝાઝા, ત્યાં છે સકળ તીરથનો રાજા
દેવ મુનિનોરે મેળો, ભાવિક સંઘ થાય છે ભેળો
અક્ષય વટછેરે એમાં, વિશ્વપતિનો વાસો તેમાં
તીરથરાજરે ન્હાશે, કાગ મટીને હંસજ થાશે.
પિંડજ તેમાંરે ધરશે, એકોત્તર શત કુળ તો તરશે.
નિર્મળ થાશેરે કાયા, પ્રેમ પ્રયાગ વિષે જે ન્હાયા.
સત્ પુરુષોનીરે સંગે, છોટમ ન્હાયો પરમ ઉમંગે.

૨

સુખ કહ્યું ન જાય સત્સંગનું રે,
આઠે અંગમાં આનંદ થાય—સુખ૦
અડસઠ તીરથ એને સૌ આંગણે રે,
સત્સંગેથી ભેળાં થાય—સુખ૦
એ સુખ ઈંદ્રના લોકથી અધિક છે રે,
વૈકુંઠેથી વધતું જાય—સુખ૦
એ સુખ બ્રહ્માના લોકથી ભારે ઘણું રે,
એ તો વેદ પુરાણે વંચાય—સુખ૦
મહેતો નરસિંહ એમાં તો એમ ભણે રે,
એ તો ઓળખાવે અવિનાશ—સુખ૦

૩

જેને ન કીયો સત્સંગ જનમ ધરી,
જેને ન કીયો સત્સંગ રે. (ટેક)
તાકો કેવલ પશુ કરી માનો (૨)
જદપિ મનુષ્યકો, અંગ રે (૨)—જેને૦
કા ભયો પાટ પીતાંબર પહેરણ
ચહડવે હસ્તી તુરંગ રે, (૨)
તામેં કા બડાઈ પાયો (૨)
ફૂલ્યો હ્રદય ઉમંગ રે (૨)—જેને૦

આહાર નિદ્રા ભય કરતોરે મૈથુન
લાગો વિષયકા રંગરે, (૨)
ચેતત નાહીં ભડો હે મુરખ (૨)
કાલ કરેગો ભંગરે (૨)—જેને૦
નિર્મળ ચિત્ત કરી કબહુ ન નાહ્યો
સંત સ્વરૂપી ગંગરે (૨)
કહે હેવો કેસે કરી પાવે (૨)
પુરણ પદ અભંગરે (૨)—જેને૦

૪

સંતો અમે વહેવારીઆ, શ્રી રામનામના રે (ટેક)
વેપારી આવે છે બધા ગામ ગામનારે—સંતો૦
અમારૂં વસાણું સંતો, સૌ કોને ભાવે (૨)
અઢારે વરણ જેને હોરવાને આવે—સંતો૦
લાખ કરોડ લેખા નહી, ને પાર વિનાની પુંજી (૨)
હોરવું હોય તો હોરી લેજો કસ્તુરી છે સોંઘી—સંતો૦
આવરો ને ખાતાવહીમાં, લક્ષ્મીવરનું નામ (૨)
ચિઠીમાં ચતુર્ભુજ લખીયા નરસૈયાનું કામ—સંતો૦

૫

જેને ઘેર હરિજન હરિજશ ગાય,તેતો નિત્ય ગંગામાં ન્હાય(૨)
અડસઠ તીરથ ગુરૂને આંગણે (૨) દૂર ગયે શું થાય—જે.

ધ્રુવ નાહ્યા, પ્રલ્હાદ નાહ્યા, હેતે નાહ્યા હનુમાન (૨)
પ્રીત કરી પરીક્ષિત નાહ્યા (૨) જોગી શુકદેવ ગાય–જે.
સહુ સંત મળી ધારણ બાંધ્યું, જ્ઞાનગંગા તોળાય (૨)
જપતપ તીરથ જોડે મળ્યા(૨)તેમાં સર્વ સાધન મળીજાય-જે.
જ્ઞાનગંગાનો મહિમા મોટો, મુખે કહ્યો નવ જાય (૨)
ભલે મળ્યા મેતા નરસિંહના સ્વામી,હેતે હરિના ગુણ ગાય-જે.

ગુરૂ વિષે.

૬

હરિગુણ બાર બાર ગાતાં, પ્રભુ ગુણ બાર બાર ગાતાં (ટેક)
ગુરૂકી કૃપાદૃષ્ટિ રંગ છાઈ, હરિગુણ બારબાર ગાતાં–હ૦
આસન બાંધી સુરતી સાંધી, ભ્રકુટિમેં ધ્યાન લગાય–હ૦
કૃષ્ણ મોરારી જેને ઓઢી કામળ કાળી,એહીમેરે મનભાય–હ૦
જાદવ ગુરૂકી કૃપા ભઇ, તો નાચત વૈકુંઠ જાય–હ૦

૭

દેખ્યા હોય તો કહી બતલાવો,
કયાં છે ગુપ્તી ગંગા?–ભાઈ, કયાં છે૦–હોજી. (ટેક)
ઘૂડ ગુરૂ ને છીપા ચેલા,
નહીં દિવસ પગદંડા–ભાઈ નહીં દિવસ–હોજી;

આગમ ભાંખે કાંઇ નવ સુઝે (૨)
આપ વખાણે અંધા—ભાઈ, આપ વખાણે૦—ભાઈ કયાં છે૦
સદ્‌ગુરૂ મળીયા ને સંશય ટળીઆ,
ને મીટ ગયા સર્વે ફંદા—ભાઇ, મીટ ગયા સર્વે૦—હોજી;
મોતી નીરખ્યા પિયુકું પરખ્યા (૨)
જબી ભયા આનંદા—ભાઇ, જબી ભયા૦—ભાઇ કયાં છે૦
એક નુરીજન મોતી નીરખ્યા,
વચન ગુરૂકા વંધા—ભાઇ, વચન ગુરૂકા વંધા૦—હોજી;
દાસ અરજણ જીવણ કે ચરણે (૨)
ધ્યાની પુરૂષકા ધંધા—ભાઈ, ધ્યાની૦—ભાઇ કયાં છે૦

૮

સદ્‌ગુરૂના તે શબ્દ વિચારતાં (૨)
મટે માયા મોહ વિકાર—હરિરસ પીજીયે
બાળી ભસ્મ કરે બીજી વાસના (૨)
ઉર પ્રગટે પ્રેમ અપાર—હરિરસ૦
એવો અજર અમી રસ જે પીયે (૨)
તેના નેણા વેણા પલટાય—હરિરસ૦
લાગી બ્રહ્મખુમારી ન ઉતરે (૨)
સુખ મુખે કહ્યું નવ જાય—હરિરસ૦

તેને સંભવ નથી રે શરીરનો (૨)
થયો આતમ દૃષ્ટિ ઉઘાડ—હરિરસ૦
મરજીવો થઇ હરિને મળે (૨)
ગળે જ્ઞાન હિમાળે હાડ—હરિરસ૦
બ્રહ્મજ્ઞાન ગગનવત થઈ રહે (૨)
જયમ કુંભ મહા જળ માંહે—હરિરસ૦
કૃષ્ણ પોતામાં પોતે શ્રીકૃષ્ણમાં (૨)
કૃષ્ણ વિના ન દીસે કાંઇ—હરિરસ૦
જઈ સરિતા સાગરમાં ભળે (૨)
તેનું નામ નદી ટળી જાય—હરિરસ૦
કહે પ્રીતમ સદ્ગુરૂ સેવતાં (૨)
ટળે અંતર એક રસ થાય—હરિરસ૦

૯

સદ્ગુરૂએ અમને મારેલ છેરે શબ્દોના બાણ;
એક રામને ભજીલ્યો નિરવાણરે—સદ્૦
કુટુંબ કબીલાની કુડી કુડી માયારે (૨)
સાચું નારાયણનું નામરે—સદ્૦
કહે રવિદાસ સંતો બાણ પ્રતાપેરે (૨)
મટી ગઈ ચોરાશી કેરી ખાણરે—સદ્૦

૧૦

સદ્‌ગુરૂ સ્વામીને વીનવું, નમી નમી લાગું પાયજી,
દાન દીધાંરે ભક્તિ જ્ઞાનનાં, કોટી કર્મ મીટાયજી—સ.
જનમ મરણનું તો ભય ગયું, મટી જમડાની ત્રાસજી,
લખરે ચોરાશી ખાતું વીંટીયું, જાણી પોતાંનો દાસજી—સ.
સદ્‌ગુરૂ સમ દાતા નહીં, જો જો મનમાં વિચારીજી;
સગાસંબંધી બેની બંધવા, સરવે સ્વપ્ના સમાનજી—સ.
અવગુણ મારા અનેક છે, નવ જોયા નીરધારજી;
બીરદ પોતાનું સંભારીને, મગનીદાસ કહે બલીહારજી—સ.

૧૧

મારીરે કટારી સંતો પ્રેમની, લાગી કલેજામાંયજી,
અંગોઅંગમાંહે વેદના, નિશદિન ખટકે તનમાંહેજી—મા.
સદ્‌ગુરૂ સાચારે શર તાંકી, તાંકી માર્યાં જેણે બાણજી,
ઘાયેલ કીધા તનમન જ્ઞાનસું, એ સુખ જાણશે કોઈ જાણજી—
સ્નેહ અગ્નીરે જેના અંગમાં, તાપ્યા તેનારે તનજી,
સુખ ના ગમેરે આ સંસારનું, સદ્‌ગુરૂ સાથે બાંધ્યા મનજી—
પ્રીત છેરે જેને પ્રાણથી, ગુરૂવિના ઘડી ન રહેવાયજી;
જળની વિછુટી જેમ માછલી, તલખી તલખી મરીજાયજી—
પ્રીત જોજોરે બપૈયાતણી, જેની ન ટળે ટેકજી,

પૃથ્વી પડયારે જલને નહીં નમે, અધર બુંદ પીએ એકજી
પ્રીત હશેરે જેને પૂર્વની, મળશે ગુરૂ તેને જ્ઞાનીજી,
અગ્નીદાસ કહે સદ્‌ગુરૂ સંતને, વારંવાર કુરબાનજી—મા.

૧૨

આજે આનંદ ગુરૂ આવ્યા આંગણે (૨)
હું તો દિલ ભરી આદર દઇશ—ગુરૂજી આવ્યા૦
તન મસ્તક લઇ ચરણે ધરૂં (૨)
લગન કરી ચરણામૃત લઇશ—ગુરૂજી આવ્યા૦
મને પ્રેમે કરીને ગુરૂએ પુછીયું (૨)
તારા અંતરનો કેવો છે ઠાઠ—ગુરૂજી આવ્યા૦
દુઃખ સુખ કેવું છે તારી દેહને (૨)
પુરૂં કહેજે ભણી મુખે પાઠ—ગુરૂજી આવ્યા૦
હું તો મગન થઇ મારા મનમાં (૨)
મને હરખ ઘણેરો થાય—ગુરૂજી આવ્યા૦
કહેણી રહેણી વિનારે સાધન શું કરૂં ? (૨)
જેથી પ્રસન્ન થાય ભગવાન—ગુરૂજી આવ્યા૦
દેવળદાસ ઉપર કીરપા કરી (૨)
પામ્યા ભવરે સાગર કેરો પાર—ગુરૂજી આવ્યા૦

ઇશ્વરસ્વરૂપ વિષે.

ઇશ્વર સૌથી મોટો છે.

૧૩

તું અગાધ પરબ્રહ્મ નિરંજન, કો અબ તોહીં લહેરે,
અજર અમર અવિગત અવિનાશી, કોન રહનિરહેરે–તું૦
બ્રહ્માદિક સનકાદિક નારદ, શેષ હું અગમ કહેરે,
સુંદરદાસ બુદ્ધિ અતિ થોરી, કૈસે તોહીં ગ્રહેરે–તું૦

૧૪

તું અગાધ, તું અગાધ, તું અગાધ દેવા,
નિગમ નેતિ નેતિ કહે, જાને નહિ ભેવા–તું૦
બ્રહ્માદિક વિષ્ણુ શંકર, શેષ હુ બખાને;
આદિ અંત મધ્ય તુમહિં, કોઉ નહીં જાને–તું૦
સનકાદિક નારદાદિક શારદાદિક ગાવે;
સુરનર મુનિજન ગંધર્વ, કોઉ નહીં પાવે–તું૦
સાધ બિધ થકિત ભયે, ચતુર બહુ શ્યાને;
સુંદરદાસ કહા કહે, અતિ હા હૈરાને–તું૦

ઇશ્વર નિરાકાર છે.

૧૫

ઐસા દેશ હમારા સાધો, ઐસા દેશ હમારા હૈ (ટેક)

અલખ અચિંત્ય અરૂપ અનામી,
ગુણ અવગુણ તેં ન્યારા હૈ—ઐસા૦
અગમ અગાધ અનંત અનાદિ,
અચલ અખંડ અપારા હૈ—ઐસા૦
સત્ ચિત્ આનંદ પરમ મનોહર,
સબ જીવનકા પ્યારા હૈ—ઐસા૦
મનસેં પરે બુદ્ધિસેં બાહેર,
નિર્ભય રામ વિચારા હૈ—ઐસા૦
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધો,
એ પ્રભુ હમ નિરધારા હૈ—ઐસા૦

ઇશ્વર સાકાર છે.

૧૬

હમ સાકાર ઉપાસીવે, સબ ગોકુલકે બાસીવે (૨)
ઉદ્ધવ તુમ અદ્વૈત બ્રહ્મ કહો, નિરાકાર ગુન હીને;
પ્રેમીજનકા પંથ નહીં હમ, શુષ્કજ્ઞાની તુમ ચિન્હે—હમ.
લલિત ત્રિભંગી છેલ ફાંકડે, નટવર નાથ હમારે,
નિર્ગુણ બ્રહ્મસો ધામહે ઉનકા, સમઝત સમઝનહારે—હમ.
જગકર્તાકું રૂપ નહીં તો, જગકું કાંહાંસે આયા?
કારન જેસા કારજ હોવે, ન્યાયશાસ્ત્રમેં ગાયા—હમ.

ઐશ્વર્યાદિ ષડ્ગુન સંયુક્ત, નિર્ગુન કૈસે કહીએ
અજાત્રિગુનપર શુદ્ધ સત્યહરિનિરખત સબસુખ લૈયે—હમ
ભક્ત નેત્ર ભૂષણ મહા રાધા વર શ્રીકુંજ બિહારી
દાસ દયાકે પ્રાણજીવન ધન, શ્રીગોવર્ધન ધારી—હમ

ઈશ્વર સગુણ છે.

૧૭

હમતો કૃષ્ણ છબીલો ગાવે (ટેક)
તેરો નિર્ગુન બ્રહ્મ હમે નહીં ભાવે—હમતો૦
ગિરધર ગુન રૂપકે રાશી (૨)
બ્રહ્મ ભજે જે કોઇ હોય ઉદાસી—હમતો૦
જલકું કયા સુખ હોય જલપાના (૨)
લવણકું કહાં સુખ સિંધુ સમાના?—હમતો૦
જયામેં દાસ ભાવ ઉઠ જાવે (૨)
જુગલ નહીં વહાં કયા સુખ પાવે?—હમતો૦
દાસ સદા હમ શ્રીજી સ્વામી (૨)
માગે દયો ગુરૂ પદ શીશ નામી—હમતો૦

ઈશ્વર આ જગત્થી નીરાળો છે.

૧૮

તું તો ન્યારો રહીને ખેલેરે નારાયણારે (ટેક)

તારી ઈચ્છા તે સૌ માયા, તેમાં સઘળા ભેદ સમાયા;
તું નિર્ગુણ પણ ગુણ તુજમાં દીસે ઘણારે—તું તો૦
પવન પાવકનો પિંડ બનાવે, તેમાં ચૈતન્ય તારૂં આવે;
તુજ ડહાપણ જોતામાં કાંઇ નહીં મણારે—તું તો૦
નટ જેમ પટને ઓથે રહે છે, સકળ પુતળાં નાચ કરે છે;
તેમ તારા કરમાં સર્વેના તાતણા રે—તું તો૦
એક કળે સો જગત હલાવે, ચમકદૃષ્ટિ જેમ લોહ ચલાવે;
ઇચ્છા, જ્ઞાન, ક્રિયા, ગુણ, તારા સોહામણારે—તું તો૦
તું ખેલે છે બાજી તારી, એમાં ન પહોંચે બુદ્ધિ અમારી;
છોટમ તુજને ભજતા ભાંગે ભ્રમણારે—તું તો૦

સોનો ઇશ્વર એક છે.

૧૯

એહી હમારે શ્રીનાથજી (ટેક)
વહાલો ભવ તારણ હાર—જુગ તારણ હાર—એહી૦
દેવ ન જાચું દુસરો રે, મન કિયો રે વિચાર;
દેવ ન જાચું દુસરો—હાંરે મન કિયો રે વિચાર—એહી૦
જપતપ તીરથ કોન કરે રે, જપતપ તીરથ અપાર;
જપતપતીરથકોન કરે—હાંરે જપતપતીરથ અપાર—એહી૦

શોચ સમય શાંતિ ભર્યો રે, મન માન્યો રે મુરાર;
દોઉ અક્ષર સુરદાર કહે, યેહી સબ સારમેં સાર—એહી૦

૨૦

લાવણી.

એ છે નિરાકાર સાકાર એનો કોઇ નથી પામ્યા પાર (ટેક)
રૂષિયો હાર્યા મુનિયો હાર્યા, હાર્યા સંત મહંત
વેદ પુરાણો પાર ન પામ્યા, એવો ઈશ અનંત—એ૦
સહસ્ર અઠ્યાસી સિદ્ધ ચોરાશી, સનકાદિક શુકદેવ;
ભાવ ધરીને ભજન કર્યાની સૌને જુદી ટેવ—એ૦
રામ કહે કોઈ કૃષ્ણ કહે, કોઇ દેવી કહે કોઇ શીવ;
જેવું જેના ગુરૂએ ગાયું, તે માને તે જીવ—એ૦
મન્ત્ર તમારા ગુરૂ તમારા, શાસ્ત્ર અને વળી સેવ;
જ્યાં ફાવે ત્યાં પાપ તજીને, ભજજો જગનો દેવ—એ૦

સંત વિષે.

નંદ નંદન કે પ્યારે, આયે મેરે નંદ નંદનકે પ્યારે (ટેક)
માલા તિલક મનોહર બાના (૨)

ત્રિભુવનકે ઉજીઆરે—એહાં ત્રિભુવનકે૦—આયે૦
પ્રેમ સહીત બસત મેરે ઉરમેં (૨)
નેક ન જાત હુ ટારે—એહાં નેક ન જાત૦—આયે૦
હૃદય કલમ કે મધ્ય બીરાજીત (૨)
શ્રી નંદરાય દુલારે—એહાં શ્રી નંદરાય૦—આયે૦
કયા જાનું કછુ પુણ્ય પ્રગટ ભયો (૨)
મેરે ઘરજુ પધારે—એહાં મેરે ઘરજુ૦—આયે૦
પરમાનંદ કરી ન્યોછાવર (૨)
તનમનધન સબ વારે—એહાં તનમનધન૦—આયે૦

૨૨

ધન્ય આજ ઘડી, સંત પધારી પ્રેમે પાવન કીધાં;
અતિ આનંદ અપાર, દયા કરીને અમને દરશન દીધાં.
હરિજન છે હરિ સરખા હેલીરે,
એને મળીએ મરજાદા મેલીરે;
થાય અરસપરસ આનંદ હેલીરે—ધન્ય૦
સંત શરણે જઇએ તો સુખ ઘણું રે,
ડગલે ડગલે ફળ યજ્ઞ તણું રે;
એની સેવાના રે ફળ શારે ભણુંરે—ધન્ય૦
સંત વૈકુંઠપતિને અતિ પ્યારા રે,

સંત બ્રહ્માનંદ રસ પીનારારે;
એવા સંતનથી નથી હરિ ન્યારારે--ધન્ય૦
સંત ભેટરે ભવદુઃખ દૂર પળે રે,
પરમારથપણે પરિબ્રહ્મ મળે રે;
એનું લક્ષ ચોરાશીનું ગમન ટળેરે—ધન્ય૦
કહે પ્રીતમ પુરવના પુણ્ય ફળ્યારે,
જેને આંગણે હરિજન આવી મળ્યારે;
તેને ઉર આનંદના ઓઘ વળ્યારે—ધન્ય૦

૨૩

મળે જીવનમુક્ત હરિતણા, ટળે અંતર તનમન તાપ;
એવો સંગ સંતનો.
કરે અવેવ આરે શરીરનાં, પરા પલાયે પંડના પાપ—એ.
જેમ કીટ મટી થાય ભ્રમરી, તેને કીટ કહે નહીં કોય—એ.
જેમ પારસ પરશે લોહને, તે તો હેમ હેલામાંય હોય—એ.
જેમ ચંદન વાસથી વૃક્ષને, કરે ચંદન સમાન સોય—એ.
જેમ મલીન જળ મળે જાન્હવી, તેને તરત કરે ગંગતોય—એ.
તાંબામોર પલટછે પાણીએ, કરે કંચનમય રસકૂપ—એ.
તેમ સદ્દગુરૂ સુખીયા સંતથી, થાય જન તે સંતસ્વરૂપ—એ.
શુક નારદવ્યાસને વાલ્મીકિ, તેતો ઇશ્વરકાવીયાઆપ—એ.

ધ્રુવ અમરીષ પ્રહ્લાદ વિભીષણ, થયા સુખીયા સંતપ્રતાપ—એ.
સંત સર્વે સુખી થવા ઠામ છે, તેતો પ્રસિદ્ધ કહેછે પુરાણ—એ.
મન કર્મે વચને માનજો, કહે નિષ્કુલાનંદ નિર્વાણ—એ.

૨૪

ધન્ય ધન્ય એ સંત સુજાણને, જેનું ઉલટી પલટ્યું આપ.
એવા જન હરિતણા.
આપટળીમળ્યાભગવાનમાં, જેનોઆપમાંહરિનોવ્યાપ—એ.
જેનાશીશમાંશીશછેશામનું, જેના નેણમાં નાથના નેણ—એ.
જેનામુખમાંમુખમહારાજનું, જેનાવેણમાંવહાલાનાવેણ—એ.
જેના કાનમાંકાન શ્રીકૃષ્ણનાં, જેનાનાકમાંનાસિકાનાથ—એ.
જેનીજીભ્યામાંજીભ્યાજીવનની, જેનાહાથમાંહરિનોહાથ—એ.
જેનાહૃદયમાંહૃદયહરિતણું, જેના પાવમાં હરિનો પાવ—એ.
જેમ હીરો હીરાવડે વેધાયા, તેમ થયો તે સહજ સમાવ—એ.
એમ સંતમાં રહ્યા શ્રીહરિ, માટે સંત તે સુખનું ધામ—એ.
ધર્મભક્તિવૈરાગ્ય ને જ્ઞાન જો, તેને રહેવાનું સંત છે ઠામ—એ.
એવા સંતશિરોમણિક્યાં મળે, જેણે દેહે બુદ્ધિ કીધીદુર—એ.
કહે નિષ્કુલાનંદ એને સંગે, ઉગે અંતરે આનંદસુર—એ.

૨૫

તાદૃશી જન તેને જાણીએ, જેમાં એવા ગુણ હોય,

નિંદા સ્તુતિ કોઇની નવ કરે, સઘળું સમદૃષ્ટિ જોય—તાદૃશી.
જેના તે દરશન માત્રથી, ટળે પ્રપંચનું ધ્યાન,
સ્મરણ કરાવે શ્રીકૃષ્ણનું, નસાવે અજ્ઞાન—તાદૃશી.
ગુણ ગાયે ગોવિંદના. પ્રફુલ્લિત તન થાય,
નેત્ર પ્રવાહ વહે પ્રેમનો, હરખે હૃદય રૂંધાય—તાદૃશી.
પરદુઃખ દેખી દાઝે ઘણું, નવ કરે કોઇનો દ્રોહ,
ઇંદ્રિયજીત સાચા સદા, ન પામે મન મોહ—તાદૃશી.
સકળ સચરાચરને વિષે, વસ્યા દેખે ભગવાન,
શુભ ઇચ્છે સર્વ જગતનું, લેશ નહિં અભિમાન—તાદૃશી.
સઘળી લીલા તે અવિનાશીની, જેમાં લુબ્ધ જેનું મન,
પ્રીતિ બહુ પરઉપકારમાં, સદા પ્રસન્ન વદન—તાદૃશી.
નટવર ઝળકે નેણમાં, કાંતિ કરૂણામય હોય,
શાંતસ્વભાવ સંતોષ બહુ, દોષ કોઇનો નહિ જોય—તાદૃશી.
હરિજન વૈષ્ણવને વિષે, જેને અતિ ઘણું વહાલ,
દૃઢ આશરો દીનતા ઘણી, બોલે વચન રસાલ—તાદૃશી.
વિઠ્ઠલતા વિઠલેશસું, મુખે કૃષ્ણનું નામ,
એવા ભગવદીના દાસના, હરિદાસ ગુણ ગાય—તાદૃશી.

૨૬

સાચા સંત તે દુઃખ દે તેને, પણ સુખ દે મન સાચેરે,
દોષ ન રાખે કલ્યાણ તેનું, પ્રભુ પાસે જાચેરે—સાચા.

વણ અપરાધે પ્રલ્હાદ પીડયો, હિરણ્યકશ્પુ અભાગીરે,
શ્રીનરહરિ પાસે પ્રલ્હાદે, તેની પણ ગતિ માગીરે—સાચા.
પાંચ પુત્ર પાંચાળી કેરા, અશ્વત્થામાએ માર્યારે,
ભીમસેન હણતા હુતા ધરી, દયા દ્રૌપદી વાર્યારે—સાચા.
સાધુપણું તું શીખ વૃક્ષથી, પીડા સહી પર પોષેરે,
દયા પ્રીતમને તે જન વહાલો, રિપુ રંજે ચિત્ત તોષેરે—સાચા.

૨૭

સાધુ તે જનનો સંગ, બાઇ, મારે ભાગ્યે મળ્યો છે,
મોટા પુરૂષનો સંગ, બાઇ, મારે ભાગ્યે મળ્યો છે. (ટેક)

મોટા પુરૂષનાં દર્શન કરતાં (૨)
ચડે છે ચોગણો રંગ—બાઇ૦
અડસઠ તિરથ મારા સંતને ચરણે (૨)
કોટિ કાશી ને કોટી ગંગ—બાઇ૦
દુરિજન લોકનો સંગ ન કરીએ (૨)
પાડે ભજનમાં ભંગ—બાઇ૦
નિંદાના કરતલ નરકેરે જાશે (૨)
ભોગવશે થઈ ભોરિંગ—બાઇ૦
મીરાં કહેરે બાઇ સંત ચરણરજ (૨)
ઉડીને લાગો મારે અંગ—બાઇ૦

૨૮

ઓ ભાઇરે શાન્તિ પમાડે, તેને તે સંત કહીએ,
એના દાસના દાસ થઇને રહીએ—ઓ૦

વિદ્યાનું મૂળ મારા ગુરૂએ બતાવ્યું
ત્યારે મેતાનો માર શીદ ખાઈએ (૨)
કીધા ગુરૂજીને બોધ નવ આપે
ત્યારે તેના ચેલા તે શીદ થઇએ—ઓ૦

વૈદ્યની ગોળી ખાતાં દુઃખ નવ જાય
ત્યારે તેની ગોળી તે શીદ ખાઇએ (૨)
લીધા વળાવા ને ચોર જ્યારે લુટે
ત્યારે તેની સોબતે શીદ જઇએ—ઓ૦

કલ્પવૃક્ષ સેવીએ ને દારિદ્રય ઉભે
ત્યારે તેની છાયામાં શીદ રહીએ (૨)
રાજાની નોકરીમાં સૂખ નવ ભાગે
ત્યારે તેની વેઠે તે શીદ જઇએ—ઓ૦

નામ અમૂલ્ય મારા ગુરૂએ બતાવ્યું
ને તે તો ચોંટયુ છે મારે હૈયે (૨)
મહેતા નરસિંહાની વાણી છે સારી
શામળાને શરણે જઈએ—ઓ૦

૨૯

સંતનકે સંગ લાગરે, તેરી આછી બનેગી (ટક)
હંસનકી ગતિ હંસહી જાને, કોઇ ન જાને કાગરે—તેરી—સંત
સંતનકોસંગપૂર્ણકમાઇ, હોઇબડોતેરો ભાગરે—તેરી—સંત.
ધ્રુવકીબનીપ્રલ્હાદકીબનગઇ,હરિસમરણવૈરાગરે-તેરી-સંત.
કહતકબીરાસુનોભાઈસાધુ, રામભજનકોલાગરે-તેરી-સંત.

૩૦

વહાલારે સંતને જય જય સીતારામ,
હાંરે મારી હાલતી વેળાના રામો રામ,
હાંહાંરે મારા ગુરૂને કહેજો પ્રણામ—વહાલારે૦
ક્યાં થકી આવ્યા ને ક્યાં તમે જાશો (૨)
હાંરે તમે ક્યારે કરશો વિશ્રામ—વહાલારે૦
સતસંગ કરવો ભવસાગર તરવો (૨)
હાંરે કાયા પડીએલ પીપળ પાન—વહાલારે૦
રૂદીઆમાં રાખું ને ઘડી ના વિસારૂં (૨)
હાંરે મારે જુગના જીવન સાથે કામ—વહાલારે૦
સત્સંગમાં એક હંસ બીરાજે (૨)
હાંરેજીવને હોયરે આગળની ઓળખાણ—વહાલારે૦
દાસ જીવણ સંતો ભીમકેરે ચરણે (૨)
હાંરે આપણે જાવું છે વૈકુંઠધામ—વહાલારે૦

જોગી ન થવા વિષે.

૩૧

નિશ્ચે કરો રામનું નામ, નથી કાંઈ જોગી થઇને જાવું,
નથી ભેગ ભગવો કંઇ કરવો (૨) ભેગું કરીને ખાવું–નિ૦
જો પુરવે તો ભગવા કરજો, પુરવે ઉજ્જવળ રાખો,
રખે દુખાવો સામા જીવને, સુખ સામાનું તાકો–નિ૦
એક ત્રાજવે સૌ સંસારી, બીજે જોગી લાવો,
ક્યા જોગીને રામજી મળીયા, એવો એક બતાવો–નિ૦
કોઈ નાઠા રાંડીને રોષે, કોઇને ન મળી નારી,
કોઇ સ્વાદે કોઇ કરજે નાઠા, કેમ રીઝે ગિરધારિ–નિ૦
મહેતો મીરાં ને પ્રલ્હાદ, સેનો નાપીક નાતી,
ધનો પીપો રોહીદાસ કુબો, ગોરો કુંભારની જાતી–નિ૦
બોડાણો જ્ઞાતિ રજપુતની, ગંગા બાઇ છે નારી,
દાસ થઇને જો રહ્યા તો, ઘેર આવ્યા ગિરધારી–નિ૦
રંકા વંકા સજન કસાઇ, ભજ્યા રાત ને દહાડો,
ક્યિા જોગીને રામજી મળીયા, એવો એક દેખાડો–નિ૦
નથી રાખ વિભૂતિ ચોળવે, નહીં ઉંધે શિર ઝોલ્યે,
નથી નારી તજી વન જાતાં, જ્યાં લગિ આપ ન ખોળે–નિ૦
જંગલમાં મંગળ કરી જાણે, મંગળ જંગલ જેને,
કડવું મીઠું મીઠું કડવું, સમજી વશ છે તેને–નિ૦

પયને ઓથે ઘૃત રહયું છે, તલ ઓથે જેમ તેલ,
કહે નરભો રઘુવર છે સઘળે એવો એનો ખેલ—નિ૦

ભક્તિ વિષે.

૩૨

સંતો ભક્તીરૂપી એક સાચી કમાઈ,
સાચી કમાઈ તેમાં ખેસે ન પાઇ—સંતો૦
કોટી જનમના કલેશ રે જાયે (૨)
ટાળી દે પલમાં આ ભવની ભવાઇ—સંતો૦
નરતન દેહ પછી દુર્લભ મળવો (૨)
જીતેલી બાજી તે હારવી ન ભાઈ—સંતો૦
નરહરી એક પ્રભુને ભજી લે (૨)
નાંખીને સો મણ રૂની તળાઈ—સંતો૦

૩૩

ભક્તી મહાબળવંતીરે વહાલો વશ થઇ આવે ઘેર (ટેક)
ભક્તીને વશ થઇને વહાલો, વસીયા ગોકુળ ગામ;
આહીરડાને લાડ લડાવ્યા, એવા સુંદર શ્યામ—ભક્તી.
વેદ પુરાણ પોકારે હરીનું, પતીત પાવન નામ;
એ પાંડવની સાથે રહીને, સઘળાં કીધાં કામ—ભક્તી.
અંબરીખને હેતે અવતરીયા, ભકતન કેરે ઘેર;
રઘુનાથ કે પામ્યા કેરી, એ પુરવની પેર—ભક્તી.

૩૪

ભૂતળ ભક્તિ પદારથ મોટું, બ્રહ્મ લોકમાં નાંહીરે (૨)
પુણ્ય કરી અમરાપુરી પામ્યા, અંતે ચોરાસીમાંહીરે-(ટેક.)
હરિના જનતો મુક્તિ ન માગે, જનમો જનમ અવતારારે;
નિત્યસેવા નિત્ય કીર્તન ઓછવ, નીરખવા નંદકુમારારે—ભૂ.
ભરતખંડ ભૂતળમાં જનમી, જેણે ગોવિંદના ગુણ ગાયારે,
ધન્યધન્યરે એનામાતપિતાને, સફલ કરી એની કાયારે—ભૂ.
ધન્ય વૃંદાવન ધન્ય એ લીલા, ધન્ય એ વ્રજના વાસીરે;
અષ્ટમા સિદ્ધિ આંગણીયે ઉભી, મુકતી છે એવી દાસીરે—ભૂ.
એ રસનો સ્વાદ શંકર જાણે, જાણે શુકદેવ જોગીરે,
કંઇ એક જાણે વ્રજની ગોપી, ભણે નરસૈયો ભોગીરે—ભૂ.

૩૫

ભજનકો પરિમાન, એસો હરિ, ભજનકો પરિમાન;
નીચ પાવે ઉંચ પદવી, જલ તરે પાષણ—એસો૦
અધમ ભીલડી અજાત ગુનકા, ચડી જાત વિમાન;
નામ લઈ વૈકુંઠ પામી, બાજતે નીશાન—એસો૦
ચલત તારા ને ચલત મંડલ, ચલત શશી ઓર ભાન;
દાસ ધ્રુવકું અવિચલ પદવી, રામકે દીવાન—એસો૦
રાવણકે દશ શીશ છેદે, કર ગૃહે સારંગપાણ;
બીભીષણકું લંકા દીની, ભક્ત આપનો જાન—એસો૦

નીગમ જાકી સાંખ પૂરે, સુનો સંત સુજાન;
દાસ તુલશી શરણુ આયો, રાખીયે ભગવાન—એસો૦

૩૬

કાળ વ્યાલનો ડંખ ન લાગે, અમૃત નામ ઉચ્ચારે જોને;
પ્રેમ પ્રકાશ કરે ઘટ ભીતર, દુર્મતિ દુર નિવારે જોને.
ચિંતામણિ ચિંતાને ટાળે, વાત લેજે માની જોને;
જે પંખી સુરતરૂને સેવે, તેને ચિંતા શાની જોને.
હરિનું સ્મરણ કરે નિરંતર, તેને સંકટ શાનું જોને;
નોકા સૌને પાર ઉતારે, કોણ મોટું કોણ નાનું જોને.
ઉંચ નીચનું અંતર ન મળે, હરિને ભજે તે હરિનો જોને;
તે પ્રાણી ન પડે માયામાં, વાસી વૈકુંઠ પુરીનો જોને.
જેને માથે ગીરધર ગાજે, તેને શાનો ટોટો જોને;
પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરશે, તે સરખો નહીં મોટો જોને.

ભક્તિમાં શરમ ન કરવા વિષે.

૩૭

વરમાળા તો વિઠ્ઠલ વરની, છુટે છેડે ફરીએરે રાણાજી;
વર તો વીઠ્ઠલ વરને વરીએ, સુણોને લાજ કોની ધરીએ.
લાજે કોની ધરીએ રાણા, કોના મલાજા કરીએરે રાણાજી;
વર તો વીઠ્ઠલ વરને વરીએ, સુણોને લાજ કોની ધરીએ.

કાગડાની બુદ્ધિ કાઢી નાંખી, માણેકમોતી ચરીએરે રાણાજી;
વર તો વિઠ્ઠલ વરને વરીએ, સુણોને લાજ કોની ધરીએ.
સોનાં રૂપાં સઘળા તજીએ, તીલક તુલસી ધરીએરે રાણાજી;
વર તો વિઠ્ઠલ વરને વરીએ, સુણોને લાજ કોની ધરીએ.
ચીરપટોળા સઘળાં તજીએ, ધોળાં અંગે ધરીએરે રાણાજી;
વર તો વિઠ્ઠલ વરને વરીએ, સુણોને લાજ કોની ધરીએ.
શાલીગ્રામની સેવા કરીએ, સંતસમાગમ કરીએરે રાણાજી;
વરતો વિઠ્ઠલ વરને વરીએ. સુણોને લાજ કોની ધરીએ.
ફરતાંને ફરતાંસમરણ કરીએ, સંતની સાથે ફરીએરેરાણાજી;
વર તો વિઠ્ઠલ વરને વરીએ, સુણોને લાજ કોની ધરીએ.
બાઇમીરાંકહેપ્રભુગીરધરના ગુણ ચરણકમલ ચીતધરીએરેરા.
વર તો વિઠ્ઠલ વરને વરીએ, સુણોને લાજ કોની ધરીએ.

૩૮

હરિનો મારગ છે શુરાનો, નહિ કાયરનું કામ જોને;
પરથમ પહેલું મસ્તક મુકી, વળતી લેવું નામ જોને.
સુત, વિત્ત, દારા, શીશ સમરપે, તે પામે રસ પીવા જોને,
સિંધુ મધ્યે મોતી લેવા, માંહિ પડયા મરજીવા જોને.
મરણ આગમે ભરે મુઠી, દિલની દુગ્ધા વામે જોને;
તીરે ઉભો જુવે તમાસો, તે કોડી નવ પામે જોને.

પ્રેમપંથ પાવકની જવાળા, ભાળી પાછા ભાગે જોને;
માંહી પડયા તે મહાસુખ માણે, દેખનહારા દાઝે જોને.
માથા સાટે મોંઘી વસ્તુ સાંપડવી નહીં સહેલ જોને;
મહાપદ પામ્યા તે મરજીવા, મૂકી મનનો મેલ જોને.
રામ અમલમાં રાતા માતા, પૂરા પ્રેમી પરખે જોને;
પ્રીતમના સ્વામીની લીલા, તે રજની દિન દેખે જોને.

૩૯

ભક્તિ શૂરવીરની સાચીરે, લીધા પછી કેમ મેલે પાછી.
મન તણો નિશ્ચય મોરચો કરીને, વધીયા વિશ્વાસી;
કામ ક્રોધ મદ લોભ તજીને, પછી ગળે દીધી ફાંસી—ભ૦
શબ્દના ગોળા જ્યારે છુટવા લાગ્યાને મામલે રહ્યા સૌ મચી;
કાયર હતા તે કંપવા લાગ્યા, નીશ્ચે ગયા નાશી—ભ૦
સાચા હતા તે સન્મુખ ચડિયા, ને હરિ સંગાથે રહ્યા રાચી;
પાંચપચીસને અળગા મેલ્યા, પછી બ્રહ્મ રહ્યા ભાસી—ભ૦
કરમના પાસલા કાપી નાંખ્યા, ભાઇ ઓળખ્યા અવિનાશી;
અષ્ટ સિદ્ધિની ઇચ્છા ન કરે, જેની મુક્તિ થઇ દાસી—ભ૦
તનમનધન જેણે તુચ્છ કરી જાણ્યાં, અહર્નિશ રહ્યા ઉદાસી;
ભોજો ભગત કહે ભક્ત થયા, એ તો વૈકુંઠના વાશી—ભ૦

૪૦

હરિરસ મોંઘેરે મૂલ છે, શીરને સાટે વેંચાયજી;
શીરના સાટારે સંતો જે કરે, મહારસ તેને દેવાયજી—હરિ
શીર દેતાં શંક નહીં, સનમુખ જયુંગત શુરજી;
પાછા તે પગલાં નહીં ભરે, સદ્દગુરૂ સામા હજુરજી—હરિ.
પ્રેમ પીયાલા જે પીએ, જીવન મુકત સો જાણુજી;
શોક સંશયરે સાલે નહીં, પોંચે પદ નિરવાણજી—હરિ.
તનરે તોપો તૈયાર કરી, ગાન ગલોલા સારજી;
કામ ક્રોધ વેરી મારીયા, સદ્દગુરૂ નામ આધારજી—હરિ.
તનમન શુદ્ધ રે જ્ઞાને ગળ્યાં, જેના હીમાળા માંયજી;
મરજીવા સો સુખ માણશે,એ સુખ મુખે ન કહેવાયજી—હરિ.
બ્રહ્મરે સાગરમાં ઝીલી રહ્યા, કીનારે શું કામજી,
અખંડઆનંદ અંગમાં રહ્યા, મસીદાસ કહે પરણામજી;
હરિરસ મોંઘેરે મૂલ છે, શીરને સાટે વેંચાયજી.

૪૧

તમે નામ નારાયણનું રે લેતાં ડરશો મા;
તમે ડરતાં હોતોરે, ફરીને કોઇ લેશો મા. (ટેક)
સંસારી કહે છે રે, ભગતડા ભુંડા છે (૨)
તમે ભુંડા ન જાણુઓરે, ભક્તિના મૂળ ઉંડા છે—તમે૦

સંસારી કહેછેરે, ભગતડાં કાલા છે (૨)
તમે કાલા ન જાણુઓરે, પ્રભુને બહુ વહાલા છે-તમે૦
સંસારી કહેછેરે, ભગતડા ઘેલા છે (૨)
તમે ઘેલા ન જાણુઓરે, પ્રભુને મન પહેલા છે-તમે૦

૪૨

ભાવે ભજતાં તે ત્રિભોવનનાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે;
વ્હાલો રીઝવતાં વિશ્વનાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
સેવે બુઠ્ઠાબાળાને જેને જવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે;
ધનવાન અને વિદ્વાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
ભજી ગયાછે જેને મોટા ભૂપ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે;
ધ્રુવ પ્રલ્હાદ રાજાના પુત્ર, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
ઓધવ અક્રૂર ને અંબરીખ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે;
રાજા ખટ્વાંગ જનક પરીખ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
તજ્યું ભરતે જેને માટે રાજ, શરમ તેમાં શાની કરેવીરે;
મીરાંબાઇએ ન રાખીછે લાજ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
કર જોડી કહે દાસોના દાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે;
અંતે જાવું છે પ્રભુજીની પાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે;
કહેછે જાદવ નથી બુરૂં કામ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે;-
ભાવે ભજતાં તે શ્રીભગવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.

૪૩

હરિને ભજતાં હજુ કોઇની લાજ, જાતાં નથી જાણીરે;
જેની સુરતી શામળીયા સાથ, વદે વેદ વાણીરે. (ટેક)
વહાલે ઉગાર્યો પ્રહ્લાદ, હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો રે (૨)
વિભીષણને આપ્યું રાજ્ય, રાવણને સંહાર્યો રે—હરિને૦
વહાલે નરસિંહ મહેતાને હાર, હાથોહાથ આપ્યોરે (૨)
ધ્રુવનેઆપ્યુંઅવિચળ રાજ, પોતાનો કરી સ્થાપ્યોરે—હરિને૦
વહાલે મીરાં તે બાઇનાં ઝેર, હળાહળ પીધાંરે (૨)
પાંચાળીનાં પૂર્યાં ચીર, પાંડવ કામ કીધાં રે—હરિને૦
આવો હરિ ભજવાનો લ્હાવો, ભજન કોઇ કરશેરે (૨)
કર જોડી કહે પ્રેમળદાસ, ભકતોનાં દુઃખ હરશેરે—હરિને૦

૪૪

કોઈ કહે તેને કહેવારે દઇએ,
આપણે હરિ ભજનમાં રહીએરે;
આપણે પ્રભુ ભજનમાં રહીએરે—કોઇ૦
જગતને ભકતને સદાય વેર છે,
તેમાં ભકતપણું તે કોને કહીએરે,
ભકતપણું જબ જાણીએ,
આપણે સૌના મેણલા સહીયેરે—કોઇ૦

હીરા ને કંકણ એકજ રંગા,
તેમાં હીરાપણું તે કોને કહીએરે,
હીરાપણું જબ જાણીએ,
આપણે ધાવત ઘણેરા સહીએરે—કોઇ૦
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
આપણે ચરણ કમલ ચિત્ત દઇએરે—કોઈ૦

વિશ્વાસ વિષે.

૪૫

મેં ભરોસે અપને રામકે, મેં ભરોસે અપને રામકે (ટેક)
ઓર ન હુય કછુ કામકે, મેં ભરોસે અપને રામકે—મેં૦
જો માગે સો દેત પદારથ, વારી જાઉ ઇસ નામપે—મેં૦
દોઉ અક્ષર હુય સબકુલ તારક, અંતદેત સુખ ધામકે—મેં૦
તુલશીદાસ પ્રભુનામ દયાધન, ઓર દેવ સબ નામકે—મેં૦

૪૬

રામરતન ધન પાયો, મૈયા મેં તો રામરતન ધન પાયો (ટેક)
સત સંગત સદ્ગુરૂકી કૃપાસેં (૨)
તો ભાગ્ય બડો બની આયો—મૈયા મેં તો રામ૦
ખરચ્યો ન ખુટે વાકું ચોર ન લુટે (૨)
તો દિન દિન હોત સવાયો—મૈયા, મેં તો રામ૦

નીર ન ડુબે વાકું અગ્નિ ન જાલે (૨)
તો ધરણી ધર્યો ન સમાયો—મૈયા, મેં તો રામ૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર (૨)
તો ચરન કમલ ચિત્ત લાયો—મૈયા, મેં તો રામ૦

૪૭

રામ સમરતારે કાંઇ ફીકર નહીં, સબ દુઃખડાં મીટજાવેરે (ટેક)
આરે કાયામાં પાંચ પુરૂષ, ત્રણ નજરે આવેરે (૨)
ગુરૂ મળે તો જ્ઞાન બતાવે (૨) ખોળે ખબરો પાવેરે—રામ૦
વિંધ્યા એટલા મોતીડાને, બીજા પથ્થર પાવેરે (૨)
સમજ્યાએટલામાનવીભાઈ (૨) ગાફલ ગોથા ખાવેરે—રામ૦
સાત સમુદ્ર વચમાં બેટ, નિત્યે કીર્તન ગાવેરે (૨)
હરતાંને ફરતાં રામસમરલે (૨) પલમેં પાર પહોંચાવેરે—રામ૦

૪૮

સૌથી સમરથ રાધાવરનો આશરો,
જેના જનને દુભવી શકે નહિં કોઇ જો;
જમનું જોર ન ચાલે દોષ કરે કદા,
ક્ષમા કરે છે હરિ ચહાય તો જોયજો—સૌથી.
બીજા સૌ મોટા પણ હરિના હુકમથી,
સુરબ્રહ્મા ગણપતિ શક્તિ શિવ શેષજો;

કેશવ કોપે કોઇનું બળ ચાલે નહિ,
એ સૌ રૂઠે હરિજન ડરે ન લેશજો—સૌથી.
માયા કાળ તણો ભય કોઈથી નવ ટળે,
અભય અચળ કરવા સમરથ નહિ કોઇજો;
વિના એક શ્રી ગિરિવરધારી લાલજી,
કોણ શરણ જતામાં સનમુખ જોયજો—સૌથી.
શ્રીજીજનના અવગુણ તેપણ ગુણ ગણે,
સહજ કરે શરણાગત આપ સમાનજો;
સમોવડ કીધો શરણ જતાં મળમાંસને
આપી દીધું પુરૂષોત્તમ અભિધાનજો—સૌથી.
એવા કરૂણાનિધિ સમરથ શ્રીનાથજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણ આધારજો;
એને મુકી અન્ય તણો આશ્રય કરે,
તે નિર્ભાગી મુરખનો સરદાર જો—સૌથી.

હરિ ભજવામાં આળસ ન કરવા વિષે.

૪૯

ભજનવિના જીવડા દુઃખી, મન તું રામ ભજન કરીલે;
જીવ તું જાયગો જરૂર, મન તું રામ ભજન કરીલે.

લખરે ચોરાશી ફેરા ફિરેગો (૨)
જીવ જનમી જનમી મરે—ભજન૦
માત પિતા તેરા દારા ને બંધુ (૨)
વામેં કારજ કછુ ન સરે—ભજ૦
હસ્તી ને ઘોડા માલ ખજીના (૨)
ધન ભંડાર ભર્યો ઘરમેં—ભજન૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ(૨)
મેરો ચિત્ત ભજનમેં ધરે—ભજન૦

૫૦

હરિનામ બિના નર એસા હય,
દીપક બિનાં મંદિર જેસા હય—હરિ૦
જેસે શશી બિના રજની સોહી હય,
જેસે બિના લુનકી રસોઇ હય;
જેસે ગુરૂ બિનાકા ચેલા હય—હરિ૦
જેસે પુરૂષ બિનાકી નારી હય,
જેસે પુત્ર બિનાકી માતારી હય;
ગીનકા ઘર પુત્રજ જેસા હય—હરિ૦
ઠુંઠર બિના વૃક્ષ બનાયા હય,
જેસે સૂમ સચરી માયા હય;
જલ બિન સરોવર જેસા હય—હરિ૦

૫૧

હરિ નહીં ગાયો, જનમારો ગુમાયો;
જનમારો ગુમાયો, જનમારો ગુમાયો—હરિ૦
હરિજનકો સનમાન ન કીનો (૨)
અપનો કુટુંબ જીમાયો—ન ગાયો—હરિ૦
પરસ્રી વિષયા કે કારન (૨)
લખરે ચોરાશી ભટકાયો—ન ગાયો—હરિ૦
કહે સંત હરિ ભજ્યો નહીં તું (૨)
હીરો હાથસેં ગુમાયો—ન ગાયો—હરિ૦

ભકિત જલદી કરવા વિષે.

૫૨

હરિ ભજ્યાનું ટાણું, આ છે રામ ભજ્યાનું ટાણું;
આ છે કૃષ્ણ ભજ્યાનું ટાણું;
ભૂલ્યા શિદ ભમો છો રે, આ છે હરિ ભજ્યાનું ટાણું.
હરતાં ને ફરતાં હરિ ન સમર્યા, શું બેસેછે નાણું;
વહાલા શું બેસે છે નાણું;
સવી સાંજના સુઇ રહ્યા છો, હમણા વહાશે વાણું—ભૂલ્યા.
ઠાલે રે ઠાલે ભરીયે ભરીયે, માયા મોટું માણું;
વહાલા માયા મોટું માણું;

ઓચિંતો આવીને પકડશે, પડયું રહેશે કરિયાણું—ભૂલ્યા
માથે આવ્યું નહીં મટે, વહાલા ઘુંઘટમાં ઘેરાણું;
વહાલા ઘુંઘટમાં ઘેરાણું;
બળ કરી બોલાશે નહીં, જ્યારે બેઠું જમનું થાણું—ભૂલ્યા.
દીધા વિના કયાંથી પામો વહાલા એ વાતો હું જાણું;
વહાલા એ વાતો હું જાણું;
ગોવિંદરામ કહે અહીંયા ન સમયો, ઉવાં નથી ઠેકાણું—ભૂલ્યા.

૫૩

કાયા છે ત્યાંસુધી કર સમરણ કીરતારનું રે (ટેક)
જતન કર્યું જઠરામાં જેણે, તારો દેહ રચ્યો છે તેણે
તેણે કામ કર્યું છે, અતિ ઉપકારનું રે—કાયા૦
પ્રસવ થયા પહેલું પય કીધું, માતાના સ્તનમાં રચી દીધું;
તેણે કારજ સીધ્યું, તારા આહારનું રે—કાયા૦
કાન નેત્ર દીધા છે કેવાં, સર્વે અંગ અમુલખ એવાં,
અંતઃકરણ કીધા છે, વિવિધ વિચારનાં રે—કાયા૦
દાંત દીધાં તુંને ચાવણું ચાવવા, અન્ન સરજ્યું ઉદર ભરવા;
કર દીધાં કારજ કરવા વહેવારનાંરે—કાયા૦
સુર દુર્લભ મનુષ્યદેહ પામી, લંપટ ન થવું લુણહરામી;
છોટમ શરણ ગ્રહી લે, સરજનહારનું રે—કાયા૦

૫૪

જ્યાંલગી આત્માઅંગમાંછે, ત્યાંલગીહરિહરિતું કહે (ટેક)
હાલતાં હરિ ને ચાલતાં હરિ, ને બેસતાં હરિ તું કહે (૨)
સુતાં પહેલાં જે સ્મર્ણકરે ભાઇ, તેની થાશે જયજય—જ્યાં.
લીધા સરીખું નામ હરિતું, લઇ શકે તો લે (૨)
દીધા સરીખુ દાન છે અન્નનું, દઇ શકે તો દે—જ્યાં.
આ રે સંસારીયો સર્વે ખોટા ને સાચી વસ્તુ બે (૨)
એકતોપુણ્ય બીજું હરિભજનભાઇ, જીવડા સમજીલે—જ્યાં.
દ્રષ્ટ પદારથ સર્વે ખોટા ને, આત્મા અખંડ છે (૨)
કીડીથકી તે કુંજર લગણ ભાઇ, કાળચક્રનો ભય—જ્યાં.
એક દિન આંગણેદીવાવિવાહ નેવળીઢોલશરણાઇ વાગે (૨)
કહે જીવણ એવો એક દિનઆવશે, સમશાનો ધગશે—જ્યાં.

૫૫

તારી કાયા નગરમાં રે, ચોર ચોરી કરે નર છાની (ટેક)
ચાર ચોર તો ચોરી કરે—એના ધન ધુતારા લેશે (૨)
એરે કાયાના કહ્યા ન માનો (૨) દિનના ખાતર દેશે;
નગરી નવતેરીમાંરે ચોર ચોરી૦—તારી કાયા૦
પાંચ ચોર તો પ્રગટ થયા—તેને પકડી ન શકે કોઇરે (૨)
તત્વ હતો તે તારવી ન જાણ્યો, હાથે હીરલો ખોયો—નગરી.

આશા તૃષ્ણા નહીં બુઝાયા—વાલા મનકા મેલ ન ધોયારે (૨)
ગુરૂપ્રતાપે ભણે ભવાનીદાસ, સબ જન્મારા ખોયા—નગરી.

મોત વિષે.

૫૬

તારા મનમાં જાણે છે મરવું નથીરે,
એવો નિશ્ચય કર્યો નિરધાર;
તેમાં ભુલી ગયો ભગવાનનેરે (ટેક)
ધન દોલત નારી ને ઘણા દીકરારે (૨)
ખેતિવાડી ઘોડી ને દરબાર—તેમાં૦
મેડી મંદિર ઝરૂખા ને માળિયાંરે (૨)
સુખ દાયક સુંદર સેજ—તેમાં૦
ગાદિ તકિયા ને ગાલ મશુરિયારે
અતિ આડ કરે છે એજ—તેમાં૦
નીચી ખાંધ કરીને નમતો નથીરે (૨)
એવું સાધુ સંગાથે અભિમાન—તેમાં૦
મરમાળી મોહનજીની મુરતિરે (૨)
તેની સાથે ન લાગેલ તાન—તેમાં૦
પાપ અનેક જનમના આવી મળ્યારે (૨)

તારી મતિ મલિન થઈ મંદ—તેમાં૦
દેવાનંદના વહાલાને વિસરી ગયોરે (૨)
તારે પડયો ગળે જેમ ફંદ—તેમાં૦

૫૭

તારે માથે નગારા વાગે મોતનારે,
નથી એક ઘડીનો નિરધાર;
તોય જાણ્યા નહીં જગદીશનેરે, (ટેક)
મોટા મેલીને રાજ મરી ગયારે
જોને જાતાં ન લાગી વાર—તોય૦
તારૂં જોબન ગયું જખ મારતુંરે (૨)
માથે કાળા મટી ગયા કેશ—તોય૦
અંત કાળે લેવાને જમ આવિયારે
તેનો ભાળી ભયંકર વેશ—તોય૦
રોમ કોટિ વિંછુ તણી વેદનારે (૨)
દુઃખ પામ્યો તું દૈવના ચોર—તોય૦
સગા સ્વારથી મળ્યા સૌ લુટવારે (૨)
તારૂં જરાએ ન ચાલે જોર—તોય૦
જીભ ટુંકી પડી ને તુટી નાડીયોરે
થયું દેહ તજ્યાનું તત્કાલ—તોય૦

દેવાનંદ કહે નવ જાણ્યા મારા નાથરે (૨)
મળ્યો મનુષ્યનો દેહ વિશાળ—તોય૦

૫૮

જો વિચારીને જીવ હૃદેમાં, મરવું એતો સહી (ટેક)
મેડી મંદીર ને માળીઆં તારા, પડયાં રહેશે સહી (૨)
પ્રભુને અર્થે પૈસો ન વાવર્યો, ઠાઠડી ઠાલી ગઈ—જો૦
કંચન જેવી કાયા તારી, અડવા દેતા નહીં (૨)
ઘર છોડી સમશાને ચાલ્યા, ગોદરે રાખો થઈ—જો૦
માત પિતા તારા બેન બનેવી, ને ઘરની નારી રહી (૨)
છોકરાં તારાં અળગાં રહેશે, એકલો જાશે વહી—જો૦
હરિ ભજો તમે હક હાલો, એમ વેદમાં વાણી કહી (૨)
હીરજી કહે જેણે હરિ ભજ્યા, એની જગમાં યશો રહી—જો૦

૫૯

મારો હંસલો નાનો ને દેવળ જુનું તો થયું;
જુનું તો થયું રે પાંજર પડયું તો રહયું રે—મારો૦
કુડી કુડી કાયા રામા, જુઠી જુઠી માયા રે (૨)
કુડા તો દિલાસા અમને દઇ તો ગયો રે—મારો૦
આરે કાયાની સાથે પ્રીતો બંધાણી રામા (૨)
પડી ગયા દાંત રેખું પડયું તો રહયું રે—મારો૦
કાયાનો ગઢ હંસા ડોલવાને લાગ્યોરે (૨)

ઉડી ગયો હંસ પાંજર પડયું તો રહયું રે—મારો૦
બાઇ મીરાં ગાય પ્રભુ, ગિરધરના ગુણ વાલા (૨)
છેલ્લી બાકી ના રામો રામ—મારો૦

જગત્ મિથ્યા વિષે.

૬૦

સભી જાન જગત વહેવાર, રૈનકા સપના,
તુમ કાયકું કહત હો યાર, ભૂલ કર અપના. (ટેક)
નીજ માત તાત દારા, સુત ભગિની ભ્રાતા,
એ સબી સવારથ જાન, પરસ્પર નાતા—સભી૦
એક રામભજન બીન, ઓર નહીં નિસ્તારા,
ગુરૂજ્ઞાન ગ્રહો તુમ ઉતરો, ભવજલ પારા—સભી૦
શીર કાલ અચાનક, ખબર નહીં એક પલકી,
કયા કરતે હો અભીમાન, આશ નહીં કલકી—સભી૦

૬૧

ચેત! પ્રાણીઆ નરકની વાટે જાવું (ટેક)
નરકની વાટે જાવું, ઘણું રહેશે તારે પસ્તાવું રે—ચેત !
રૂડી દેહ મનુષ્યની તું પામ્યો, ખુબ પૈસે ટકેથી જામ્યો;
ઘડી સત્સંગમાં ન વિરામ્યો રે—ચેત !
સંતસાધુને પ્રેમથી ન પોખ્યા, અન્ન વસ્ત્ર આપીનસંતોખ્યા
શેર લોટ ન કોઇના જોખ્યા રે—ચેત !

શરમ મુકીઅધર્મમાંચાલ્યો, શુદ્ધ વેદવિહિતધર્મને ન ઝાલ્યો;
અહોનિશ અહંકારમાં માલ્યો રે—ચેત !
બોધસદ્‌ગુરૂસંતનો નલાગ્યો, મૂર્ખ,માયાના મોહથીનજાગ્યો;
ધક્કો ઓચિંતો કાળનો લાગ્યો રે—ચેત !
હામ મનની તે રહીગઈ મનમાં, કાળ આવી પુગ્યોજોબનમાં;
સોડ તાણી સુતો જઈ વનમાં રે—ચેત !
દ્રવ્ય માલ છોડી ગયો ખાલી, કામ નાવી તે ઠકરાઇ ઠાલી;
જમ આગળ જુગતી ન ચાલી રે—ચેત !
દારા,સુત,વિત્ત,કામકોઇ નાવ્યા, તનેવળાવીસૌ ઘેર આવ્યાં;
તારા નામનાં જમણ મચાવ્યાં રે—ચેત !
ધર્મરાય તને પુછશે ત્યાંઈ, જન્મધારી કરી શું કમાઇ;
ત્યારે ઉત્તર આપીશ શો ભાઈ રે—ચેત !
નરક દુઃખ તે સહ્યું નવ જાયે, મારે જમ તે માર ન ખમાયે;
રોમ રોમ અતિ વેદના થાએ રે—ચેત !
બ્રહ્મરૂપભગવાનને ન જાણ્યા,પોતે બ્રહ્મ આનંદમાંન માણ્યા;
પૂર વહેતામાં જાય તે તણાણાં રે—ચેત !

દુ:ખ વિષે.

૬૨

*નાથ વિના સંકટ કોણ નિવારે (૨)
સંકટ કોણ નિવારે, નાથ વિના સંકટ કોણ નિવારે (ટેક)
ધર્મ કર્મ અમે નથી કીધાં આવ્યા શરણ તમારે:
દીનાનાથ વિના પ્રભુ અમને દુ:ખથી કોણ ઉગારે—નાથ૦
દયા ક્ષમાના ગુણ પ્રભુ ધારે, એ વિશ્વાસ અમારે;
મંગળમય પ્રભુ પરમ કૃપાથી, પાપ સકળ સંહારે—નાથ૦
દુષ્ટ વાસના દૂર કરીને, જ્ઞાન વિવેક વધારે;
વિશ્વપિતા વિશ્વેશ્વર અમને, ભવથી પાર ઉતારે—નાથ૦

૬૩

*સંકટ સર્વે હરો, ભવપતિ સંકટ સર્વે હરો (ટેક)
અપરાધો અતિશય મેં કીધાં (૨)
અનુગ્રહ પૂર્ણ કરો—એહાં અનુગ્રહ૦—ભવપતિ૦
અનન્ય ભાવથી રાખું તમારો (૨)
આશ્રય એક ખરો—એહાં આશ્રય૦—ભવપતી૦
કર જોડી હું વિનતિ કરૂં છું (૨)
તે પ્રભુ ચીત્તે ધરો—એહાં તે પ્રભુ૦—ભવપતી૦

---

* આ નિશાનીવાળા પદો અમદાવાદના પ્રાર્થના સમાજની "ઇશ્વર પ્રાર્થના માળા"માંથી રજા લઇને છપાવ્યા છે.

કરૂણા દૃષ્ટિથી મુજ હૃદયે (૨)
પ્રેમળ ભક્તિ ભરો—એહાં પ્રેમળ૦—ભવપતિ૦

૬૪

દામોદર દુખડાં કાપોરે—બળવંતા બેલી;
નંદલાલ નિજાનંદ આપોરે—બળવંતા બેલી,
વહાલાજી હું તો પળ પળનો અપરાધી (૨)
ભરેલો આધિ વ્યાધિરે—બળવંતા બેલી.
વહાલાજી હું તો તમારા બળથી ગાજું (૨)
જાણો છો કહું શું ઝાઝું રે?—બળવંતા બેલી.
વહાલાજી જેવો તેવો છું તોએ તમારો (૨)
આધાર અવર નહિં મારોરે—બળવંતા બેલી.
વહાલાજી મારૂં જોર નથી જો તરછોડો (૨)
શું રૂઠી કરે મંકોડોરે?—બળવંતા બેલી.
વહાલાજી શ્રી મુખ પોતાનો કહો છો માટે લાડું (૨)
બીજું બળ કયાંથી કાઢું રે?—બળવંતા બેલી.
દયાના પ્રીતમ પાણિ ગ્રહ્યો છે તો નિભાવો (૨)
મારે દાસપણાનો દાવોરે—બળવંતા બેલી.

૬૫

મુને ઘડી નથી વિસરતા રામ, હરિવર સંકટ હર્તા. (ટેક)
વહાલાજી મારા, કરપર ગોવર્ધન ધાર્યો (૨)

વહાલે વૃજનો દેશ ઉગાર્યો રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા, કાળીનાગે તે ફંડ કીધો (૨)
લટકાળે નાથી દીધો રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા, કંસ હતો બહુ અહંકારી (૨)
ાહુ નજીએ નાખ્યો મારી રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા, મુષ્ટિક તંદુલ સુદામાના લીધા (૨)
એના મહેલ કનકના કીધા રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા, કુબ્જાનું ચંદન લીધું (૨)
એને રૂપ અનુપમ દીધું રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા, પાંચાળી સભામાં પોકારે (૨)
ચીર પૂર્યાં પૂર્ણ મુરારિ રામ—હરિવર૦
વહાલાજી મારા, ભવરે સાગરના છો ત્રાતા (૨)
પીંગળના પ્રાણજ પ્યારા રામ—હરિવર૦

૬૬

દુસરો કોન સુખદાઇ, શ્યામ બિના,
દુસરો કોન સુખદાઇ રે (ટેક).
ધીરજતા ધ્રુવકી ઉર લાઇ, અવિચળ પદ દિયો આઇરે;
ગ્રુડે જબહી પકડયો ગજકું, છિનમેં લિયો છોડાઇરે—દુ૦
પ્રલ્હાદકી અતિ પીડા પિછાની, પ્રગટ ભયે સ્થંભ માંહીરે;
હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો હરિયે, નરસિંહ રૂપ બનાઇ રે—દુ૦

પાંડવકુ લાખા ગૃહમેંસે, જાકે લીયો બચાઇરે;
પાંચાળી કે ચીર પુરનકું, ધીર તજી આયે ધાઇરે—દુ૦
જહાં જહાં ભીડ પડત ભકતનકું, તહાંતહાં હોતસહાઇરે;
દયાનંદકો નાથ દયાળુ, ભજો ભાવ ઉર લાઇરે—દુ૦

અર્પણ વિષે.

૬૭

સુખ છે તમારા શરણમાં—હો શામળીયાજી;
એ મારા ગુરૂએ કહ્યું કરણમાં—હો શામળીયાજી. (ટેક)
જપ તપ તીરથ ચારે પદારથ (૨)
એ મારા ગુરૂજીના ચરણમાં—હો શામળીયાજી—સુખ છે૦
પ્રેમે કરીને મારે મંદિરે પધારો વહાલા (૨)
ન જોશો જાત કુળ વરણમાં—હો શામળીયાજી—સુખ છે૦
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ વહાલા (૨)
આડે આવજો મારા મરણમાં—હો શામળીયાજી—સુખ છે૦

૬૮

મારા પગ તે ઘડજો પંખીતણા, હું તો જાઈશ જમુના તીર જો.
તપ તીરથ વૃત જો કરૂં, મારા ગુડા સાબીત હોય જો.
મારા હાથ તે ઘડજો હેમના, પુણ્ય કરીશ અપરંપાર જો.
સોળે તે હાથે વાવરૂં, મારી કાયાના ઉદ્ધાર જો.

મારા કાન તે ઘડજો કસીતણા, હું તો સાંભળીશ સર્વ બોલજો.
કથા ને કીર્તન મારે, જ્ઞાનના ઘમઘોર જો.
મારીઆંખતે ઘડજોઅમીતણી, હું તોનિરખીશરાયરણછોડજો.
નયણે નિરખું દીનાનાથને, મારાં હૈડાં ટાઢાં થાય જો.
મારૂં હૈયું તે ઘડજો હેમનું, મારી જીભ અમૃતવાણ જો.
હાલતાં ને ચાલતાં જો જપું, મારા હૃદે રહેજો રામ જો.
મારી દેહ તે ઘડજો દયાતણી, માંય લખજો પ્રભુજીનાં નામજો.
અંતકાળ વહેલા આવજો, તમે સાચા છો ભગવાન જો.

૬૯

સ્વામી સીતારામ કૃપા કર, કોન ભક્તિ કરી,
હરિકો રીઝાવું પ્રભુકો રીઝાવું—સ્વામી સીતારામ. (ટેક)
જાકે ચરનસેં નીકસી સુરસરિત (૨)
તાકો કયા મેં સ્નાન કરાવું—સ્નાન કરાવું;
કોટિ ભાનુ જાકે નખકી શોભા (૨)
તાકો કયા મેં રૂપ દીખાવું—રૂપ દીખાવું—સ્વામી.
અનહદ બાજાં બાજ રહે હય (૨)
તાકો કયા મેં શંખ સુનાવું—શંખ સુનાવું;
ચાર વેદ જાકે કંઠ બીરાજે (૨)
તાકો કયા મેં ભાગવત સુનાવું—ભાગવત સુનાવું—સ્વામી.
કામધેનું જાકે કલ્પવૃક્ષ હય (૨)

તાકો ક્યા મેં ભોગ લગાવું-ભોગ લગાવું,
લક્ષ્મીજી જાકે ચરણ પલોટે (૨)
તાકો કયા મેં દ્રવ્ય દીખાવું-દ્રવ્ય દીખાવું-સ્વામી.
કમલ બદન જાકે શીશ ચંદ્રમા (૨)
તાકો કયા મેં પુષ્પ ચઢાવું-પુષ્પ ચઢાવું;
તુલસીદાસ બનત નાહિં એકા (૨)
દાસનકો મેં દાસ કહાવું-દાસ કહાવું-સ્વામી.

૭૦

રામ પીયારા, કૃષ્ણ હમારા, તુંહીતુંહી, પ્રભુ તુંહી તુંહી હય.
તુંહી તુંહી, રામા, તુંહી તુંહી હય (૨)
તુંહી તુંહી, પ્રભુ, તુંહી તુંહી હય-રામ૦
બલિહાર જાવાં, કુરબાન જાવાં (૨)
સદકેમેં જાવાં, હરિ, તુંહી તુંહી હય-રામ૦
તુજ બીન મેરા, ઔર ન કોઇ (૨)
એકો અલખ સ્વામી, તુંહી તુંહી હય-રામ૦
કયે દર જાવાં, જાયે સુનાવાં (૨)
ક્યા દર નાહીં, એક તુંહી તુંહી હય-રામ૦
કલ્યાણ હાર પડયો શરણ તુમારે (૨)
રાખો હે લાજ, હરિ, તુંહી તુંહી હય-રામ૦

ભગવદ્ ઇચ્છા.

૭૧

રામ રાખે તેમ રહીયે, ઓધવજી, રામ રાખે તેમ રહીયે;
આપણ ચીઠીના ચાકર છૈયે—ઓધવજી૦
કોઈ દિન પેરણ હીર ને ચીર (૨)
તો કોઇ દિન સાદા ફરીએ—ઓધવજી૦
કોઈ દિન ભોજન શીરો ને પુરી (૨)
તો કોઇ દિન ભૂખ્યા રહીયે—ઓધવજી૦
કોઇ દિન રહેવાને બાગ બગીચા (૨)
તો કોઇ દિન જંગલ રહીએ—ઓધવજી૦
કોઇ દિન સુવાને ગાદી ને તકીયા (૨)
તો કોઇ દિન ભોંયપર સુઈએ—ઓધવજી૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ (૨)
સુખ દુઃખ સર્વે સહીયે—ઓધવજી૦

૭૨

શ્રીજી કરેસો ભલી કરેંગે, કયું મનમેં ગભરાતા હય. (ટેક)
ચિંતા તજો ભજો નંદનંદન, ઇતઉતકું કયું ધાતા હય—શ્રી૦
જેને પિંડપ્રકાશ કીયો હય, સોઇ અન્ન પહોંચાતાહય—શ્રી૦
ભાગ લિખ્યા સો નાહીં મીટેગા, હાલ નાવહીં જાતાહય—શ્રી૦

આયો હય સુકૃત કરનકું, પાપપંથ કયું ધાતા હય—શ્રી૰
આયો હય વેપાર કરનકું, ઉલટા મૂલ ગુમાતા હય—શ્રી૰
યાતે મત ભૂલો તુમ પ્રાણી, એ સબ તનક તમાશા હય—શ્રી૰
ભાઇબંધ સબકુટુંબ કબીલા, એ સબ જુઠા નાતા હય—શ્રી૰
યાતે ભજીલે પુરૂષોત્તમ, જમકે દંડ છોડાતા હય—શ્રી૰

૭૩

સુખ દુઃખ મનમાં ન આણિયે, ઘટ સાથેરે ઘડીયાં;
ટાળ્યાં તે કોઈનાં નવ ટળે, રઘુનાથનાં જડિયાં—સુખ૰
નળ રાજા સરખો નર નહીં, જેની દમયંતી રાણી;
અર્ધે વસ્ત્રે વનમાં ભમ્યાં, ન મળ્યું અન્ન ને પાણી—સુખ૰
પાંચ પાંડવ સરખા બંધવા, જેની દ્રૌપદી રાણી;
બાર વરસ વન ભોગવ્યા, નયણે નિદ્રા ન આણી—સુખ૰
સીતા સરખી સતી નહીં, જેના રામજી સ્વામી;
રાવણ તેને હરિ ગયો, સતી મહા દુઃખ પામી—સુખ૰
રાવણ સરખો રાજીઓ, જેની મંદોદરી રાણી;
દસ મસ્તક છેદાઈ ગયાં બધી લંકા લુંટાણી—સુખ૰
હરિશ્ચંદ્ર રાય સતવાદીઓ, તારા લોચની રાણી;
તેને વિપત્તિ બહુ પડી, ભર્યાં નીચ ઘેર પાણી—સુખ૰
સર્વ દેવને જ્યારે ભીડ પડી, સમર્યા અંતરજામી;
ભાવટ ભાંગી ભૂધરે, મહેતા નરસઇનો સ્વામી—સુખ૰

૭૪

હરિજન થઇને, હાણવરધ સુખદુઃખ મનમાં નવ ધરીયે;
ટાળ્યાં નહીંજ ટળે, ઘટ સાથે ઘડીયાં હીંમત નવ હારીયે.
જુઓ કરદરજ મહા દુઃખીયા કહાવ્યારે (૨)
કદી સુખ દુઃખ મનમાં નવ લાવ્યારે (૨)
તોય મોહનના મનમાં ભાવ્યારે—હરિજન૦
જુવો પાંડવ પ્રભુજીને અતિ પ્યારારે (૨)
પલ એક ઘડી નવ રહે ન્યારારે (૨)
તોય વન ભટકયા સંગ લઇ દારારે—હરિજન૦
વસુદેવ દેવકીજી બેઉ બંધ રહ્યારે (૨)
બહુ કાળના બંધન દૂર થયારે (૨)
પ્રભુ પુત્ર થયા ને દુઃખ દુર ગયારે—હરિજન૦
એવું સમજીને હરખ ને શોક તજીયેરે (૨)
એક તાર મન થઈ પ્રભુને ભજીયેરે (૨)
કહે મુકતાનંદ હરિને રજીયેરે—હરિજન૦

૭૫

પ્રભુજીએ ધાર્યું હોય તે થાય;
ડહાપણ કોઇનું કામ ન આવે (૨)
કરોને કોટિ ઉપાય—હાંરે હાંરે કરોને૦—પ્રભુ૦

ભીમ, અર્જુન, સહદેવ, નિકુળ, પાંચમા ધર્મ કહેવાય;
એ પાંચેનાં દેખવાંજીરે, સતી તે કેમ લૂટાય—પ્રભુ૦
રામ જેવા સત પુરૂષ કહીએ, ને તે પણ વનમાં જાય;
સતી સીતાને કલંક ચઢાવ્યો, તો રાવણ શીર રોળાય—પ્રભુ૦
રાજાને જ્યારે રઢ લાગી, ત્યારે મૃગયા રમવા જાય;
એરે રૂષિને કોઇ દુભશે, તેને તરત સર્પદંશ થાય—પ્રભુ૦
પરીક્ષિત રાજાના જન્મેજય કહાવે, ને તે પણ રાજા કહેવાય;
જગન કરતાં રંભાને વરતાં, અઢાર બ્રહ્મહત્યા થાય—પ્રભુ૦
શુભ મુહુર્ત ને શુભ ચોઘડીયાં, શુભ ગ્રહે લેવાય;
સારા મુરત જોઇ લગન લખીયાં, રંગ ભરેલી રોળાય—પ્રભુ૦
હાણ વૃદ્ધિ છે હરિને હાથે, મુરખ મન મલકાય;
કરનારો તો કરી રહ્યો છે, અણસમજુ અથડાય—પ્રભુ૦

૭૯

જીવ તું શીદને ચિંતા કરે, કૃષ્ણને કરવું હોય તે કરે. (ટેક)
તું અંતર ઉદ્વેગ કરે, તેથી કારજ શું સરે;
ધણીનો ધાર્યો મનસુબો, હર બ્રહ્માથી નવ ફરે—કૃષ્ણને૦
દોરી સર્વની એના હાથમાં, ભરાવ્યું ડગલું ભરે;
જેવો જંત્ર વગાડે જંતરી, તેવો સ્વર નીસરે—કૃષ્ણને૦
જેવું જેટલું જે જેમ, કાળે તે તેને કર ઠરે;
એમાં ફેર પડે નહીં કોઇથી, શીદ કુટાઈને મરે—કૃષ્ણને૦

તારૂં ધાર્યું થાય એટલું, હરિ ઇચ્છા અનુસરે;
સદાકાળ એ રીત નીભે નહીં, હું પણ શિદ તું ધરે—કૃષ્ણને૦
થાવાનું અણચિંતવ્યું થાશે, ઉપનીષદ ઓચરે;
રાખ ભરોસો રાધા વરનો, દયા તું શીદને ડરે—કૃષ્ણને૦

હરિભજનની જરૂરીઆત વિષે.

૭૭

ગોવિંદ ગાવ, મન, ગોવિંદ ગાવ (૨)
રામ કૃષ્ણ ભજવાનો આવ્યો છે દાવ—મન, ગોવિંદ૦
દુર્લભ નરદેહી તમે તત્પર થાવ (૨)
ભવસાગર તરવાને બેસવાને નાવ—મન, ગોવિંદ૦
ભગવતકથા સાંભળો ને હૃદે રાખો ભાવ (૨)
સત્સંગરૂપી ગંગામાં પ્રેમે કરી ન્હાવ—મન, ગોવિંદ૦
બાઇ મીરાં કહે તમે હરિજન થાવ (૨)
હરિકે ચરનમેં ચિત્ત લગાવ—મન, ગોવિંદ૦

૭૮

ભજનકેમકરતો નથીપાજીરે,સીતારામકેમથાશેરાજી. (ટેક)
મહાદુઃખ ભોગવીને માયા મેળવી, તેને ઉંધો બેઠો દાટી (૨)
ખાધું નહીં ખવરાવ્યું નહીં, પછે જાતાં કુટે છાતી—ભ.

વિષય ભોગવતાં વંશ વાધ્યો, ને મુને ત્રુઠા માજી (૨)
મમતાની ઘાણીએ ફેરા ફરે, પછે તૃષ્ણા થઇ તાજી—ભ.
સોનું પહેરીને શોભા દેખાડે ને માળામાં મન લાજી (૨)
ભક્તિવિનાભુંડા હાલ તમારા, એમકહીગયાપંડિતકાજી—ભ.
માયાની ટીપણે લાય લાગી, તેને શુંરે બેઠો ચાટી (૨)
કહે પ્રીતમભાઇ હરિભજ્યા વિના, અંતે સહુ ધૂળ માટી—ભ.

૭૯

દેવોને છે દુર્લભ એવો મનુષ્યા દેહ આ મળીયો,
તોય હજી હરિભક્તિમાં નથી ચિત્ત તમારો ચડિયો;
ચેતો નહીં તો મહા દુઃખ થાશે, ચોરાશીમાં જાતા,
તે કરતાં શું દુઃખ ઘણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા.
હરિભક્તિ ભૂલ્યા તો અંતે, શ્વાન શૂકર થઇ ભમશો,
રોમ રોમ નરકોમાં પડીને; ખુબ પીડા ત્યાં ખમશો;
ત્યાં વળી બુમ બરાડા દેશો, જમની મારો ખાતા,
તે કરતાં શું દુઃખ ઘણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા.
હરિભક્તિ ભૂલ્યા તો અંતે, ખાવી પડશે એઠ,
વળી રાત દિન ભમવું પડશે, પુરૂં કરવા પેટ;
હડ હડ થઇ જન્મારો જાશે, લાત લાકડી ખાતા,
તે કરતાં શું દુઃખ ઘણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા—દેવોને

૮૦

હરિભક્તિ કરનારે, પલકમેં હોવેગા મરના;
પલકમેં હોવેગા મરના;
અહો હરિજન હૃદય કમલમેં, હરિભક્તિ કરના. (ટેક)
કાકારે મામા કુટુંબ કબીલા, છોડ ચલે પ્યારે;
સમજ મન છોડ ચલે પ્યારે;
સ્વપ્નેમેં જો સૃષ્ટિ હોતી, એસા જગ સારે,
એસા જગ સારે રે—સમજ મન એસા૦—સ્વપ્નેમેં૦—
ધામ, ધરા, ધન, માલ, ખજાના, આખર નહીં અપના;
સમજ મન આખર નહીં અપના;
એક દિન સબ છોડકે જાના, મટીમેં ખપના;
મટીમેં ખપના રે—સમજ મન મટીમેં૦—એક દિન૦—
કામ, ક્રોધ, મદ, લોભ ન રખના, કરના સુકૃતકુ;
સમજ મન કરના સુકૃતકુ;
એક નિરંજન નામ સમરના, ભવજલ તરનેકુ;
ભવજલ તરનેકુરે—સમજ મન ભવ૦—એક નિરંજન૦
જુઠ જગતકી છોડ વાસના જા સદ્ગુરૂ ચરના,
સમજ મન જા સદ્ગુરૂ ચરના;
અહો હરિજન હૃદય કમલમેં હરિભક્તિ કરના;
હરિભક્તિ કરનારે, પલકમેં હોવેગા મરના—અહો૦

૮૧

હરિસેં કોઈ નહીં બડા, દીવાના, ક્યું ગફલતમેં પડા (ટેક)
પ્રલ્હાદ બેટા હરિસેં લપટા, જબખંભ કડકડા—દીવાના૦
ગોપીચંદ ઓર ભરથરીરાજા, માલમુલક સબ છોડા-દીવાના૦
પુંડરીકને સેવા કીની, વિઠ્ઠલ ઈંટપર ખડા—દીવાના૦
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સધુ, હરિચરણે ચિત્તચડા—દીવાના૦

૮૨

બીજું કાંઇ ન વળેરે (૨)
ભજી લેને પ્રભુને બીજું કાંઇ ન વળેરે. (ટેક)
જાણ્યા નહિં તે સારંગપાણિ, સંસારમાં શું મતિ મુંઝાણી;
જાણી લે જગદીશને તો તર્ત તરેરે—ભજી૦
મનુષ્યાદેહ વારે વારે ન આવે, માટે ભજીલેને પ્રભુ ભાવે;
ચેતી લે તે માટે જેથી કાર્ય સરેરે—ભજી૦
રામ નામની લહેર ન જાણી, ઉલટી ઉમર એળે ગુમાવી;
લખીરામ કહે ભાવે ભજો ભગવાનનેરે—ભજી૦

૮૩

લેહ લગાડી રામને જપો, જાવું છે મરી;
જાવું છે મરીરે, કાયા જાશે પડી—લેહ૦
ઘણું કષ્ટે પિંડ બંધાણો, ગર્ભમાં ધરી (૨)
માંડ કરીને મનખો પામ્યો, ચોરાશી ફરી—લેહ૦

ઊંચા મંદિર માળીયાં તારાં, રહેશેરે પડી (૨)
એવી રૂડી મનખ્યા દેહ તારી, ધુળમાં ઢળી—લેહ૦
તેડા આવ્યા શ્રી રામના જાવું કષ્ટની ઘડી (૨)
જમ આવ્યે તારૂં જોર નહીં ચાલે બાંધશે જડી—લેહ૦
સગાં સર્વે વીંટીને બેઠાં, મરણુની ઘડી (૨)
કાઢો કાઢો સૌ કહે, એને રોકામાં ઘડી—લેહ૦
સંતની સેવા હરિની ભક્તિ વાત છે ખરી (૨)
શ્રીહરિ કહે રઘુવર સમરો, જાશો તરી—લેહ૦

૮૪

હરિ ભજીયે તો આવે સુખની લહેરજો;
આ દુર્લભ મનુષ્યા દેહનો લ્હાવો લીજીયે. (ટેક)
ક્યાં થકી આવ્યો ને જીવ તારે ક્યાં જવું,
બોલ વિચારી જો ઠરવાને ઠામજો;
આ જુઠા જગત સાથે ઝઘડો નવ કીજીયે,
અંતે સાચો બોલી સીતારામ જો—આ દુર્લભ૦
આ મનુષ્યા દેહ પામ્યોરે મોંઘા મૂલની,
કોટિ જનમનાં પુણ્ય તણો નહીં પારજો;
આ શીશને સાટેરે માગી નહીં મળે,
એક ઘડી તો લાખેણી વહી જાય જો.—આ દુર્લભ૦

આ વ્રજવાસી ગોપીએ લ્હાવો લુંટીયો
મુકી દીધી કાંઈ માત પિતા કુળ લાજ જો;
સાચું તે સગપણ રે શામળીયાતણું
સરીયા સરીયા એ વનિતાના કાજ જો—આ દુર્લભ૦
આ તન, મન, ધન, જોબનરે રંગ પતંગનો,
આ જોને જોતામાં વણસી જાય જો,
અંતરમાં ઓળખી લે આતમ રામને,
કહે પ્રીતમ તારૂં આવાગમન મટી જાયજો—આ દુર્લભ૦

૮૫

જીવ તેં હરિ ન સમર્યા ઘડી, કાયા કાલ જાશે પડી;
મને તેં પ્રભુ ન સમર્યા ઘડી, કાયા કાલ જાશે પડી.
રાત દિવસ ધંધામાં રઝળ્યો, નિંદા કથા મુખ ઘડી;
જોબનમાં જનમારો ખોયો, તારી મહેનત માથે પડી—જી.
સોનાની ચાખડીએ ચડતો, ને હીરે રત્ને જડી;
વાંકી ફોજુ કલંગીવાળો ભાઈ, જમડા જાશે જડી—જી.
પેરણ પીતાંબર પલંગે પોઢતો, ને ઓઢણ છે પામડી;
આલોક સુખમાં ઉંઘી રહ્યો, પછી જમડા જાશે જડી—જી.
નાડી ખેંચાશે ને જીભ ઝલાશે, ને નીર નહીં ઉતરે નળી;
હજાર વિંછીનીવેદના થાશે, પછેસોહદિન આવશે ચઢી—જી.

ખાટયું ઘણું પ્રાણી ખરચી ન શકયો, ને દાટી બેઠો છે દળી;
ભોજો ભગત કહે અંતે એની પછી બાંધી ચાલ્યા ઠાઠડી—જી.

૮૬

શા માટે તું ભજતો નથી, સેહેજે સીતારામ રે
આ કાયા તો તારી નથી, હાડકાં ને ચામ રે;
તેમાં તે શું મોહી રહ્યો છે, ગાફલ ગુલામ રે—શા૦
પાંડવોની પ્રતિજ્ઞા પાળી દ્રૌપદીનાં ચીર રે;
સુદામાની વેળા વાળી, ઉગાર્યો પ્રલ્હાદ રે—શા૦
રાવણ સરખા રાણા હતા, સોનાં સરખા ધામ રે;
સવાલક્ષ જેના પુત્ર હતા, તેના નથી ઠેકાણાં ઠામરે—શા૦
આગળ તો તારે હુકમાઇ હતી, ઘેર હતા ગુલામરે;
બાજીગરનો વાંદરો ભાઈ, ભરાવશે સલામ રે—શા૦
ઉંચી મેડી ને અજબ ઝરૂખા, નીચાં નીચાં ધામરે;
છત્રપતિ તો ચાલ્યા ગયા, તેનાં નથી ઠેકાણાં ઠામરે—શા૦
ધાઇધુતી ધન ભેળું કીધું, દાટયાં રહેશે દામ રે;
બાપદાદા જેના વહી ગયા, એના ખોળી કાઢોને નામરે—શા૦
પાપની તો પાળો બાંધી, ધરમ નહીં લગાર રે;
કહે ભવાનભાઇ સાંભળો, તમે ભજી લીયો ભગવાનરે—શા૦

૮૭

ઉઠો ખડા કોઇ ચેતોને પ્યારા, સાન સમજો સદ્‌ગુરૂ કેરી;
જેમ દીપક પર પવન ઝપેટે, કાળ ખડોરે તેરો શિરવેરી—ઉ૦
છોટી ઉમરમે બડા મનસુબા, જયું ઉઠત સાયર લહેરી;
ધિક ધિક ઉમર ખોઇ અકારજ, કાળ લેશે તેરો તનહેરી—ઉ૦
બાલપણામાં હસી ખેલ ગમાયો, જોબન જુવતી તનહેરી;
વૃદ્ધભયો અંગ આળસ આયો, ભ્રષ્ટ ભઇ બુદ્ધિ તેરી—ઉ૦
આજકાલ કરતાં આવ્યો તારો વાયદો, કાળ લેશે તેરો તનવેરી
એક પલકમેં પકડ પછાડે, કયાં રહેગો તેરો જીવ ડેરી—ઉ૦
સદ્‌ગુરૂજી ઉપદેશ બતાવે, માનો શીખામણ અબ મેરી;
હરિદાસ કહે રામ રટન કરો, તીન લોકમેં નહીં વેરી—ઉ૦

૮૮

જોબનકા મગરૂરી મત કરના, દિના ચારકા હય ચટકા;
રૂપ દેખકે કયું મન રાચો, રામભજનસેં ક્યો લટકા—જો૦
જાયા સોઇ આખર મરનેકા, રેન દિન મનમેં ખટકા;
જાગેગા કોઇ વીરલા જોગી, નેન નીંદસે નહીં મટકા—જો૦
ગોરખ જાગ્યા કબીરા જાગ્યા, કાળ મારી કીનો કટકા;
સિદ્ધ ચોરાશીસો પણ જાગ્યા, જીનકા મન છીનમેં અટકા—જો૦
સાધુ સંતકી સેવા કર લો, શબદ સાખ દિલમેં અટકા;
નુરતસુરતકા દોર ન ચુકો, ખરા ખેલ જયું હય નટકા—જો૦

સમજે વાકું સુખદ સહજ હય, અણસમજુંકું હય ભટકા;
માર પડે તોય પાર ન પહોંચે, મનઘોડા તીથે અટકા—જો૦
આપકા આતમતત્વ વિચારો, સાહેબ સાક્ષી સબ ઘટકા;
ચારપોંચાઓ હરિદાસ પલકમેં મીટે ચોરાશીકા ભટકા—જો૦

૮૯

સર્વ તજીને ભજીયે શ્રી ગોવિંદને,
જે નારાયણ નોધારાના આધારજો,
ભાગે સંકટ કુડાંરે સંસારના,
જેના નામે ઉતરીયે ભવપાર જો—સર્વં
અપર માને વચને ધ્રુવજી વન ગયા,
નારદજીએ દીધો છે ઉપદેશ જો;
જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ્ય તે મનમાં આણીયાં
પ્રભુ ભજ્યા કાંઇ ત્યાં જઈ બાળે વેશજો—સર્વં
દૈત્ય પુત્ર પ્રલ્હાદજી તે આગે થયા
લાગ્યો છે કાંઇ પિતા પુત્રનો વાદજો;
સ્તંભ થકી પ્રગટયારે નરસિંહરૂપ ધરી,
શ્રી મહા પ્રભુજીએ દીધો તેને સાદજો—સર્વં૦
લાખા ગૃહમાં પાંડવને આવી મળ્યા,
ભકત જનોને દીધી છે ઘણી ધીરજો;

સમરણ પહેલાં આવ્યાછો રે તમે સદા,
ભક્તરે જન ઉગાર્યા પાંચે વીરજો—સર્વ૦
સુદામાનું દરિદ્રપણું તો જાણીયું,
મુષ્ટિક તાંદુલ આરોગ્યા મહારાજજો;
દાસ દયાના પ્રભુજી, કરૂણા કીજીયે,
ભકતરે જનના કીધાં કોટિક કાજ જો—સર્વ૦

૯૦

ધન્ય જેણે હરિગુણ ગાયા—સંસારીયામાં૦ ધન્ય૦
બીજા સૌ જાણજો ભવાયા—સંસારીયામાં ધન્ય૦
હાથી ઘોડા ને સુખપાલ બેઠે શું થયું (૨)
શું થયું મેળવી માયા—સંસારીયામાં૦ ધન્ય૦
કંઠ સાહીને જમ કાઢશે પલકમાં (૨)
દુર રહેશે સુત વિત્ત દારા—સંસારીયામાં૦ ધન્ય૦
દયાના પ્રીતમ ભજો નંદના કુંવરને (૨)
સફળ થાશે તારી કાયા—સંસારીયામાં૦ ધન્ય૦

પ્રેમ વિષે.

૯૧

મોરલી વાગી મને રામ નામ લેહ લાગી;
બંસી વાગી મને રામ નામ લેહ લાગી.

સદ્ગુરૂ શબ્દ તણી ચોંટ લાગી, માયામોહ નિદ્રાસું જાગી;
તેથી થઇછું સરસ સોહાગી:
નહિ જાઉં આઘી—મને રામ નામ નેહ લાગી—મોરલી.
મનડું સદ્ગુરૂ સાથે મોહ્યું, ચિત્ત વિત્ત નીશ્ચે સુરતા પ્રોયું;
ઉલટું આપ તપાસી જોયું:
ભ્રમણા ભાંગી—મને રામ નામ લેહ લાગી—મોરલી.
સદ્ગુરૂ અખંડ એક અવિનાશી, સર્વાતીત સબ ઘટવાસી;
નહિ જાઉં ગંગા જમુના કાશી:
બાઈ અનુરાગી—મને રામ નામ લેહ લાગી—મોરલી.
મળીયા સુરતરામ સદ્ગુરૂજી જીનકી પરમારથ પર મરજી;
ચરણે આવ્યો ધરમ ગઢ ધરજી;
મળી મોજ માગી—મને રામ નામ લેહ લાગી—મોરલી૦

૯૨

વહાલો પ્રેમને વશ થયા રાજીરે;
એમાં શું કરે પંડિત ને કાજી રે—વહાલો૦
કરમાબાઇનો આરોગ્યો ખીચડો, ને વિદુરની ખાધી ભાજી;
જુઠા બોર શવરીનાં ખાધાં,
વહાલે છપ્પન ભોગ મેલ્યા ત્યાગીરે—વહાલો૦
વિદુરને ઘેર શ્રી કૃષ્ણ પધાર્યા, ને કેળા આણ્યાતા માગી;

ગર્ભ કાઢી નાંખીને છાલ ખવરાવી,
વહાલે તોએ ન જોયું જાગી રે—વહાલો૦
ગુણકા હતી તે પોપટને પઢાવતી, ને તેમાંથી લેહ લાગી;
ભગવાન હતા તે સહેજમાં મળ્યા,
એની સંસારની ભ્રમણા ભાંગીરે—વહાલો૦
ભક્તની લોક નિંદા કરે, ને જગત થયું છે પાજી;
ભલે મળ્યા મહેતા નરસિંહના સ્વામી,
માથે ગિરધર રહ્યો છે ગાજી રે—વહાલો૦

૬૩

વ્હાલો મારો સાચાનો સંગાથીરે, જેણે પ્રીત કીધી. (ટેક)
વ્હાલાજી મારા પ્રથમ ધ્રુવસું પ્રીત કીધી (૨)
તેને અવિચળ પદવી દીધીરે—જેણે પ્રીત કીધી—વ્હાલો૦
વ્હાલાજી મારા, બળિને બોલાવી વાચા લીધી (૨)
ત્રણ ડગલાં પૃથ્વી લીધીરે—જેણે પ્રીત કીધી—વ્હાલો૦
વ્હાલાજી મારા, ઊંડા તે જળમાં ગર્જના કીધી (૨)
તેની તરત ખબરો લીધીરે—જેણે પ્રીત કીધી—વ્હાલો૦
વ્હાલાજી મારા, હેતે વિદુરની ભાજી ખાધી (૨)
એને વચને ગુનકા સાધીરે—જેણે પ્રીત કીધી—વ્હાલો૦
વ્હાલાજી મારા, વૃંદા તે વનના વાસી (૨)
એમ બોલ્યા જીવણ દાસીરે—જેણે પ્રીત કીધી—વ્હાલો૦

૯૪

પ્રેમની વાત છે ન્યારી,
ઓધવજી પ્રેમની વાત છે ન્યારી. (ટેક)
પ્રેમની વાતોમાં ઓધા, તમે શું જાણો;
બીજા શું જાણે સંસારી—ઓધવજી૰
પ્રેમની વાતોમાં ઓધા, બ્રહ્માજી ભુલ્યા;
વેદ મેલ્યા છે વિસારી—ઓધવજી૰
તમારો રંગ, ઓધા, રંગ છે પતંગનો;
અમારો રંગ છે કરારી—ઓધવજી૰
વેદ શાસ્ત્રમાં, ઓધા, સ્ત્રી નવ તારી;
વ્રજવનિતાને કેમ તારી—ઓધવજી૰
વલ્લભના સ્વામી પ્રભુ રસિક શિરોમણિ;
નીસરવાની નથી બારી—ઓધવજી૰

૯૫

મેં તો હરિગુણ ગાવત નાચુંગી (૨)
નાચુંગી મેં તો નાચુંગી, મેં તો હરિગુણ ગાવત નાચુંગી(ટેક)
અપને મહેલમેં બેઠ બેઠ કર, ગીતા ભાગવત વાચુંગી—મેં૰
જ્ઞાન ધ્યાનકી ગઠરી બાંધકર, હૃદયકમળમેં રાચુંગી—મેં૰
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુગિરધરનાગર, સદા પ્રેમરસ ચાખુંગી—મેં૰

૯૬

દિલ લગાય રામ ફકીરીમેં. (ટેક)
રામ ફકીરી અદલ ફકીરી (૨)
ચારો ખુંટ જગીરીમેં—દિલ૦
જો સુખ મિલતા રામ ભજનમેં (૨)
સો સુખ નાહીં અમીરીમેં—દિલ૦
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ (૨)
સાહેબ મિલતા સબુરીમેં—દિલ૦

૯૭

જે કોઇ પ્રેમ અંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં ઠરે. (ટેક)
સિંહણ કેરૂં દુધ હોય તે, સિંહણ સુતને ઝરે (૨)
કનકપાત્ર પાખે સહુ ધાતુ, ફોડીને નીસરે—પ્રેમરસ૦
સક્કર ખોરનું સાકર જીવન, ખરના પ્રાણજ હરે (૨)
ક્ષીર સિંધુનું માછલડું જ્યમ, મીઠા જળમાં મરે—પ્રેમરસ૦
સોમવલ્લી રસ પાન શુદ્ધ જે, બ્રાહ્મણ હોય તે કરે (૨)
વગળ વંશીને વમન કરાવે, વેદ વાણી ઉચ્ચરે—પ્રેમરસ૦
ઉત્તમ વસ્તુ અધિકાર વિના મળે, તદપિ અર્થ ન સરે (૨)
મચ્છભોગી બગલો મુક્તાફળ, દેખી ચંચુ ન ભરે—પ્રેમરસ૦
એમ કોટિ સાધને પ્રેમ વિના, પુરૂષોત્તમ પુંઠ ન ફરે (૨)
દયા પ્રીતમ શ્રી ગોવર્ધ્ધન ધર, પ્રેમ ભક્તિએ વરે—પ્રેમરસ૦

૯૮

મળીયા પ્રેમ સ્નેહી નંદલાલ, અગમ બાંધી પ્રીતડી.
જીરે સાધુરે સંતના સંગમાં (૨)
વસ્તુ સદ્દગુરૂને હાથેથી જડીરે, અગમ બાંધી પ્રીતડી.
જીરે ઘાટ ઉઘાટના ઘાટમાં (૨)
તિયાં પ્રેમ રૂપી ટંકશાળો પડી રે અગમ બાંધી પ્રીતડી.
જીરે ગગન મંડળનારે ભૂરમાં (૨)
તિયાં અલખ પુરૂષની મઢીરે, અગમ બાંધી પ્રીતડી.
જીરે ધરમરે દાસની વિનતી (૨)
સુરતિ સદ્‌ગુરૂના ચરણોમાં ઢળીરે, અગમ બાંધી પ્રીતડી.

૯૯

પ્રેમનો પંથ છે ન્યારો, સરવ થકી પ્રેમનો પંથ છે ન્યારો (ટેક)
જે જાણશે તે શીર સાટે માણશે, એમાં નથી ઉધારો;
પ્રેમ અમલ આવ્યો જેની આંખમાં, ઉતરે નહીં ઉતારો—સ.
આઠે પહોર રહે આનંદમાં, પ્રેમ રસનો પીનારો;
વ્હાલા વિના તેને લુખું લાગે, સંસાર સાગર ખારો—સ.
પ્રેમ રસ કથ્યામાં ન આવે, જાણે જાણનહારો;
પ્રીતમ પ્રેમી જન મળે તો, આતમ રામ અમારો—સ.

૧૦૦

લાગ્યો પ્રેમ પ્રીતમનોરે રંગ, ટાળ્યો હવે નહીં ટળે;
દેખી દેખી દુરીજન લોક, છોને રિસે બળે. (ટેક)
મારે માથે છબીલાની છાપ, સવો ભવ રહેજોરે (૨)
હરિના દાસના દાસના દાસ, હવે મને કહેજોરે—લાગ્યો.
જાયે રાજ કે જાયે લાજ, છોને ભલે જાતાંરે (૨)
તેની નથી જરાએ જરૂર, ગોવિંદ ગુણ ગાતાંરે—લાગ્યો.

વ્યભિચાર વિષે.

૧૦૧

ધિક ધિક તારો જો અવતારરે,
તેં તો ન કર્યો નર જો વિચારરે.
ચૌદ લોકને ગઇ છે નારી ચાવીરે,
તુંને તેની પતીજ કેમ આવીરે.
બ્રહ્મા સરખાને જેણે જો ભોળાવ્યારે,
શિવ સરખાને જેણે ડોલાવ્યારે.
જેણે એકલશૃંગીને અંધ કીધારે,
જેણે પારાશર પકડીને લીધારે.
કીધું નારદ તણું તે મુખ કાળું રે,
રૂષિ શૌભરી તણું તે તપ ટાળ્યું રે.

જેણે અંધ તે અસુર કુળ કીધુંરે,
તેણે અમૃત તજાવી વિખ દીધુંરે.
જેણે રાવણ તણું તે કુળ ખોયુંરે,
ત્યાં તારૂં તે મન કેમ મોહ્યુંરે.
લીધું દુઃખ તે અલ્પ સુખ માટેરે,
કહે નિષ્કુલાનંદ તે માટેરે.

૧૦૨

તમે પાછાને વળાવોરે (૨) રાજા રાવણ જાનકીરે;
જાનકી છે ગઢરે લંકાનોરે કાળ—માતાજી છે ગઢરે—તમે૦
લંકા કેરા કાંગરારે, રામે તારા ઘેરિયારે (૨)
પથરા કાંઇ તારીને બાંધી છે પાજ—તમે૦
લંકા ગઢ માંહીરે, હનુમાન જતિ આવીયારે (૨)
લીધી લીધી સીતાજી કેરીરે શોધ—તમે૦
એમ કરી બોલ્યારે, નાર મંદોદરીરે (૨)
અવિચલ હોજો, રામ તમારૂંરે રાજ—તમે૦

અભિમાન વિષે.

૧૦૩

ગર્વ કીયો સોઇ નર હાર્યો, સીયારામજીસેં ગર્વ કીયો૦—
ગર્વ કીયો રાજા હિરણ્યકશ્યપુએ, નોર વધારીને માર્યો;

હાંહાંરે પ્રભુએ નીર વધારીને માર્યો—સીયારામજીસેં૦
ગર્વ કીયો લંકાપતિ રાવણે, ચુરચુરા કરી ડાર્યો;
હાંહાંરે પ્રભુએ ચુરચુરા કરી ડાર્યો—સીયારામજીસેં૦
ગર્વ કીયો શ્રી રત્નાગર સાગરે, નીર ખારો કરી ડાર્યો;
હાંહાંરે પ્રભુએ નીર ખારો કરી ડાર્યો—સીયારામજીસેં૦
ગર્વ કીયો ચકવા ચકવીએ, રેન વછુટ કરી ડાર્યો;
હાંહાંરે પ્રભુએ રેન વછુટ કરી ડાર્યો—સીયારામજીસેં૦
ગર્વ કીયો અંજની કેરે પુત્રે, પાંવ ખોડો કરી ડાર્યો;
હાંહાંરે પ્રભુએ પાંવ ખોડો કરી ડાર્યો—સીયારામજીસેં૦
ગર્વ કીયો સિંહલદ્વિપકે સિંધીએ, બાલ વાંકો કરી ડાર્યો,
હાંહાંરે પ્રભુએ બાલ વાંકો કરી ડાર્યો—સીયારામજીસેં૦
કહે તુલસીદાસ આશ રઘુવરકી, શરણે આવ્યો તેને તાર્યો;
હાંહાંરે પ્રભુએ શરણે આવ્યો તેને તાર્યો—સીયારામજીસેં૦

૧૦૪

મત કર દિલ પતિયારો, દિવાની કાયા મત કર૦—
પૂર્વ દિશાથી આવ્યો એક હંસલો, ને ઘર ઘર ફરે કુંવારો;
હરે હંસાને મેં ભુખ્યો ન રાખ્યો ભાઈ (૨)
ઘર ખવરાવી દીયો સારો—દિવાની કાયા મત કર૦—
અદકું રે લાવ્યો, ઉછીનું રે લાવ્યો, ને ઘર ઘર કીયો ઉધારો;
હરે હંસાને મેં ઘણો સંતોષ્યો ભાઈ (૨)

ઘર ખવરાવી દીયો મારો—દિવાની કાયા મત કર—
કાયા કહે મેં સદા સોહાગણ, એ છે પીયુજી હમારો;
તુજ સરિખી મેં ઘણી મીલાવી ભાઇ (૨)
ન જોઈ રાત કે દહાડો—દિવાની કાયા મત કર૦—
કાયા કહે મેં ઠગજ પકડયો ને, એ છે બડો ઠગારો;
તુજ સરીખી મેં સુતીજ મેલી ભાઈ (૨)
રમી ગયો પીયુજી પ્યારો—દિવાની કાયા મત કર૦—
ઉઠ ગયો કાયાકા કારીગર, બંધ ભયોરે લલકારો;
દાસ જીવણ સંતો ભીમકે ચરણે ભાઇ (૨)
હરિ ભજીને ગુણ ગાયો—દિવાની કાયા મત કર૦—

સાધારણ નીતિ વિષે.

૧૦૫

ભાવે કરી ભક્તો તમે હરિગુણ ગાવો;
હરિગુણ ગાવો ને લીયોરે આ લ્હાવો—ભાવે૦
ઈશ્વરમાં રાખી આશ, વેદમાં ધરી વિશ્વાસ;
દિલથી થઈને દાસ, રામને રીઝાવો—ભાવે૦
રાંક માથે રાખો રહેમ, પ્રભુ સાથે જોડો પ્રેમ;
નીતિતણા નેમ તેમાં ચિત્ત ન ચુકાવો—ભાવે૦

૧૦૬

ભાવથી પ્રભુ ભજો, પ્રભુ ભજો. (૨)
તમે તરકટ કરવા તજોરે—ભાવથી૦
હાંરે દયા દિલમાં રાખજો દહાડી (૨)
તેથી અતિ સુખ પામશો અગાડીરે—ભાવથી૦
હાંરે કોઈ પારકાં સંકટ કાપોરે (૨)
ભાવે ભૂખ્યાને ભોજન આપોરે—ભાવથી૦
હાંરે જે જે દીસે છે તે છે જવાનું રે (૨)
એમાં કાંઇ નથી રહેવાનુંરે—ભાવથી૦
હાંરે જયારે આવશે વેળા છેલ્લીરે (૨)
પ્રભુ વિના બીજો નથી બેલીરે—ભાવથી૦
હાંરે નથી રહેવાનું દલપત રામેરે (૨)
પ્રભુ ભજે તે શુભ ગતિ પામેરે—ભાવથી૦

પરમાર્થ વિષે.

૧૦૭

તું તીર્થમાં જયાં ત્યાં વિચરતો, ધર્મ જાણીને ધરયો,
વૈરાગ્યથી વસ્તી તજીને, વન વિષે જઇને વસ્યો;
ભગવા ધરીને ભટકતો રહી, પેટ ભીખીને ભર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું?

તેં નિત્ય સ્નાન, ત્રિકાળ કીધું, ચાહી ગોમય ચોળીને,
તેં પંચ ગવ્ય વિશેષ પ્રાશન, કીધું ઘોળી ઘોળીને;
આહાર એકજવાર કરવો, એવું વ્રત તેં આચર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું?
તેં હોમ હવન ઘણાં કર્યાં, ઘી હવનમાં હોમ્યાં ઘણાં,
તેં ચાલતી નદીએ ચડાવ્યા દુધ દહીં ગાયો તણાં;
બહુ વર્ષ સુખ મુનિવ્રત ધર્યું. તે ઠીક તુજ મનમાં ઠર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું?
તેં નવ નવા નૈવેદ્ય કરીને, તે પ્રસાદી તું જમ્યો,
ઉપવાસ ને એકાસણાં કરી, દેહને બહુ તેં દમ્યો;
ખાડો ખણીને દાટીયું, જે અન્ન જમતાં ઉગર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું?
તેં પ્રાર્થના પ્રભુની કરી, મુખ વિવિધ વચન ઉચ્ચારીને,
તેં સ્તોત્ર પાઠ ઘણાં કર્યાં, નિત્ય નિત્ય નિયમો ધારીને,
ગદ્દગદ્દ સ્વરે ગુણગાન કરતાં, આંખથી આંસુ ઝર્યું,
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું?
ભગવાન લુખી ભક્તિથી, રીઝે નહિ તલ માત્ર તે,
પણ ભક્તિ પર ઉપકાર સાથે, થાય પ્રભુ પ્રિયપાત્ર તે;
તે વગર વાદ વિવાદ કીધા, કામ તેથી શું સર્યું?
શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારૂં કોઇનું શું કર્યું?

૧૦૮

થિર ઠરીને કોઇ આ ઠામ, રે નથી રહેવાનું;
કરી લો કાંઇ રૂડાં કામ, રહેશે કહેવાનું. (ટેક.)
વિક્રમ સરખા વીર ગયા, ને ભુપ ગયો વળી ભોજરે;
જોરાવર જયકારી જગતમાં ફરતી જેની ફોજ—રે નથી.
મોતીશા મુંબઇમાં મોટા, સરસ હતો શાહુકાર રે;
નામ ગયું ને ઠામ ગયું, વળી ગયા ગરથ ભંડાર—રે નથી.
હેમાભાઇ હયાત હતા, ને શેઠ હતા હઠિસંગ રે;
તે પણ દુનિયા તજી ગયા, ને મનમાં રહ્યો ઉમંગ—રે નથી.
પડયું રહે નાણું પૃથ્વીમાં, અગણિત આડે આંકરે;
સમજી લેજો કાંઇપણ સાથે, નહી આવે નવટાંક—રે નથી.
આરંભેલા અધુરાં રહેશે, કંઇક જગતનાં કામરે;
તરત અજાણ્યું તેડું આવે, તજીને જાવું તમામ—રે નથી.
સાચારોની આશિષ લેજો, નિશ્ચળ કરજો નામરે;
સમજો તો સારી શીખામણ, દેછે દલપતરામ—રે નથી.

૧૦૯

કોઈનો ભાર નરાખે મોરારી, આપેઆજ સીખેગર્થવાળી(ટેક)
સુદામાજીનાં તાંદુલ લીધા, તેના મોલ કનકનારે કીધા.
દ્રૌપદીજીનું આવ્યુંરે ટાણું, ચીર પુર્યાં તે નવસે નવાણું.
પાટા બાંધ્યો તે પીડારે જાણી, ચીર પુર્યાની એ એંધાણી

ચોડું ચંદન કુબજાનું લીધું, એને રૂપ અનુપમાં દીધું.
ગોવાળીએ ઓછવ કીધો, વહાલે કર પર ગોવર્ધન લીધો.
જેનું લીધું હતું તેનું દીધું, તેમાં પરમારથ તે શું કીધું.
ધન્ય ધન્ય નરસિંહા તારી વાણી, એમ બોલ્યા તે સારંગપાણી.

૧૧૦

જેજનઓધામોહેનબિસારે, તાહે ન બિસારૂં છીન એકઘડીરે.
મોકું ભજે ભજું મેં વાંકું, કલ ન પડત છિન એક ઘડીરે;
જન્મ મરણકો સંકટ કાટું, રાખું મેં આનંદ ભરીરે—જે.
સુમરન કીનો દ્રૌપદી રાની, ચીર બઢાએ પ્રભુ આપ હરીરે;
મહાભારત ભરવીકે ઈંડા, રાખલીઓ ગજઘંટ ધરીરે—જે.
ધ્રુવ પ્રલ્હાદ રેન દિન ધ્યાવે, ગુપ્ત રૂપસો પ્રગટ કરીરે;
ખંભફાડહિરણ્યકશ્યપુ માર્યો ભકતપ્રલ્હાદકીરક્ષા કરીરે—જે.
અંબરીખ ઘર ગયે દુર્વાસા, ચક્ર પઠાયે પ્રભુ સહાય કરીરે;
ભજનહારભજું તજનહારતજું, એસીહમારીપરાપરીરે—જે.
પાંચ પાંડવકી રક્ષા કીની, લાખા ગ્રહમેં સહાય કરીરે;
સુર કહે ગજરાજ ઓધાર્યો, દયાસિંધું જદુનાથ હરીરે—જે.

૧૧૧

ભકતોની ભીડ કયાં ન આવ્યોરે—હું તો ભકતોની૦
એમ કહે છે શ્રી રણછોડ રાયો રે—હું તો ભકતોની૦

કબીર સારૂ હું તો વણજારો થઇને (૨)
પોઠ ભરીને ઘેર લાવ્યો રે–હું તો ભક્તોની૦
ધના ભગતની મેં ખેતી નીપજાવી (૨)
ઘઉંનાં ગાડાં ભરી લાવ્યો રે–હું તો ભકતોની૦
સેના ભગત સારૂ સન્મુખ રહીને (૨)
હું સેનો નાવી કહેવાયો રે–હું તો ભક્તોની૦
પ્રલ્હાદની મેં તો પાળી પ્રતિજ્ઞા (૨)
સ્થંભમાં વાસ કરાવ્યો રે–હું તો ભકતોની૦
નામદેવ સારૂ મેં મારેજ હાથે (૨)
ઘરનો છાપરો છાયો રે–હું તો ભક્તોની૦
દામાજી સારૂ સામોં મહારાજ થઇને (૨)
ભરણું ભરીને પોંચ લાવ્યો રે–હું તો ભકતોની૦
નરસિંહ મેતાને માંડલિક મારવાને આવ્યો (૨)
કેદારો મધ્ય રાતે લાવ્યો રે–હું તો ભક્તોની૦
કુંવર બાઈનું મેં પૂર્યું મામેરૂં (૨)
મેં સૌનો કર ચુકાવ્યો રે-હું તો ભક્તોની૦
દાસ નારાણસિંગ કહે કરૂણા કરીને (૨)
કૃષ્ણજીએ કર મારો સહાયો રે–હું તો ભક્તોની૦

સ્મરણુ વિષે.

૭૭

સુમરન બિના સુખ નહીં પાવેગા;
નહીં પાવેગા, નહીં પાવેગા. (ટેક)
ભવ સાગરમેં ભટક મરેગા (૨)
જો ગુરૂ વાકય બિસારેગા—ભલા જો૦—સુમરન૦
કુંભી પાક આદિ નરકમેં (૨)
યમ કિંકર લે જાવેગા—ભલા યમ૦—સુમરન૦
અજપા જાપ નાવ ભવજલતેં (૨)
પલમાંહી પાર પહોંચાવેગા—ભગા પલ૦—સુમરન૦
ભાવ ધરી ભજ નિર્ગુન ચૈતન્ય (૨)
ફેર જન્મ નહીં પાવેગા—ભલા ફેર૦—સુરમન૦
વિમલવિપદ નિત્ય શ્રી સદ્ગુરૂકો (૨)
દેવકૃષ્ણ યશ ગાવેગા—ભલા દેવ કૃષ્ણુ૦—સુમરન૦

૧૧૩

નારાયણનું નામ લેને તું પ્રાણી રે;
બદ્રિનાથ પ્રગટ જુગ જાણી—(ટેક)
ગર્ભવાસે રક્ષા કીધી તારી રે,
લીધો જઠરા અગ્નિથી ઉગારી રે,
તેને કેમ મેલ્યો છે વિસારી—નારાયણ૦

નર દેહ દીધો તને નાથે રે,
ધન હોય તો વાવર તારે હાથે રે,
પડયું રહેશે, કોડી નાવે સાથે—નારાયણ૦
વણ સમજે કહે મારૂં મારૂં રે,
ધન કાજ ફરે તન બારૂં રે,
તારા હાથે નથી ધન તારૂં—નારાયણ૦
મિથ્યા સુખમાં તે શું લપટાણો રે,
લોક લાજે ગળે દીધો પાણો રે.
જાય છે તૃષ્ણાના પૂરમાં તણાણો—નારાયણ૦
કાયા માયા એ રીતે કાચી રે,
તેના રંગમાં તે શું રહ્યો રાચી રે,
બ્રહ્મા નંદ કહે વાત સાચી—નારાયણ૦

૧૧૪

ભજોને ભગવાનને, પછી દિલમાં થાશે ઓરતો;
કરશો કુંડાં કામ, વાલીડાની વસ્તુ નથી હોરતોરેજી—ભ૦
જીભલડી જુઠા બોલશે, તેને વશ કરીને વારજો,
જેનારે પડે કામ, તેને સવાયાં સંભારજોરેજી—ભ૦
જ્યારે બુઢાપણ આવશે, ત્યારે સારાં ભોજન ભાવશે;
કાળાં મટી કેશ, માથે ધોળાં ફરી આવશેરેજી—ભ૦

એવું રે એકા એકને, સાથે લેજો સદાશિવને;
સમરણ કરો શ્યામનું, ધોખો નહીં થાય તારા જીવને રેજી—ભ૦
સમરણ કરો શ્યામનું, ટાઢું થાય જો તારા તનમાં;
મૂળદાસ કહે મહારાજ, મોહન રહેજો મારા મનમાંરેજી—ભ૦

નામ મહાત્મ્ય વિષે.

૧૧૫

નામકો મહિમા અગમ અપાર, તાકો કોઇ ન પાવે પાર—ના૦
નેતિ નેતિ કર વેદ કહતહે, પાવત ન શકે પાર;
ચતુરાનન ચારો જીભ્યાસેં, નિશદિન કરે પોકાર—ના૦
શૂન્ય સમાધિ લગાય ધ્યાન ધર, સનકાદિક ગયે હાર;
શેષ સહસ્ર મુખ નામ જપત હે, લે પૃથ્વીકો ભાર—ના૦
ત્રેતા મધ્યે રામે એક તારી, ગૌતમ ઋષિકી નાર;
નામ ભજનસેં જીવ અનેક, નિશદિન હોત ઉદ્ધાર—ના૦
એહી નામ સકલ ઘટમાંહી, સંતન લીયો નીહાર;
સાહેબ કબીરાકું ગુરૂજીને દીનો, સોહંનામ નીજસાર—ના૦

૧૧૬

નામ સુધારસ સાર સરવમાં, પરખી પ્રેમસું પીધો રે;
ભૂતળપતિપદ તેને ન ભાવે, લહાવો નૌતમ લીધો રે—ના૦
એ રસ મોંઘે મૂલે મળે નહી, વૈકુંઠનાથને વ્હાલો રે;

અજ ઉમયાપતિઇચ્છક એના, અદ્વૈતપદનો પ્યાલોરે—ના૦
પૂરણ બ્રહ્માએ રસને પ્રીછો, નથી સમોવડ એવોરે;
જગતનું જીવન એનેરે કહીએ, મહાવીરલાનો મેવોરે—ના૦
કોટી જગન ને જપતપ તીરથ, તેઓ તુલ્ય ન આવેરે;
પૃથ્વીપાત્ર ને મુક્તા ભરીયું એથી અધિક પણ પાવેરે—ના૦
નામ સમોવડ કોઇ ન આવે, અમૂલ્ય વસ્તુ એવીરે;
સદ્ગુરૂ સ્વામી કૃપા કરે તો, ત્યાંથી મળે તેવીરે—ના૦
દુર્લભ દીઠો ને મહારસ મીઠો, સ્વાદ કહ્યો ન જાયેરે;
નીરાંત નામ સુધારસ પીતાં, હરિ સરખો થઇ જાયેરે—ના૦

૧૧૭

કૃષ્ણ રામા રામા રામા, કૃષ્ણ રામા રામા રામા;
રામા રાયા રઘુબારે, રાયા રઘુબારે—કૃષ્ણ૦
નામ ગેહન કરે ધંધા (૨)
ત્યાલા સમાધિ તો સદા, સમાધિ તો સદા—કૃષ્ણ૦
નામ ગેહન પાયે ચાલે (૨)
ત્યાલા યજ્ઞ પાહુલે પાહુલે, પાહુલે પાહુલે—કૃષ્ણ૦
નામ રટત શ્વાસો શ્વાસી (૨)
તે તો જેવલા ઉપવાસી, જેવલા ઉપવાસી—કૃષ્ણ૦
જે કોઇ રામ નામ ગાવે (૨)
ત્યાલા તુકા વંદે પાયે, તુકા વંદે પાયે—કૃષ્ણ૦

૧૧૮

ભજ રામ રામ રામ રામ, રામ રામ રામા. (ટેક)
રામ નામ વેદ મૂલ, તા સમ નહીં ઓર તૂલ;
ભજત મિટત ત્રિવિધ શૂલ, છુટતહીં ભવઆમા—ભજ૦
રામ નામ વિમલ નીર, સંતન સંતસંગ ધીર;
ગાવત સુરનર મુનિવર, પાવત નિજ ધામા—ભજ૦
રામનામ કમલ ફુલ, સંતન મન ભ્રમર ભુલ;
ઝુમી ઝુમી પીવત, અમૃત કરી પાના—ભજ૦
રામ નામ નિરંકાર, તુલસીદાસ નમસ્કાર;
દીજે પ્રભુ ભક્તિદાન, પલપલ હરિ નામા—ભજ૦

શ્રી કૃષ્ણ વિષે.

૧૧૯

જય જય કૃષ્ણ, કમલદલ લોચન,
કલિમલ મોચન કંસ અરિરે. (ટેક)
જય જગવંદન દેવકી નંદન (૨)
પરમાનંદ મુકુંદ હરિરે—જય જય૦
જય વરદાયક યદુકુળ નાયક (૨)
દાનવ નાશક સબળ હરિરે—જય જય૦

જય કમલાવર જગમંગલ કર (૨)
તમ ચરણે નમું પ્રેમ ધરીરે—જય જય૦

૧૨૦

કાહે ન મંગલ ગાવે યશોદા મૈયા,
કાહે ન મંગલ ગાવે. (ટેક)
પુરણ બ્રહ્મ સકલ અવિનાશી (૨)
સો તેરી ધેનુ ચરાવે—યશોદા૦
કોટિ કોટિ બ્રહ્માંડ કે ભર્તા (૨)
જપ તપ ધ્યાને ન આવે,
ન જાનું યહ કોન પુન્ય હય (૨)
જશોમતિ ગોદ ખેલાવે—યશોદા૦
શિવ સનકાદિક આદિ બ્રહ્માદિક (૨)
નિગમ નેતિ યશ ગાવે,
શેષ સહસ્ર મુખ રટત નિરંતર (૨)
સો જાકો પાર ન પાવે—યશોદા૦
સુંદર બદન કમલ દલ લોચન (૨)
ગો ધેનુ કે સંગ આવે,
માતા યશોદા કરત આરતિ (૨)
કબીરા દરશન પાવે—યશોદા૦

૧૨૧

વ્રજ વહાલું રે વૈકુંઠ નહીં આવું રે (૨)
ત્યાં નંદ કુંવર ક્યાંથી લાવું રે—વ્રજ વહાલું૦
ત્યાં લલિત ત્રિભંગી નથી ગિરધારી (૨)
સંગે સોહીયે રાધા પ્યારી (૨)
એમને નિરખતાં આંખ ઠરે મારીરે—વ્રજ વહાલું૦
ત્યાં જમુના શ્રી ગિરિવર છેજ નહીં રે (૨)
મારૂં મનજ સત્ય ઠરેજ નહીં રે (૨)
મારા પ્રાણ પ્રસન્ન ત્યાં રહેજ નહીં રે—વ્રજ વહાલું૦
ત્યાં શ્રી વંદ્રાવન રાસ નહીં રે (૨)
વ્રજવનિતાની સંગે વિલાસ નહીં રે (૨)
વિષ્ણુવેણું વાયાનો અભ્યાસ નહીં રે—વ્રજ વહાલું૦
સુખ સ્વર્ગનું કૃષ્ણ વિના કડવું રે (૨)
મને ન ગમે બ્રહ્મ સદન અડવું રે (૨)
ધિકધિક એ સુખ પામીને પડવું રે—વ્રજ વહાલું૦

લયલીનતા વિષે.

૧૨૨

મુંને વધાયું વહાલાજીની સાથ,
મુંને વહાલો વિસાર્યા નવ વીસરે રે (ટેક).

આઠે પહોર ઉલામણ મારા ઉરમાંરે (૨)
બીજી વહાલી ન લાગે વાત–મુંને વહાલો૦
જેમ રત્ન જડયું હોય રંકને રે (૨)
તેમ સત્ય થયું છે સાક્ષાત–મુંને વહાલો૦
જેને કાજે દમે છે અતિ દેહનેરે (૨)
તે તો આવ્યું છે મારેરે હાથ–મુંને વહાલો૦
વારે વારે જાઉં ગુરૂજીને વારણેરે (૨)
જેણે નીરખાવ્યા નોતમ નાથ–મુંને વહાલો૦
તેને તોલે ન આવે ત્રણ લોકમાં રે (૨)
જેની વિશ્વ વિચિત્ર છે ભાત–મુંને વહાલો૦
ધન્ય ધન્ય દયારે ગુરૂદેવની રે (૨)
નાથ નીરાંત નરખાય અજાત–મુંને વહાલો૦

૧૨૩

ધન્ય ઘડી ધન્ય દહાડો આજનોરે (૨); મારા હૈયામાં હરખ ન માય–વહાલોજી પધાર્યા મંદિર માહરેરે.
અલબેલોજી આવ્યા મારે આંગણેરે (૨)
પૂર્ણ કરી છે ગુરૂએ કૃપાય—વહાલાજી૦
નિર્મળ થઈ છું નીરખી હરિના નામનેરે (૨)
અડસઠ તીરથ આવ્યા મારે ઘેર—વહાલાજી૦

આનંદ બની ભાંગી મનની ભ્રમણારે (૨)
અંતરમાંહી ઓળખ્યા આતમરામ—વહાલાજી૦
મારા ભિતર નરખાવ્યા નૌતમ નાથનેરે (૨)
મારા પ્રાણ તણા આધાર—વહાલાજી૦
આનંદ વૃત્તિ આઠે પહોર ન ઉતરેરે (૨)
કૈવલ્ય સુખ કહ્યું નવ જાય—વહાલાજી૦
ભાવટ ભાંગી ભૂધરવરને ભેટતાંરે (૨)
સબળ મળી છે સ્વામીની સહાય—વહાલાજી૦

૧૨૪

રામ બાણ લાગ્યા હોય તે જાણે,
ઓલ્યા મુરખ મનમાં શું આણે. (ટેક)
ધ્રુવને લાગ્યા પ્રહ્લાદને લાગ્યા, તો ઠરીને બેઠા ઠેકાણે;
ગર્ભવાસમાં શૂકદેવને લાગ્યા, એતો વેદ વચનપરમાણે-રામ૦
મોરધ્વજ રાજાનું મન હરી લેવા, હરિ આવ્યા જે ટાણે;
લઈ કરવત મસ્તક પર મેલ્યું, ને પત્ની પુત્ર બેઉ તાણે—રામ૦
મીરાંબાઇપર ક્રોધ કરીને, રાણાજી ખડ્ગજ તાણે;
વિખના પ્યાલા ગીરધરલાલે આરોગ્યા એતો અમૃતને ઠેકાણે—
નરસિંહ મેતાની હુંડી સ્વીકારી, ખેપ ભરી ખરે ટાણે;
આગળ સંત અનેક ઓધાર્યા, એવું ધનો ભગત આણે—રામ૦

૧૨૫

રે સગપણ હરિવરનું સાચું;
બીજું તો સર્વે ક્ષણભંગુર કાચું—રે સગપણ૦
હરિ વિના બીજાને વરવું, તજી ગજ ખરપર ચઢી ફરવું;
એ જીવ્યાથી મરવું, છે સારૂં—રે સગપણ૦
કે ફોકટ ફેરા શીદ ફરીયે, કે પરઘેર પાણી કાં ભરીયે;
કે વરીયે તો નટવર વર વરીયે—રે સગપણ૦
ના ડરૂં લોક તણી લાજે, મારે શિર ગિરિધર વર ગાજે;
આ દેહ ધર્યો નટવર કાજે—રે સગપણ૦
હવે મેં તો પ્રીતલડી ટાળી, ભાંગ્યું મન મિથ્યા સૌ ભાળી;
કે વરવા જેવા મળ્યા વનમાળી—રે સગપણ૦
એવું જાણી મેં સગપણ કીધું, મેણું મેં તો જગનું શિર લીધું;
જેથી રે મારૂં કારજડું સીધ્યું—રે સગપણ૦

૧૨૬

વરીએ તો શામળીયો વરીએ રે,
ચતુર વર, વરીએ તો શામળીયો વરીએ.
સંસારી સગપણ કાચું, પરણી રંડાવું પાછું;
હાંહાંરે એને ઘેર તે પાણી શીદ ભરીએરે—ચતુર વ૦
સંસાર તો સર્વે જુઠો, શું થાશે રૂઠો કે તુઠો;
હાંહાંરે એને તુચ્છ તે જાણીને ફરીએરે—ચતુર વ૦

જેને પરણે દુઃખ જાય, અખંડ હેવાતણ થાય;
હાંહાંરે તેની સાથે તે પ્રીત કરી રહીએરે—ચતુર વર૦
સંસાર તો સરવે ખોટા, પાણી માંહેના પરપોટા;
હાંહાંરે એ તો ફુટી જાશે નાનો મોટારે—ચતુર વર૦
દયા પ્રીતમ કેરો વહાલો, નાગર નંદલાલો,
હાંહાંરે તેહનો સાહ્યો કરીને મહાલોરે—ચતુર વર૦

૧૨૭

વરીએ શામળીયા વરની સાથે—હાં હાં વરીયે૦—
ના ના નેહડો કરીએ કોઇ સાચાની સંગાથે—
હંસલોને બગલો બેઉ જનમ સંગાથીરે, બેઉ ચાલ્યા એક વાટે;
હંસલાને જોઇએ રૂડા મોતીડાનો ચારો (૨)
બોલ્યો બગલો મોહ્યો તેની સાથે—ના ના૦—વરીયે.
ચોરને શાહુકાર બેઉ જનમ સંગાથીરે, બેઉ ચાલ્યા એક સાથે;
સાંજ પડીને શાહુકાર સુઇ રહ્યો (૨)
એના ધનડાં ચોરાણાં તેની સાથે—ના ના૦—વરીયે.
સત્સંગવિના ધ્યાન સુધરે નહીં, નેરે તાળી પડે નહીં એક હાથે,
બોલ્યા રવિદાસ ગુરૂ ભાણ પ્રતાપેરે, (૨)
એ તો સદ્ વચન આવે સાથે—ના ના૦—વરીયે.

१२८

મારા નાથના નેણા ઉપરરે, હું તો ઘડીએ ગોરી જાઉં;
ઘડીએ ગોરી જાઉં, વાલીડા, હું ઘડીએ ગોરી જાઉં;
અરે હું તો ઘડીએ ગોરી જાઉં—મારા૦
પ્રભુજી મુને કંઠે વળગ્યા, પળ કોરે ન થાઉં (૨)
શામળા સાથે સ્નેહ બંધાણો (૨)
હેતે હરિ ગુણ ગાઉં – અરે હું તો હેતે૦—મારા૦
કામ કાજ મુને કાંઇ ન સુઝે, ને ઘરમાં ઘેલી થાઉં (૨)
સંત સમાગમ જીયાં હોય તીયાં (૨)
હરખે દોડી જાઉં— અરે હું તો હરખે૦—મારા૦
ગંગારે જમુના ઘરને આંગણે, તીરથ કયાં જાઉં (૨)
અડસઠ તીરથ સંતને ચરણે (૨)
નિત્ય ત્રિવેણીમાં ન્હાઉં – અરે હું તો નિત્ય૦—મારા૦
એકાદશી વ્રત કોણ કરે, હું તો ત્રણે ટાણાં ખાઉં (૨)
બાઇ મીરાં કહે, પ્રભુ ગિરધરના ગુણ (૨)
હેતે હરિરસ પાઉં, અરે હું તો હેતે૦—મારા૦

१२९

મારે વર તો વિઠ્ઠલને વરવું છે રે, હાંહાંરે મારે વર તો૦—
બીજાને મારે શું કરવું રે—વર તો૦—
નંદના કુંવર સાથે નેડલો બંધાણોરે હાં (૨)

મારે ધ્યાન ધણીનું,ધરવું છે રે, હાંહાંરે મારે ધ્યાન૦—બીજાને.
અવર પુરૂષની મારે આશ ન કરવી રે હાં (૨)
મારે છેડલો ઝાલીને ફરવુંછેરે, હાંહાંરે મારે છેડલો૦—બીજાને.
સંસાર સાગરમાં મોહજળ ભરીઓરે હાં (૨)
મારે તારે ભરોસે તરવું છે રે, હાંહાંરે મારે તારે૦—બીજાને.
બાઇ મીરાં કહે છે, પ્રભુ ગીરધરના ગુણ હાં (૨)
મારે રાસ મંડળમાં રમવું છેરે, હાંહાંરે મારે રાસ૦—બીજાને.

૧૩૦

ઘેલા અમે ભલે થયારે, બાઇ મારે ઘેલામાં ગુણ લાધ્યું.
આટલા દિવસ હરિ જાણ્યા વિનાનું, મન માયામાં બાંધ્યું;
ભવસાગરમાં ભૂલા પડયા ત્યારે મારગ મળીયા સાધુ—ઘે૦
ઘેલા તો અમે હરિના ઘેલા, નિર્ગુણ કીધા નાથે;
પુરવ જનમની પ્રીત હતી ત્યારે, હરિયે ઝાલ્યા હાથે—ઘે૦
ઘેલાની વાતો ઘેલા જાણે, ને દુર્જનીયા શું જાણે,
જે રસ તો દેવતાને દુર્લભ, તે રસ ઘેલા માણે—ઘે૦
ઘેલા મટીને અમે ડાહ્યા ન થઈએ, ને સંતના શરણાં લીધાં;
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, કારજ સઘળાં સીધાં—ઘે૦

૧૩૧

વહાલા લાગો છો વિશ્વાધારરે, સગપણ તમ સાથે;
મેં તો સર્વે મેલ્યો સંસારરે, સગપણ તમ સાથે.

મારા મનમાં વશ્યાછો આવી શ્યામરે, સગપણ તમ સાથે;
તમ સારૂ તજ્યું ધન ધામરે, સગપણ તમ સાથે.
મારૂં મનડું લોભાણું તમ પાસરે, સગપણ તમ સાથે;
મુંને નથી બીજાની આશરે, સગપણ તમ સાથે.
મારે માથે ધણી છો તમે એકરે, સગપણ તમ સાથે;
મારી અખંડ નીભાવજો ટેકરે, સગપણ તમ સાથે.
મેં તો દેહ ધર્યો છે તમ કાજરે, સગપણ તમ સાથે;
તમને જોઇ મોહી છું વ્રજરાયરે, સગપણ તમ સાથે.
હું તો હેતે વેચાણી તમ હાથરે, સગપણ તમ સાથે;
બ્રહ્માનંદના વહાલા વ્રજનાથરે, સગપણ તમ સાથે.

૧૩૨

મારે આવ્યો અલૌકિક દાવરે, કોઈ મને શું કરશે;
માથા સાટે વર્યા મેં તો માવરે, કોઇ મને શું કરશે.
હવે બળે છે જગમાં બલાયરે, કોઇ મને શું કરશે;
મેં તો ભેટયા છે ભૂધર રાયરે, કોઇ મને શું કરશે.
અતિ આનંદ થયોછે મારે અંગરે, કોઈ મને શું કરશે.
લાગ્યો રસીયાજીનો રંગરે, કોઈ મને શું કરશે.
થઇ જગમાં અલૌકિક જીતરે, કોઈ મને શું કરશે;
લાગી પૂરણ સલુણા સાથે પ્રીતરે, કોઈ મને શું કરશે.
મારે વહાલે દીધું છે મને માનરે, કોઈ મને શું કરશે;

મને કીધી સૌભાગણ કહાનરે, કોઇ મને શું કરશે.
હવે થયો સંસારીડા ઝેરરે, કોઈ મને શું કરશે.
બ્રહ્માનંદને વહાલે કીધી મહેરરે, કોઇ મને શું કરશે.

૧૩૩

લેહ લાગી મુંને તારી, મોહનજી, લેહ લાગી મુંને તારી.
કામજ મુકયું ને ધામજ મુકયું (૨)
મનમાં ચાહુંછું મુરારિ—મોહનજી૦
ખભે છે કામળી ને હાથમાં છે વાંસળી (૨)
ગોકુળમાં ગાયો ચારી—મોહનજી૦
સોળ સહસ્ત્ર ગોપીઓને તમેજ વરીયા (૨)
તોય તમે બાળ બ્રહ્મચારી—મોહનજી૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
ચરણ કમળ બલિહારી—મોહનજી૦

૧૩૪

લેહ લાગી મને લેહ લાગી, રામ સીતાપતિ તમારી લેહ લાગી.
પ્રભુ તમને ભજ્યાથી મારી ભીડ ભાંગી—રામ સીતા૦
ધ્રુવને લાગી પ્રહ્લાદને લાગી (૨)
મહેતા નરસિંહાની ભીડ ભાંગી—રામ સીતા૦
અજ્ઞાનની કોટડીમાં ઉંઘ ઘણી આવે (૨)
જ્ઞાનીને શબ્દે હું જાગી—રામ સીતા૦

રમણુ રેતીમાં વહાલે રાસ રચ્યો છે (૨)
ગોપીઓની સંગે હું મ્હાલી—રામ સીતા૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
સત્ સંગતની લેહ લાગી—રામ સીતા૦

૧૩૫

ભજન ધુન ખુબ લગી હોજીરે,
પરમ ગુરૂ હરિ મારા હૃદયા માંહીરેજી;
બોલો ગોવિંદા ધુન ખુબ લગી હોજીરે,
પરમ ગુરૂ હરિ મારા હૃદયા માંહીરેજી;
લગી લગી સબ કોઇ કહેવે, લગી કીસીકું નાહીં
સંતપુરૂષકું એસી લગીરે બાઇ (૨)
તનકી શુદ્ધ બીસરાઇ—પરમ ગુરૂ હરિ મારા૦
ધ્રુવકું લાગી, પ્રલ્હાદકું લાગી, લગી અધમ ગુણકાઈરે;
બાઇ મીરાંકું એસી લગીરે બાઇ (૨)
છોડયા રાજપાટ સુખદાઇ—પરમ ગુરૂ હરિ મારા૦
રામકું લાગી લક્ષ્મણકું લાગી, લાગી સીતા માઇરે;
હનુમાન જતિકું એસી લગીરે બાઇ (૨)
કુદ પડે જલમાંહી—પરમ ગુરૂ હરિ મારા૦
જતિકું લાગી, સતીકું લાગી, લાગી સહસ્ર અઠયાસીરે;
વ્રજવનિતાકું એસી લગીરે બાઇ (૨)

તનકી શુદ્ધ બુદ્ધ નાંહી—પરમ ગુરૂ હરિ મારા૦
ભૂપ ભરથરીકું એસી લગી, છોડયા રાજપાટ સુખદાઇરે;
સોળસે તજી રાજા ગોપીચંદેરે ભાઇ (૨)
વૈરાગ્યને જાઉં વારી—પરમ ગુરૂ હરિ મારા૦
ધનો પીપો રોહીદાસ કુબો, લગી સેનવા નાઇરે;
દાસ જીવણ સંતો ભીમંક ચરણે (૨)
આપ મળ્યા ગોસાંઈ—પરમ ગુરૂ હરિ મારા૦

૧૩૬

રસ અગમ અપાર, સુરનર,
પાર ન પામે મન વાણી વડે,
મારા વહાલાજી, જોગેશ્વર જોતાં તે કોઇને નહીં જડે..

રસ પ્રેમીજન હોય તે પામે,
જેમ જળ આવે નીચે ઠામે;
આ જગત ચઢ્યું છે અવળે વામે—રસ૦
રસ દેવકીને ઉદરે ઉદય થયો,
રસ રેડયો તે ગોકુળમાં ગયો,
રસ વ્રજમાં જયજયકાર થયો—રસ૦
રસ વ્યાસજીના કુંવરે ભાખ્યો,
રસ ઉત્તરાસુત પરિક્ષતે ચાખ્યો,
રસ બ્રહ્મસુતાએ ઉરપર રાખ્યો—રસ૦

રસ પ્રહ્લાદે પ્રેમે પીધો,
રસ પીને ધ્રૂવ અવિચળ કીધો;
રસ વ્રજ વનિતાએ વહેંચી લીધો—રસ૦
રસ પીને મીરાં મુક્ત થઈ,
રસ પીધો ગૌતમની નારી;
રસ કર્મ સંજોગે કુબજા પામી—રસ૦
રસ નરસિંહ મહેતાએ નિશ્ચય લીધો,
રસ કમળાને કાજે કીધો;
રસ જનકસુતાએ પાઇને પીધો—રસ૦
રસ જયદેવ શુકદેવે જાણ્યો,
રસ પદ્માવતીએ પરમાણ્યો;
રસ દ્રુપદસુતાએ સભામાં આણ્યો—રસ૦
રસ અજર અમરરે એવો છે,
રસ માનવીઓને મેવો છે;
રસ સૌને પીવા જેવો છે—રસ૦
રસ પીજો પીધાને ટાણે,
પછી નહીં મળે ખરચે નાણે;
રસ દુરિજન હોય તે શું જાણે—રસ૦
રસ રસીયા રસ રાખો જારી,

રસ પીએ રસના અધિકારી;
પ્રીતમના સ્વામીની પ્રીત પ્રીત ન્યારી—રસ૦

૧૩૭

રોમે રોમે ચડે, રામરસ રોમે રોમે ચડે. (ટેક)
પીતાં પૂરણ અનુભવ પ્રગટે, અનંત નેત્ર ઉઘડે (૨)
દ્વાદશ અંગુલ ભરી પીએ તો નવી સૃષ્ટિને ઘડે—રામ૦
સુંઘે તેને સ્વરૂપ દરશે, પાછો ભવ ના પડે (૨)
આપે નિર્ભય સઘળે વર્તે જો જીંહાએ અડે—રામ૦
અજર ખુમારી અદ્દભુત ભારી, બ્રહ્મ વિષે જઈ ભડે (૨)
પિંડ બ્રહ્માંડની પાર રહ્યા, તે હંસ થઈ નીવડે—રામ૦
મરજીવા તે મહારસ માણે, તેથી નહીં કોઇ બડે (૨)
જન છોટમ એવા જન મળતાં, ભાગ્ય ભલા ઉઘડે—રામ૦

૧૩૮

ગુરૂ મારે અગમ તિરથપર જાના હોજી;
સત્ય નામ ચડવેકી સીડી (૨)
નહીં પોથી નહી પાનાં, ભાઇ નહીં પોથી૦—ગુરૂ મારે૦
નેન કમલમેં નીરખી લ્યોને,
સુરત નુરત નીશાના, ભાઇ સુરત નુરત૦—હોજી;
આ ઘટમાં ઘડીઆળા વાગે (૨)
જુવો પુરૂષ આ કયાંના? ભાઈ જુવો પુરૂષ૦—ગુરૂ મારે૦

મન મારા નહીં માલા ફેરે,
નહીં ધૂપ નહીં ધ્યાના; ભાઇ નહીં ધૂપ૦—હોજી;
એસા હય કોઈ ખેલ અગમકા (૨)
ભટકીને ભરમાણા ભાઇ ભટકીને૦—ગુરૂ૦ મારે૦
સાવ સફેદી વસ્તર પેહેરે,
એસા ઉનકા વાના, ભાઈ એસા ઉનકા૦-હોજી;
દાસ અરજણ જીવનકે શરણે (૨)
જોગી પુરૂષ છે ત્યાંના, ભાઇ જોગી પુરૂષ૦—ગુરૂ મારે૦

૧૩૯

ગુરૂ મારે નજરે મોતી આયા હોજી (૨)
મેં તો ભેદ ભરમકા પાયા—ગુરૂ મારે૦
હોકુ વચનકા જાપ અજાપા,
ત્રિકુટી તકીયા ઠેરાયા, ભાઈ ત્રિકુટી તકીયા૦—હોજી;
ચઢી સુરતા સમાગમ કીધો ત્યારે (૨)
સુખમય શેજ બીછાયા, ભાઈ સુખમય૦—ગુરૂ મારે૦
મોતી મણિમેં મણિ મોતીમેં,
જ્યોતમેં જ્યોત મીલાયા, ભાઈ જ્યોતમેં૦—હોજી;
એસા હય કોઇ ખેલ અગમકા (૨)
દિલ ખોજે દરશાયા, ભાઈ દિલ ખોજે૦—ગુરૂ મારે૦
અધર તખતથી મોતી ઉતર્યાં,

શુન્ય ઘર આય ઠરાયા, ભાઈ શુન્ય ઘર૦—હોજી;
વાકા ભેદ કોઈ વીરલા જાણે (૨)
ગુરૂગમસે બતલાયા, ભાઈ ગુરૂગમસે૦—ગુરૂ મારે૦
ઉંચ નીચ અંતર નહીં ઉનકું,
હરખ નિરખ ગુન ગાયા, ભાઇ હરખ નિરખ૦—હોજી;
દાસ અરજણ જીવનકે ચરણે (૨)
નિરાધાર દરશાયા, ભાઇ નિરાધાર૦—ગુરૂ મારે૦

૧૪૦

એ કહેતાં જાજો, એ મારા મહીયરની વાત,
સદ્દગુરૂ કહેતાં જાજો. (ટેક)
એ મારા મહીયરના સાધુડાને
જોઇએ તુલસીની માળા (૨)
તિલક છાપ તુલસીની માળા (૨)
સોહીએ અમરા પુરવાળા—સદ્દગુરૂ૦
એ ભવ સાગરમાં ભય ઘણેરા
નથી ઉતર્યાનો આરો (૨)
મારા ગુરૂને એમ જઈ કહેજો (૨)
આણાં મોકલજો ને વહેલાં—સદ્દગુરૂ૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ
હરિ ચરણે ચિત્ત રાખો (૨)

સંત શબ્દને ઓળખીને (૨)
પ્રેમ તો રસ તમે ચાખો—સદ્ગુરુ૦

૧૪૧

અનુભવીને એકલું, આનંદમાં રહેવું રે;
ભજવા પરિબ્રહ્મને, બીજુ કાંઈ ન કહેવું રે. (ટેક)
એકજ જાણી આત્મા, કોઇને દુઃખ ન દેવું રે (૨)
સુખ દુઃખ આવે સહેજમાં તે તો, સહીને રહેવું રે—અનુ૦
ઉર્મી ને બીજી તીક્ષણાથી, અળગું રહેવું રે (૨)
સમદ્રષ્ટિ સમતાને ગ્રહી, આપ ખોવું રે—અનુ૦
આદિ અંત મધ્ય, એકાદ્વૈત ભાસ્યું રે (૨)
આતમના ઉદય થકી અજ્ઞાન નાસ્યું રે—અનુ૦
વેદ જોયા પુરાણ જોયા, સરવે તપાસી (૨)
રામના નામથી કોઇ ન મોટું, સંત ઉપાસી—અનુ૦
સદ્ગુરુને સેવતાં, મારૂં મનડું મોહ્યું રે (૨)
કૃષ્ણ કહે મહાપદમાં એક ચિત્ત પ્રોયું રે—અનુ૦

૧૪૨

સુરતા લાગીરે જેની, ભ્રમણાઓ ભાંગી, જેને સુરતારે લાગી.
સુરતા લાગીરે એક, સંત પ્રલ્હાદને (૨)
તાતનો ત્રાસ જેણે, હૃદયે નવ ધરીયો—જેને૦
નટેરે ખેલ રચ્યોરે, ચોગાનમાં (૨)

દોર વિનાનું બીજું, અવર નવ દેખે–જેને૰
પતંગને દીપક સાથે, સ્નેહ બંધાણો (૨)
તન મન અરપી જેણે, દેહ દમી છે–જેને૰
મચ્છ ને જળની સાથે, પ્રીત બંધાણી (૨)
મરતાં લગીરે તેની, ઇચ્છા નવ ત્યાગી–જેને૰
મરજીવા સંત જેણે, મન વશ કીધાં (૨)
પેસી સાગરમાં મોતી, વીણીને લીધાં–જેને૰
ભક્તિનો મારગ, એવોરે કહીયે (૨)
પ્રીતમનો સ્વામી તેના, હ્રદીયામાં રહેછે–જેને૰

૧૪૩

હરિ મહિમા મોટાજન જાણે, સનકાદિક શૂકદેવ જોને
અજતનયા ઉમાપતિ વંદે, કરે કમળા પદ સેવ જોને.
વેદ વિરંચિ વ્યાસ વખાણે, અપાર લીલા એની જોને;
નાથ વિના બીજો નહીં બળિયો, જોયું ચિત્તમાં ચેતી જોને;
મટે મારૂં મનડું મોહ્યું, રસીક વરને રંગે જોને;
સદા સરવદા સુખમાં ઝીલું, સુંદર વરને સંગે જોને.
અમૃત કેરા સાગર માંહે, મગ્ન થયું મન મીન જોને;
એક નિમિષ ન્યારૂં નવ થાયે, રહ્યું તે રસમાં લીન જોને.
અગર ચંદનના વનમાં જઈને, ભોગી ભમરો બેઠો જોને;
ઉઠી એ અળગો નવ થાયે, સ્વાદ સુખમાં પેઠો જોને.

કમળનેનની સુંદર શોભા, નિરખું નિત્યે નિત્ય જોને
પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, બાંધી પૂરણ પ્રીત જોને.

૧૪૪

ઓધવ કયારે આવશે વનમાળીરે;
થઇએ સુખીયા મોહન મુખ ભાળી—ઓધવ૦
કયારે મુજને સંભારે છે કહાનરે, નિજમાતાને કરૂણા નિધાનરે
અમને આઠે પહોર એનું ધ્યાન—ઓધવ૦
કયારે કહેછે ગોવાળની વાતરે, જ્યારે ભેળા બેસે બેઉ ભ્રાતરે;
અમને મળશે કે દી સાક્ષાત—ઓધવ૦
ગોપી ગોપને જમુનાનું વારિરે, ગાયો ગોવર્ધન સુખકારીરે;
કે દી રીઝે છે વ્રજને સંભારી—ઓધવ૦
મુકતાનંદના શ્યામને કાજરે, પુછે ઓધવને વ્રજનારરે;
અતિ દુઃખીઓ છે વ્રજનો સમાજ—ઓધવ૦

૧૪૫

રામ સભામાં અમે, રમવાને ગ્યાતા (૨)
પસલી ભરીને રસ પીધો, હરિનો રસ પુરણ પાયો. (ટેક)
પહેલો પીયાલો મારા, સદ્દગુરૂએ પાયો (૨)
બીજે પીયાલે થઇ છું, ઘેલી—હરીનો રસ૦
ત્રીજે પ્યાલો મારી, રોમે રોમે વ્યાપ્યો (૨)
ચોથે પીયાલે થઇ છું, ઘેલી—હરિનો રસ૦

રસ બસ થઇ છું રંગ, રસીયાની સાથે (૨)
વાત ન સુઝે બીજી, વાટે—હરિનો રસ૦
મોટા જોગેશ્વર જેને, સ્વપ્ને ન આવે (૨)
તે મારા મંદિરીયામાં, મહાલે—હરિનો રસ૦
અખંડ હેવાતણ મારા, સદ્‌ગુરૂએ દીધાં (૨)
અખંડ સૌભાગી અમને, કીધાં—હરિનો રસ૦
ભલે મળ્યારે મહેતા, નરસિંહના સ્વામી;
દાસી પરમ સુખ, પામી—હરિનો રસ૦

૧૪૯

ગોપીજનનારે પ્રાણ તે તો, પ્રભુજીની પાસે
આ તો રહ્યાં છે તે તો, સુનાં શરીર—ગોપીજનના૦
કર્મે અમારે કયાંથી, અક્રૂર આવ્યો (૨)
છળ કરી લઈ ગયો, બળભદ્ર વીર—ગોપીજનના૦
રથને રોકીને જ્યારે, રહ્યારે રાધાજી (૨)
તેમને તે આપી બહુ, ધારણ ધીર—ગોપીજનના૦
આવ્યાની આશે અમે, રહ્યા રે વિશ્વાસે (૨)
આવડું ન જાણ્યું હરિ, હૈડાનું હીર—ગોપીજનના૦
વચન તમારા ઉદ્ધવ, રૂદીયામાં વાગ્યાં (૨)
એ તો લગાડયા જેમ, તાણીને તીર—ગોપીજનના૦
જલ વિના જીવે તે તો, જાણો દાદુરડાં (૨)
મીન મરે જ્યારે, ન મળે નીર—ગોપીજનના૦

પ્રેમની વાતો તે તો, પ્રેમી જન જાણે (૨)
વંઝા ન જાણે કાંઇ, પ્રસવની પીડ—ગોપીજનના૦
શ્યામ સ્વરૂપ વિના, શું થાય સાધન (૨)
આંબ તજીને કોણ, સેવે કરીર—ગોપીજનના૦
ગીરધર લાલ વિના, અવર ન ગોઠે (૨)
નેણામાં વસી રહ્યો, નંદકુમાર—ગોપીજનના૦
કેસરી ભૂખ્યો કયારે, ઘાસ ન ખાયે (૨)
ચડયો ન ઉતરે કાંઈ, સતીનો શણગાર—ગોપીજનના૦
એક પલક અમને, કહો કેમ વીસરે (૨)
પ્રીતમનો સ્વામી અમારો, પ્રાણ આધાર—ગોપીજનના૦

૧૪૭

વૃંદાવનનોરે ચંદ્ર મારે, રૂદીયે વસ્યો છે (૨)
ઓધવજી ભલે આવ્યા, તમે રે આજ—વૃંદાવન૦
ગોવિંદજીની રે ગોઠડી કીજે (૨)
મૂકી દેઈ સર્વે, મનની રે લાજ—વૃંદાવન૦
ગયા પછી ફરી, ગોકુલ નાવ્યા (૨)
એવો અમારો શો, હીઠોરે દોષ—વૃંદાવન૦
વસુદેવ દેવકીને, સંતાપ્યા જેણે (૨)
તેની ઉપર શો, કરવો રે રોશ—વૃંદાવન૦
લોકની લાજ અમે, સર્વે નીવારી (૨)

બાલપણાથી કીધી, પૂરણ પ્રીત—વૃંદાવન૦
કુબ્જાના ભોગ જોગ, બાળવો અમને (૨)
એવી તમારી છે, ઉલટીરે રીત—વૃંદાવન૦
મથુરાનિવાસી એ તો, કંસની દાસી (૨)
હાંસી કરે છે અમને, સઘળો સંસાર—વૃંદાવન
મધુપુર મેલી હવે, કંઇએ ન જાશો (૨)
કુબ્જા સરીખી તમને, નહીં મળે નાર—વૃંદાવન૦
ભાગ્ય ખરો ત્યારે, મળી એ ભામની (૨)
પુણ્ય કર્યાં તે કેમ, પાછાંરે થાય—વૃંદાવન૦
કુબ્જા રે એવી જેવા, ઠાકોર તમારા (૨)
તેવા પ્રીતમ તેમના, ગુણ ગાય—વૃંદાવન૦

૧૪૮

ગોકુલ વહેલા પધારજોરે (૨)
મથુરા જાઓ તો મારા સમ હો લાલ—ગોકુલ વહેલા૦
રથ જોડીને અક્રૂર આવીઆરે (૨)
એ તો મને દુઃખડાંના દેનાર હો લાલ—ગોકુલ વહેલા૦
આ જાય આ જાય રથ મારા નાથનો રે (૨)
માંહે બેઠા હળધર વીર હો લાલ—ગોકુળ વહેલા૦
આગળ રાધાજી ઉભા રહ્યા રે (૨)
મારા રૂદીઆ પર રથ ખેડ હો લાલ—ગોકુલ વહેલા૦

મહેતા નરસિંહનો સ્વામી શામળોરે (૨)
વહાલે મારે રમાડયા છે રાસ હો લાલ—ગોકુલ વહેલા૦

૧૪૯

અખંડ વરને વરી, સાહેલી, હું તો અખંડ વરને વરી. (ટેક)
ભવસાગરમાં મહાદુઃખ પામી, લક્ષચોરાશી ફરી—સાહેલી.
સંસાર સર્વ ભયંકર કાળો, તે દેખી થરથરી—સાહેલી.
કુટુંબ સહોદર સ્વાર્થી સઘળો, પ્રપંચથી પરહરી—સાહેલી.
જનમ ધરીને મહાદુઃખ પામી, ઘરનો તે ધંધો કરી—સાહેલી.
સતસંગતમાં મહાસુખ પામી, બેઠી ઠેકાણે ઠરી—સાહેલી.
સદ્ગુરૂની પુરણ કૃપાથી, ભવસાગર હું તરી—સાહેલી.
બાઈ મીરાં કહેપ્રભુગીરધરના ગુણ,સંતોનાચરણમાંપડી—સા.

૧૫૦

એવોઅખંડઅમરવર હું વરી, ફરી પડવો નહીં ભવફંદ-અ.
જેનુંરૂપસ્વરૂપ સોહામણું, ઘણો અખિલ લોકનો આનંદ-અ.
જેને વરવા તીરથ તપ આચરે, ધરે ધ્યાન તે જોગવૈરાગ્ય-અ.
કરે કાશી કેદાર હિમાળે ગળે, તજે રાજ સર્વ સુખ ત્યાગ-અ.
વરતી ત્રણ લોકમાં કોઇક આચરે, એવા શૂરવીર દ્રઢધીર-અ.
ભુમીગૌપદ ગગનગું જમણી, સાતસાગર અંજલિનું નીર-અ.
ખેલી ખેલ બનાવેબહુભાતના, કાઢીશકેનહીંસતીકેરોવેશ-અ.
સતી સ્વાંગ ધરે તે નિશ્ચે બળે, કરે પાવક માંહી પ્રવેશ-અ.

પ્રેમે પામી પતિ પરમાત્મા, રહી રૂપમાં એક રસ લીન-અ.
સ્વામી પ્રીતમનોરે શોભા ભર્યો, સિંધુ અમૃતમાં મનમીન-અ.

૧૫૧

રામ અમલ રંગ રાતે સાધુ, રામ અમલ રંગ રાતેરે;
અનંત કલ્પ બીતે એહી પીતે, અજહુનાહીં ધરાતેરે—રામ.
પ્રથમ બીજ બદ્રિપતિ બોયો, નારદકે ઉર માંહીરે;
નારદ લે દશ દિશ હી વેર્યો, ચૌદ લોકકે માંહીરે—રામ.
નારદ પાસ વ્યાસ મુનિ લેકે, શુક જોગીકું પાયોરે;
સો શુક અનંત કોટિ વૈષ્ણવકું, સબકું રંગ ચઢાયોરે—રામ.
સો શુક તે લે સુત પુરાણી, પીના ખુબ અધ્યાસીરે;
નિશદિન એહી અમલકેછાકે, ધુમત સહસ્ત્ર અઠયાસીરે-રામ.
શેષ સહસ્ત્રમુખ શિવસનકાદિક, પીવતપાત ન થાકેરે;
બ્રહ્માનંદ કહે વ્રજવાસી, એહી અમલમેં છાકેરે—રામ.

૧૫૨

જીવને સાટેરે, માળા મારા જીવને સાટેરે (૨)
શું મુકું મૃત્યુ ભય માટે, માળા મારા જીવને સાટેરે (ટેક)
ઉગ્ર તપે હું માળા પામ્યો, તે કેમ મુકી જાય (૨)
જો નરસૈયો માળા મુકે તો, ત્રણ લોક પ્રલે થાય—માળા.
નવસેં નવાણું અવળી ચાલે, ને સાતે સમુદ્ર સુકે (૨)
મેરૂ ચળે રવિ પશ્ચિમ ઉગે, નરસૈયો માળા ન મુકે—માળા.

તમે જોગી સર્વે વૈષ્ણવ થાઓ, મુજપુઠે તાલ વગાડો (૨)
ભણે નરસૈયો યોગ ધરીને, શીદને જન્મ વણસાડો—માળા.

ઢોંગી ભક્ત વિષે.

૧૫૩

જુઠા જુઠી ન ઝાલો માલા—હાંરે જુઠા૦
માલા માલા માલા રે—જુઠા૦
હાલતાં ને ચાલતાં મણકા રે મૂકે (૨)
એ જગ ધૂતવાના ચાળારે—જુઠા૦
જગતમાં ભક્તપણું જો દેખાડે (૨)
કરમ કરે છે કાળાંરે—જુઠા૦
વ્યાસ વલ્લભ કહે જુઠા જનમના (૨)
ખાશે જમના ભાલારે—જુઠા૦

૧૫૪

વૈષ્ણવ નથી થયોરે, શીદ ગુમાનમાં તું ઘૂમે (ટેક).
હરિજન જોઇને હૈડું ન હરખે, દ્રવે ન હરિગુણ ગાતાં (૨)
કામ ધામ ચટકી નથી ફટકી (૨) ક્રોધે લોચન રાતાં—વૈ૦
તુજ સંગે કોઇ વૈષ્ણવ થાયે, તો તું વૈષ્ણ સાચો (૨)
તારા સંગનો રંગ ન લાગે (૨) ત્યાં લગી તું કાચો—વૈ૦
પરદુઃખ દેખી હૃદય ન દાઝે, પરનિંદા નથી ડરતો (૨)

વહાલ નથી વિઠ્ઠલસું સાચું (૨) હઠે તું હું હું કરતો—વૈ૦
પરોપકારે પ્રીત ન તુજને, સ્વારથ છુટયો છે નહીં (૨)
કહેણી તેવી રહેણી ન મળે (૨) ક્યાં લખ્યું એમ કહેની—વૈ૦
મન તણો ગુરૂ મન કરીશ તો, સાચી વસ્તુ જડશે (૨)
દયા દુ:ખ કે સુખ માન પણ (૨) સાચું કહેવું પડશે—વૈ૦

૧૫૫

અરે શું સમજ્યો વૈષ્ણવ થઇ, અવિદ્યા જો અળગી નવ ગઇ.
જ્ઞાન વૈરાગ્ય ગમે નહીં ગાતાં, રાસ કથાના રસીયા;
કામ ક્રોધ મદ લોભ ગર્વ છળ, અંતરથી નવ ખસીયા—અરે૦
તન મન ધન દ્વારા ઘર તારૂં બ્રહ્મ સમર્પણ કીધું;
પાપ કર્મ તો પામર જીવડે, પોતે માથે લીધું—અરે૦
હીંગ તજે પણ હરામ ન તજે, નીરખે કોઇ પરનારી;
લસણ તજે પણ લાંચ ખાય છે, ન તજે ચોરી જારી—અરે૦
જરને લોભે જુઠા સોગંદ, ખાતાં પણ નથી બ્હીતા;
જુઠી સાક્ષી જાય પૂરવા, ઝટ ઉપાડે ગીતા—અરે૦
છાપા તિલક તાણીને અંગે, મંડળીઓમાં મહાલે;
ગુપ્ત ઘાત અંતરમાં રાખી, ઘણાંકનાં ઘર ઘાલે—અરે૦
એકાદશીનું વ્રત આચરે, ફરાળ સારૂં ફોકે;
ઉપર ચોખા અંતર મેલા, પરધન હરવા તાકે—અરે૦
એક પ્રભુને ઉરમાં ધારી, પરમારથ આચરવું;

નીતિનો મારગ ઝાલીને, ભાળી ડગલું ભરવું—અરે૦
એમ વિચારી જે જન ચાલે, ધર્મ તેહનો સાચો;
કહે છોટમ પરપંચી મારગ, જાણો સર્વે કાચો—અરે૦

૧૫૬

પ્રભુ તને પ્રસન્ન તે કેમ થાય, તારા દિલનું કપટ ન જાય.
પ્રભુ કીરતન પ્રભુ નામ સ્મરણમાં, અતિશય આળસ તારે;
ડાચા કુટ લવ પરનિંદામાં, આખો દિવસ નવ હારે—પ્રભુ૦
પ્રભુનું પૂજન કરતી વેળા, કાયા તારી કંપે;
ગંજીફો સોગટાં કૂટતાં, આઠ પહોર નવ જંપે—પ્રભુ૦
હરીનું ચંદન ઘસતાં તારૂં, શ્રમથી શરીર બગડે;
હીં કુંદકું લઇ મરી મસાલો, ભાવે ભાંગજ રગડે—પ્રભુ૦
એકાદશી ઓછવના જાગરણ, અતિ કઠણ તને લાગે;
ભાંડ ભવૈયા જોવા સારૂં, સારી રાતજ જાગે—પ્રભુ૦
હરિના જન લુખું સુકું, વેઠજ વળગી જાણે;
સગા સંબંધી પરૂણા આવે તેને, પીરસે મિષ્ટ પરાણે—પ્રભુ૦
બે પૈસાની ગુરૂ સેવા બતાવે, ત્યાં ગણગણતું બોલે;
ઘરનીસ્ત્રીજ્યારે માગે ઘરેણું, ત્યારે હસી મગન થઇ ડોલે-પ્રભુ૦
ખોટા મોતી કાચ કીડીયાં, ભગવત ભૂષણ ઘાલે;
સોનું રૂપું મણિ મુકતા વિણુ, સ્ત્રી સુતને નવ ચાલે—પ્રભુ૦

જગ દેખતાં જપવા બેસે, બાકી નાહય ન ખાવા;
ગળાં કાપે ત્યાં થાય ગળગળો, એ વૈષ્ણવના ભાવા—પ્રભુ૦
આ કરવું આ ના કરવું એમ, અન્યને શિક્ષા દે છે;
એ પ્રમાણે તું નથી કરતો, અનુચિત કર્મ કરે છે—પ્રભુ૦
અંતરના છલ અન્ય ન લેહ, પણ જાણે અંતરજામી;
એ તો સાચાનો સંગી છે, દાસ દયાનો સ્વામી—પ્રભુ૦

હીંચ વિષેનાં કીર્તનો.

૧૫૭

એવી મહાપદ કેરી વાતરે, સંત કોઈ જાણેરે;
જેને મળ્યા સદ્‌ગુરૂરે સુજાણ, સોઇ પીછાણેરે—એવી૦
દિન ઉગે ભૂલ્યો ભવાનરે, પછી કેમ જડશેરે;
આડી રેન અંધારીરે રાત, ઘણા રડવશેરે—એવી૦
એવા તન મન ને વળી ધનરે, ગુરૂજીને ધરીયેરે;
એવો અવર દુજો નહીં કાઈ, ફોગટ ફેરા ફરીયેરે—એવી૦
આવ્યો ભજન કરવાનો સમવાદરે, ભજન કરી તરવું રે;
એવા કરજો સંતોના રૂડા સંગ, અસત્ય પરહરવું રે—એવી૦
એવા સંત સ્વરૂપી ઝાઝરે, તેમાં કોઇ બેસેરે;
એવા તરી ઉતરે ભવપાર, ગેમલ એમ કહેછેરે—એવી૦

૧૫૮

ઓધા જાણેરે એને તે અમે જાણીએ;
વર રાધાજીનો તો વખાણીયેરે—ઓધા૦
કંઈક જાણ્યાતા નરસિંહ નાગરેરે;
હુંડી લખીતી કોરેરે કાગળેરે—ઓધા૦
કંઇ જાણ્યા સગાળ શેઠ વાણીએરે;
કુંવર વેંઢ્યો સગાવતી રાણીએરે—ઓધા૦
કંઇક જાણ્યાતા હરિશ્ચંદ રાજીએરે;
સત્ય રાખ્યાં તારામતી રાણીએરે—ઓધા૦
મુરખ ખોટાં કરમની કહાણીએરે;
પથ્થર નહીં ભીંજે ઉડે પાણીએરે—ઓધા૦
ગુરૂ ગાયરે ગેમલ રસ માણીએરે;
ગોરસ પીધા કાનુડે વર દાણીએરે—ઓધા૦

૧૫૯

સીતારામને ભજીને લહાવો લીજીયેરે (૨)
મુખે રામકૃષ્ણ રામકૃષ્ણ કીજીયેરે—સીતારામ૦
તારો અવસર પલ પલ જાય છે રે (૨)
તારા ઘટમાં બેઠો કાળ ખાય છે રે—સીતારામ૦
તારૂં જોબન જાશે જરા આવશે રે (૨)
તુંને ભાણું ભોજન નહીં ભાવશે રે—સીતારામ૦

તારા વહાલા વેરી થઈ લાગશે રે (૨)
તારી દેહ દેખીને દુર ભાગશે રે—સીતારામ૦
કાંઇ ધર્મ કરો આડું આવશે રે (૨)
તે તો જમના તે માર મુકાવશેરે—સીતારામ૦
સખી રામદાસ કહે નર નારને રે (૨)
સંત સેવો તો ઉતરો ભવપારને રે—સીતારામ૦

૧૬૦

મુંને લહેરરે લાગી હરિના નામનીરે (૨)
હું તો ટળીરે સંસારીઆના કામનીરે—મુંને લહેરરે૦
ચોટ લાગી ટાળીરે કોઇની નહીં ટળેરે (૨)
મર કોટી ભૂવાને ભેળા કરોરે—મુંને લહેરરે૦
હું તો બાવરી ફરૂં છું મારા મદમાંરે (૨)
મારી સુરતી ગુરૂજીના પદમાંરે—મુંને લહેરરે
માહામંત્ર સુણાવ્યો મારા કાનમાંરે (૨)
હું તો સમજી ગુરૂજીની સાનમાંરે—મુંને લહેરરે૦
મીરાં બાઇને ગુરૂરે મળ્યા વાટમાંરે (૨)
એણે છોડી દીધેલ રાજ પાટનારે—મુંને લહેરરે૦

૧૬૧

મારે આજે આનંદનો દિન છે રે;
હરિની ભક્તિ કરે તેને ધન્ય છે રે—(ટેક)

વહાલે નરસિંહ મહેતાને હાર આપીયોરે (૨)
ધ્રુવને અવિચળ કરીને સ્થાપીયોરે—મારે૦
વહાલે નામાની છાપરી છાઇ છે રે (૨)
સુદામાની તે નાર સુખ પાઈ છે રે—મારે૦
વહાલે વિખડાં વાર્યાં તે મીરાં બાઇનાંરે (૨)
લજ્જા રાખી સંસારીઆના સાથનીરે—મારે૦
ગુરૂ પ્રતાપે ભીમદાસ બોલીયારે (૨)
મારા અંતરના પડદા ખોલીયારે—મારે૦

૧૬૨

બેની વ્રજમાં વાતો એવી થાય છે રે (૨)
મારો વહાલો મથુરામાં જાય છેરે—બેની વ્રજમાં૦
સર્વે વ્રજની સુંદરી ભેળી થઇ રે (૨)
રથ રોકીને આડી ઉભી રહીરે—બેની વ્રજમાં૦
રથ જોડીને અક્રૂર આવીયારે (૨)
તમે શા શા સમાચાર લાવીઆરે—બેની વ્રજમાં૦
અમે મહેતા નરસૈયાના સાથમાંરે (૨)
અમે છઈએ હરિ તમારા હાથમાંરે—બેની વ્રજમાં૦

૧૬૩

મથુરામાં હરિને જાવા નહીં દઉંરે (૨)
અબળાનું મોહનજી માનો કહ્યું રે—મથુરામાં૦

જેમ કહેશો તેમ સ્થિર કરી સ્થાપશું રે (૨)
કુબ્જાથી અધિક સુખ આપશું રે—મથુરામાં૦
એમ કહેતાં અમારાં કર્યાં નહીં કરોરે (૨)
અમને મારીને પછી ડગલાં ભરો રે—મથુરામાં૦
સર્વે સુંદરીને સાથે તેડશું રે (૨)
કહે ગેમલજી પછી રથ ખેડશું રે—મથુરામાં૦

૧૬૪

ધન્ય આજની ઘડી રળીઆણીરે (૨)
મારો વહાલો પધાર્યાની વધામણી હોજીરે—આજની૦
હું તો મોતીડાંનાં ચોક પુરાવતીરે (૨)
મારા વહાલીડાની આરતી ઉતારતી હોજીરે—આજની૦
અમે ગ્યાતા વાલમજીને વારણેરે (૨)
મહેતા નરસિંહનો સ્વામી ઉભો બારણે હોજીરે—આજની૦

૧૨૨

ઓધા શીયોનેરે—એવો શીયોને હમારો દોષ;
મારો વહાલો એ વ્રજમાં આવે નહીંરે—ઓધા૦
ઓધા, વિપ્ર હતા તે ખોટા થીયારે (૨)
ખોટા પડીયારે, જોશીડા, તારા જોષ—મારો૦—ઓધા૦
ઓધા, દુરિજન લોક દાઝી મરેરે (૨)
વહાલો દઇ ગયારે, બાળારેપણાના બોલ—મારો૦—ઓધા૦

ઓધા, ગોકુળ ગામ સોહામણુંરે (૨)
ચોક ચોકરે, આહીરડાનો વાસ—મારો૦—ઓધા૦
ઓધા, ઓઢવાના આભરણુ ઉતારીયાંરે (૨)
ઉતર્યા રે, અંગડાના ખેશ—મારો૦—ઓધા૦
ઓધા, ગાયરે ગેમલ અરજ એટલીરે,
મારી હતી રે, બાળારેપણની પ્રીત—મારો૦—ઓધા૦

૧૬૬

ઓધા શ્યામરે—ઓધા, શ્યામ વિના તે આવ્યા કેમ ?
મારો વહાલો તે રજ વિસરે નહીંરે. (ટેક)
એના વિના સુનાં તે મંદિર માળીયાંરે (૨)
સુનાં પડીયાંરે, સુનાં પડીયાં મેડી કેરાં ગોખ—મારો૦
ઓધા, માતપિતા પુત્ર સર્વે તજ્યારે (૨)
હવે તજશુંરે, હવે તજશું તે કુળ કેરા ધર્મ—મારો૦
ઓધા, શ્યામ સુંદરના લઉં વારણારે (૨)
એને માટેરે, એને માટે ફરૂં જમનાજીના ઘાટ—મારો૦
ઓધા, વૈકુંઠમાં જાવું નથીરે (૨)
મારે રહેવુંરે, મારે રહેવું શ્રીનાથજીની પાસ—મારો૦
ઓધા, માધવદાસની વિનતિરે (૨)
મને રાખોરે, મને રાખો મારા વહાલાજીની પાસ—મારો૦

૧૬૭

મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે, શામળા ગીરધારી;
મારી હુંડી શામળીઆને હાથરે શામળા ગીરધારી.
રાણાજીએ રઢ કરી, વળી મીરાં કેરે કાજ (૨)
ઝેરના પ્યાલા મોકલ્યારે, વહાલો ઝેરના જારણ હાર રે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
સ્થંભથકી પ્રભુ પ્રગટીયા, વળી ધરીયાં નરસિંહ રૂપ (૨)
પ્રલ્હાદને ઉગારીઓરે, વહાલે માર્યો હરણાકંસ ભૂપરે:
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
ગજને વહાલે ઉગારીઓ, વળી સુદામાની ભાંગી ભુખ (૨)
દોહલીવેળાનામારાવાલમારે, તમેભક્તોને ઘણાંઆપ્યાંસુખરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
પાંડવની પ્રતિજ્ઞા પાળી, વળી દ્રૌપદીનાં પૂર્યાં ચીર (૨)
નરસિંહમહેતાનીહુંડી,સ્વીકારજોરેતમે સુભદ્રાબાઇનાવીરરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
સાડાત્રણસો તીરથવાસીને, વળી રૂપીઆ છે સો સાત (૨)
વહેલા પધારજો દ્વારકારે,એને ગોમતીન્હાયાની ઘણીખાંતરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦

તીરથવાસી સૌ ચાલીયા, વળી આવ્યા નગરની માંહે (૨)
આ શહેરમાં એવું કોણછેરે, જેનું શામળશા શેઠ એવું નામરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
નથી બ્રાહ્મણ, નથી વાણીઓ, નથી ચારણ, નથી ભાટ (૨)
લોક કરે છે ઠેકડી રે, નથી શામળશા શેઠ એવું નામરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
રહેવાને નથી ઝુંપડું, વળી જમવા નથી જુવાર (૨)
બેટા બેટી વળાવીઆં રે, મેં તો વળાવી ઘર કેરી નારરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
ગરથ મારૂં ગોપીચંદન, વળી તુલસી હેમનો હાર (૨)
સાચું નાણું મારે શામળોરે, મારી દોલતમાં ઝાંઝ પખાજરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
તીરથવાસી સૌ ચાલીયા, વળી આવ્યા નગરની બહાર (૨)
વેશ લીધો વણીકનો રે, મારૂં શામળશા શેઠ એવું નામરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦
હુંડી લાવો હાથમાં, વળી આપું પૂરાં દામ (૨)
રૂપૈઆ આપું રોકડારે, મારૂં શામળશા શેઠ એવું નામરે;
શામળા ગીરધારી—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦

હુંડી સ્વીકારી વહાલે શામળે, વળી અરજે કીધાં કામ (૨)
મહેતાજી ફરી લખજોરે, મુજ વાણોતર સરખાં કાજરે;
શામળા ગીરધારિ—મારી હુંડી સ્વીકારો મહારાજરે૦

१६८

પ્રભુ પાલવ પકડીને રહિશું પ્રેમથી રે,
મારા છેલ છબીલા અંતરના આધાર;
ઉભી, અરજ કરે મીરાંબાઈ રામને રે—(ટેક)
મારાં દાસીપણાનાં દુઃખ સરવે દૂર કરોરે,
શીશ નામું મારા સદ્ગુરૂને પ્રણામ,
ઉભી, અરજ કરે મીરાંબાઈ રામનેરે—પ્રભુ પાલવ.

(સાખી)

સાસરીઆમાં સુખ નહીં, મહીયરીયે નહી માન;
સુખ દુઃખની વાતડી, ધરતું નથી કોઇ ધ્યાન;
હવે નથી રેહેવું રાણાજીના રાજમાંરે;
રાણો, રોષ ભરેલો કુડો કપટી રાય—ઉભી૦—પ્રભુ૦

(સાખી)

આ સમે હરિ આવજો, વિઠલ કરજો વાર;
ગોવિંદ સાથે ગોઠડી, અબળાના આધાર;
વહાલા વસમું જાણી વેગે વેહેલા આવજોરે,
નહીંતર જરૂર મારા જીવનું જોખમ થાય—ઉભી૦—પ્રભુ;

(સાખી)
ઉંડે કુવે ઉતારીઆ, ને તરત ત્રુટાં વ્રત;
તારણ હારો તારશે, શામળીઓ સમરથ;
એવા, વિવેકી વિઠુલને જાઉં વારણે રે;
ટળશે હરિજનોના અંતરના ઉચાટ—ઉભી૦—પ્રભુ.
(સાખી)
વિશ્વાસે વળગી રહી, ત્રિકમ રાખો ટેક;
આગે હીંમત આદરી, મન ધારૂં વિવેક;
એવા, ભક્તિ ભાવે ભૂદર આવો ભેટવારે;
હું તો વેચાણીછું, નાથ તમારે હાથ—ઉભી૦—પ્રભુ.
(સાખી)
નીતિધર્મ નવ છોડીએ, જ્યાં સુધી ઘટમાં પ્રાણ;
સહેજે સમુદર ઉતર્યા, જેણે ભેટ્યા શ્યામ;
એવા, પૂરણ પુરષોતમ પધારજોરે;
સત્ય રાખો મારા સાચા સુંદર શ્યામ—ઉભી૦—પ્રભુ.
(સાખી)
રૂપાળા રણછોડજી, લળી લળી લાગું પાય;
રાણા ઘેર જાવું નથી, એવો કર્યો ઠરાવ;
હવે, શરણાગતની વારે ચઢજો વિઠલા રે,
પ્રભુ કૃપા કરીને રાખો ચરણની પાસ—ઉભી૦—પ્રભુ.

પ્રાર્થના વિષે.

૧૬૯

વિઠ્ઠલ વિશ્વાધાર પ્રભુ તું, વિઠ્ઠલ વિશ્વાધાર;
આ જગનો સરજનાર પ્રભુ તું, વિઠ્ઠલ વિશ્વાધાર. (ટેક)
બ્રહ્મ ઇંદ્રાદિક દેવતા, જેને નમે છે આજ;
તે પરમેશ્વર સર્વનાં, પૂરો મનનાં કાજ–પ્રભુ તું૦
લક્ષ્મીજી પણ જેહનાં, ચરણ સેવે છે નીત;
તે પ્રભુજીનાં પદ વિષે, ચોડી રાખજો ચિત્ત–પ્રભુ તું૦
ગૌતમ અત્રિ વશિષ્ટથી, જેનાં પદ સેવાય
એવા દેવ ભજ્યા થકી, પાપ આપણાં જાય–પ્રભુ તું૦
ધ્રુવ પ્રલ્હાદિક ભક્તથી, ભજન જેહનું થાય;
પુરૂષોત્તમ સેવ્યા થકી, કોટિ યજ્ઞ ફળ થાય–પ્રભુ તું૦

૧૭૦

*દીનનો દયાળ છોડી, કોને શરણ જાવું;
કોને શરણ જાવું પ્રભુ, કોને શરણ જાવું. (ટેક)
માત તાત જાણી પ્રભુ, ચરણ પ્રત્યે ધાવું (૨)
પામીને પ્રસાદ પૂર્ણ (૨) કૃતકૃતાર્થ થાવું;
પ્રભુ, કૃતકૃતાર્થ થાવું—દીનનો૦
નીતિ ભક્તિ રૂપી પુણ્ય, તીર્થમાં હું નહાવું (૨)

પરમ ઇષ્ટ બ્રહ્મની હું (૨) સ્તુતિ ગુણ ગાવું;
પ્રભુ, સ્તુતિ ગુણ ગાવું—દીનનો૦
પ્રભુ કૃપાનિધાનની હું પૂર્ણ કૃપા ચહાવું (૨)
સંકટ સમયે નાથ (૨) પલ્લવ હું સહાવું;
પ્રભુ, પલ્લવ હું સહાવું—દીનનો૦
નમી નમી પરાત્પરા, હું શરણ તારે આવું (૨)
પ્રેમ પુષ્પ અંજલી હું (૨) પ્રભુ પદે વધાવું;
પ્રભુ, પ્રભુ પદે વધાવું—દીનનો૦

૧૭૧

*અભિવંદન બ્રહ્મ પદે હું કરૂં (૨)
પ્રભુ શરણ, રહી, શુભ ધ્યાન ધરૂં—અભિવંદન૦
પરમાત્મા પરમેશ તમારૂં (૨)
મંગળ નામ સદા હું સ્મરૂં—અભિવંદન૦
હૃદય વિષે વિશ્વેશ તમારી (૨)
પ્રેમળ ભક્તિ હું પૂર્ણ ભરૂં—અભિવંદન૦
દુસ્તર ભવ સિંધુથી પ્રભુની (૨)
પરમ કૃપાથી હું સત્ય તરૂં—અભિવંદન૦

૧૭૨

*અન્ય નહીં પ્રભુ ત્રાતા,
તુજ વિના, અન્ય નહીં પ્રભુ ત્રાતા. (ટેક.)

વિનય થકી હું, વિનતિ કરૂં છું (૨)
વિશ્વ તણા વિભુ ધાતા—તુજ૦
સર્વ ઋષિ મુનિ, શુક સનકાદિક (૨)
તુજ મહિમા ગુણ ગાતા—તુજ૦
દીન દયાળ, તુજ કરૂણા વિના (૨)
કોણ કરે સુખ શાતા—તુજ૦
આશ્રય એક, તમારો ધારૂં (૨)
સુખ દુઃખના પ્રભુ જ્ઞાતા—તુજ૦
સાષ્ટાંગે હું, વંદુ વિભુને (૨)
પર પદ મંગળ દાતા—તુજ૦

૧૭૩

*શરણ ખરૂં છે તમારૂં, પ્રભુજી, મારે શરણ ખરૂં છે તમારૂં;
અનુગ્રહ નાથ અપાર કીધા છે (૨)
હૃદય થકી ન વિસારૂં—હાંહાંરે પ્રભુ, હૃદય૦-પ્રભુજી૦
પ્રતિપાલન પ્રભુ ધર્મ તમારો (૨)
સર્વ તણું કરો સારૂં—હાંહાંરે પ્રભુ, સર્વ૦-પ્રભુજી૦
નિષ્કૃતિ પાપ તણી કેમ થાશે (૨)
નિંદકૃતિ જો વિચારૂં-હાંહાંરે પ્રભુ, નિંઘ૦-પ્રભુજી૦
ભજન કરી ભગવંત અંતરમાં (૨)
મંગળ ધ્યાન હું ધારૂં-હાંહાંરે પ્રભુ, મંગળ૦-પ્રભુજી૦

१७४

હરિજેવો તેવો હું દાસ તમારો, કરૂણાસિંધુ મહોકર મારો(ટેક)
સાંકડયાના સાથી શામળીઆ, છો બગડયાના બેલી (૨)
શરણ પડયો ખળઅમિત કુકર્મિ, તદપિ ન મુકો ઠેલી—હરિ.
નીજજન જુઠાની બાતીલજ્જા, રાખો છો શ્રીરણછોડ (૨)
શૂન્ય ભાગ્યને સફળ કરોછો, પુરો બીરૂદ બળકોડ—હરિ.
અવળનું સવળ કરો સુંદરવર, જ્યારે જન જાય હારી (૨)
અયોગ્યયોગ્ય પતિત કરો પાવન, પ્રભુ દુઃખ દુષ્કૃતહારી—હરિ.
વિનંતિ વિના રક્ષક નીજ જનના, દોષતણા ગુણ માનો (૨)
સમરણ કરતાં સંકટ ટાળો ગણો ન મોટા નાનો—હરિ.
વિકળ પરાધીન પીડા પ્રજાળો, અંતરનું દુઃખ જાણો (૨)
આરતબંધુ સહિષ્ણુ અભયકાર, અવગુણ ઉર નવઆણો-હરિ.
સર્વેશ્વર સર્વાત્મા સ્વતંતર, દયા પ્રીતમ ગીરધારી (૨)
શરણાગત વત્સલ શ્રીજી મારે, મોટી છે ઓથ તમારી—હરિ.

१७५

પોતાના જનને ઉધારે, જેમ તેમ પોતાના જનને ઉધારે. (ટેક)
કામી ક્રોધી લોભી અધમ અતિ, તેના ત્રાસ નિવારે (૨)
અવગુણ મૂળ સમૂળો છેદે, ભાવેસું ભક્તિ વધારે—જેમ૦
ક્રોધી કંસને આપ્યું અભેપદ, બીલ્વમંગળને તારે—જેમ૦
લોભી કદરજ અધમ અજામીલ, તેને બીજો કોણ તારે—જેમ૦

સંસાર સાગરની લહેર ન લાગે, પ્રેમે શું પાર ઉતારે (૨)
દાસનાં દુખડાંટાળે દયાનિધિ, પ્રિતમને પ્રભુ કેમ વિસારે-જેમ૦

દીનતા વિષે.

૧૭૬

અપરંપાર પ્રભુ અવગુણ મોરા, માફ કરોને મુરારિરે. (ટેક)
દયા ધરમની વાત ન જાણું, અધરમનો અધિકારીરે;
પાપી પૂરો જુઠો બોલો, બહુ નિરખું પરનારીરે–અપ૦
સાધુ દૂભ્યા બ્રાહ્મણ દૂભ્યા, ભક્ત દૂભ્યા બહુ ભારીરે;
માત પિતા બન્નેને દૂભ્યા, ગરીબનકું દીયો ગારીરે–અપ૦
ભજન થાય ત્યાં નિંદ્રા આવે, પરનિંદા લાગે પ્યારીરે;
મિથ્યા સુખમાં આનંદ વરતું, બહુ રહું હુશીઆરીરે–અપ૦
સંસાર સાગરમાં જળ ભરીયો, સઘળે ભરીયો ભારીરે;
તુલસીદાસ ગરીબનકી વિનતિ, અબતો લીયોને ઉગારીરે-અ૦

૧૭૭

* અપરાધો અમારા પ્રભુ મહાઘણા રે (૨)
કૃપાસિંધુ તમે, ક્ષમા કરો અપરાધ–અપરાધો૦
દોષ જોઇ નહીં રોષ કરો છો (૨)
દયાનિધિ દયામાં, નથી કાંઇ મણારે–અપરાધો૦

અભિલાષા રાખીયે તમારી (૨)
અન્ય આશ્રય નથી, પ્રભુ તુજ વિનારે—અપરાધો૦
અનુગ્રહ સ્મરી અભિવંદન કરિયે (૨)
તુજ ચરણ પ્રત્યે, સત ચિદ્દ્ઘનારે—અપરાધો૦

૧૭૮

*અપરાધ ક્ષમા કરો મારો, પ્રભુ, અપરાધ ક્ષમા કરો મારો.
નિંદિત કર્મો જે મેં કીધાં (૨) તે પ્રભુ સર્વે નિવારો—પ્ર૦
શરણે રહી પ્રભુચરણે વંદું (૨) ભવજલપાર ઉતારો—પ્ર૦
દાસ તણું રક્ષણ કરવાનો (૨) છે પ્રભુ ધર્મ તમારો—પ્ર૦
કર જોડીને વિનતિ કરૂં છું (૨) સંકટ સર્વે નિવારો—પ્ર૦

૧૭૯

મારી ગતિ કેમ કરશો જદુનાથ (૨)
કેમ કરશો જદુનાથ—મારી ગતિ૦
માયા મદના કેફમાંરે, ભૂલ્યો તમારૂં નામ (૨)
માતાજીના ઉદરમાંરે કાંઈ, વચન દીધું તમ હાથ—મારી૦
હું જુઠો મારી કાયા જુઠી, તન મન જુઠું જાણ (૨)
તમારી કૃપાથકી રે, કાંઇ તૃણમાં મેરૂ થાય—મારી૦
એક આશરો તમ તણો, બીજાની નહીં આશ (૨)
ગરીબ હરિના દાસનીરે પ્રભુ, લાજ તમારે હાથ—મારી૦

૧૮૦

શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ શ્રીજી સ્વામી, શામળીઆ વાલા;
સઘળું સમજો છો અંતરજામી, નંદલાલા
ભય તો લાગે છે મુજને ભારી, શામળીઆ વાલા;
અંતકાળે શી વલે થાશે મારી, નંદલાલા.
સેવા સ્મરણ ના ભાવે કીધું, શામળીઆ વાલા;
રંક સાધુને દુઃખ દીધું, નંદલાલા.
હીણો શાસ્ત્રીય સહુ ધર્મે શામળીઆ વાલા;
પરિપૂરણ છું હું કર્મે, નંદલાલા.
સહુ જાણે છે ભક્ત સાચો, શામળીઆ વાલા;
પાખંડી પુરાતનથી કાચો, નંદલાલા.
બાંહ્ય ગ્રહ્યાની લાજ ધરજો, શામળીઆ વાલા;
પીડા ન પામું એવું કરજો, નંદલાલા.
સન્મુખ લોચનમાં આવી રહેજો, શામળીઆ વાલા;
દોષ ન જોશો દરશન દેજો, નંદલાલા.
શ્રીમુખ બોલ્યા તે સાચું કરજો, શામળીઆ વાલા;
દુઃખ દયાનાં સર્વે હરજો, નંદલાલા.

૧૮૧

કૌન કુટિલ ખલકામી, મો સમ, કૌન કુટિલ ખલકામી–મો૦
તુમસેં કહાછીપા કરૂનાનિધી, તુમ ઉર અંતરજામી–મો૦

ભરી ભરી ઉદર વિષય રસ પીવત, જૈસે શૂકર ગ્રામી—મો૦
જો તન દીયો તાહી વિસરાયો, એસો નીમકહરામી—મો૦
જહાંસતસંગત તહાંઅતિઆળસ, વિષય નસંગવિસરામી-મો.
શ્રી હરિ ચરન છાંડી ઓરનકું, નિશદિન કરત ગુલામી—મો૦
પાપી પતિત અધમ પરનિંદક, સબ પતિ તનમેં નામી—મો૦
કીજે કૃપા દાસ તુલસીપર, સુનીયેં શ્રીપતિ સ્વામી—મો૦

૧૮૨

સકળ વિશ્વના, નાથ શ્રીહરિ, મલિન વાસના, ટાળ માહરી.
અધિક બુદ્ધિ તું, શુદ્ધ આપજે, પ્રભુ કૃપા કરી, કષ્ટ કાપજે.
નવ કદી કરી, ભક્તિ ભાવથી, નવ કથા સુણી, નીજ કાનથી.
ભજન ના કર્યું, તેમ તાહરૂં, હરિ ભલું થશે, કેમ માહરૂં.
બહુ બહુ કુડાં, કર્મ મેં કીધાં, ધન ધુતી કરી, પારકાં લીધાં.
ગરીબ રંકને, દુઃખ આપીઆં, તરૂ સુધર્મનાં, તેહ કાપીઆ.
અધિક લોભની, લાલચે ફસી, ફિકર ના ધરી, ચિત્તમાં કશી.
કથન કંઈ કુડાં, મેં મુખે કર્યાં, વચન નીતિનાં, સર્વે વીસર્યાં.
કર વડે કદી, ધર્મ ના કર્યા, પણ અધર્મના, કોથળા ભર્યા.
જગનનાથ હું, ના ડર્યો જરી, લુણહરામી મેં, તુજસું કરી.
ચરણથી કદી, ચાલી ન ગયો, પ્રભુ સુપંથમાં, દૂર તો રહ્યો.

ચરણુ પાપને, પંથ તો ધર્યો, દિલ વિષે નહિ, તે થકી ડર્યો.
છલ પ્રપંચ ને, ધૂર્ત કામમાં, નવ કદી મુકી, ઓછ હામમાં.
અધમ જાતનો, પ્રાણી હું ખરો, પ્રભુ તું થી રહ્યો, સર્વદા પરો.
કર ગમે તને, તે હરિ હવે, અહીં બળું છું, હું શોકને દવે.
દુ:ખથી છુટકો, નાથજી કરો, અરજ દાસની, દીલમાં ધરો.

૧૮૩

ચાકર રાખોજીરે, અમને ચાકર રાખોજી,
શામળીયા ગિરધારી લાલ, ચાકર રાખોજી.
હજુરી ચાકર રહેશુંજી. (૨)
મોહન મોરલીવાળા બાપ ચાકર રહેશુંજી.
ચાકરીમાં સમરન માગું, દર્શન માગું ખરચી;
ભાવ ભક્તિ ઝાગીરી માગું, ચાર વાતો સરખી—અમને૦
જપ કરવાને બ્રાહ્મણ સર્જ્યા, તપ કરવા સન્યાસી:
ભજન કરવા સંત સર્જ્યા, વૃંદાવનના વાસી—અમને૦
રાઠોડા ઘેર દીકરી, ને રાણાજી ઘેર નાર;
શામળીયા તારે કારણે, મેં તો છોડ દીયો સંસાર—અમને૦
ચાકર રહેશું ને બાગ બનાવશું, ને નિત્ય નિત્ય સેવા કરશું;
બાઇ મીરાં કહે ગિરધારીલાલ, રાધે ગોવિંદ ગાશું—અમને૦

માયા વિષે.

૧૮૪

માયા તજીને જીવ ક્યાં જશેરે,
જોને, માયા તજીને જીવ ક્યાં જશે. (ટેક)
રાજારે રંક ફકીર સન્યાસી (૨)
સર્વેમાં વાસો તે વસેરે—જોને.
ધરે આયુધ કરે યુદ્ધ જોરાવર (૨)
ધન લેવા સર્વે ધસેરે—જોને.
ઉપરથી ટાળશો તો અંતરમાં એમ છે (૨)
અહમેવ મમતા આવશેરે—જોને.
મમતા તજે તો મોહ ઘટે નહીં (૨)
મોહ થકી કામ ઉદે થશેરે—જોને.
કામ નિવારે તો ક્રોધ અતિ ઉપજે (૨)
ક્રોધ હણે લોભ લાગશેરે—જોને.
જરા જો લોભની લ્હેર સમાવે (૨)
તો માન મરડીને મારશેરે—જોને.
જેમ જેમ ત્યાગે તેમ તેમ આવે (૨)
વિષય વિકાર ઘણા વાધશેરે—જોને.
અનેક પેરે બહુ આપદા વધારે (૨)
અળગી તે ક્ષણ એક ના ખસેરે—જોને.

જ્ઞાન વિવેક વિચારીને જોજે (૨)
એ ખરૂં કે ખોટું હશેરે—જોને.
કહે પ્રીતમ એનો એક ઉપાય છે (૨)
આપોપું તજે સુખીયો થશેરે—જોને.

૧૮૫

હરિની માયા મહાબળવંતી, કોણે જીતી નવ જાય જોને;
જોગીને તો જોતી હીંડે, ભોગીને તો ખાય જોને.
કાયરને તો કુટી નાંખે, શૂરા પુંઠળ ધાય જોને;
જ્ઞાનીને તો ગોતી મારે, અજ્ઞાની અથડાય જોને.
પંડિતને પ્રપંચે મારે, કોણે નવ કળાય જોને;
હરિજનને તો હાથે મારે, મહા ઠગાણી કહેવાય જોને.
ચતુરને તો ચુંટી નાંખે, ચટક ચોંટી જાય જોને;
તપસીને તો ટીપી નાંખે, કરણીમાં કુટાય જોને.
હરિની અતિ પ્રબળ માયા, જોરે નવ જીતાય જોને;
પ્રીતમનો સ્વામી પરમ સ્નેહી, પ્રેમ તણે વશ થાય જોને.

૧૮૬

હરિ હું શું કરૂં રે, મારો માયા ન મૂકે કેડો. (ટેક)
કોટિ કલ્પ સુધી એણે ભમાવ્યો, ભમું હજુ નહીં છેડો;
મુજથી ન છુટે ન આપ છોડાવો, મારો કિયેભવે નીવેડો-હરિ૦

સેવા સમરણ કામ કરૂં, મારો ક્ષણું એ ન છાંડે કેડો;
શું ગજું મારૂં અવિદ્યા જીતી, કરૂં ચરણ કમળે નેડો—હરિ૦
આપ વિના એના સૌ ચેલા, કોને કહું દુઃખ ફેડો;
દાસી તમારી જાય પ્રેરો જ્યાં, પાછી ફરે જ્યારે તેડો—હરિ૦
કરગરી કહું છું કૃષ્ણ કૃપાનિધિ, ચરણ પડયો ન ખસેડો;
માયા કાળ અગ્નિથી બચે દયો, કૃષ્ણ કૃપાજળ રેડો—હરિ૦

કૃપા વિષે.

૧૮૭

કૃપા વિના પ્રભુજી, કેમ કાર્ય સરેરે;
કેમ કાર્ય સરેરે, કેમ કાર્ય સરેરે—કૃપા૦
અવલંબન આધાર તમારો (૨)
તમ વિના હમારાં કષ્ટ કોણ હરેરે—કષ્ટ૦—કૃપા૦
જગત તણું રક્ષણ કરવાને (૨)
પ્રભુ પ્રતિજ્ઞા તમારી, કદી નવ ફરેરે—કદી૦—કૃપા૦
શરણ તમારૂં ગ્રહણ કીધું છે (૨)
ભવસિંધુ થકી તે તો સત્ય તરેરે—તે તો૦—કૃપા૦

૧૮૮

કૃપા કરો કીરતાર, અમોપર કૃપા કરો કીરતાર;
હે પ્રભુ જગદાધાર, અમોપર કૃપા કરો કીરતાર.

,,

તારી કૃપા વિના પ્રભુ, અમથી કાંઇ ન થાય (૨)
પણ જો તું જ કૃપા કરે, તો રંક બની જાય રાય—અમો૦
સાચા સેવક તાહરા, કદી ન થાય નિરાશ (૨)
એમ અમો મન માનીએ, તુજ દાસોના દાસ—અમો૦
કર જોડી જન સૌ અમે, નામીએ તુજને શીશ (૨)
અમો માંગીએ એટલું, હે જુગના જગદીશ—અમો૦

૧૮૯

કૃપા સિંધુ ઇશ એક અવિકારી (૨), વિના વિશ્વ,
હાંહાંરે વિના વિશ્વ બધું નાશકારી—કૃપા૦
થાપો ઉથાપો જગતની કૃતિને, અનહદ લીલા વધારી;
તર્ક કે તત્વનો પાર ન પામે, તો શેષમતિ જાય હારી—કૃપા૦
દીન દયાળ જગત પ્રતિપાળક, ટાળ વિપત્તિ હમારી;
ભકતોનું રક્ષણ પોષણ કરીને, દાખવી છે બલિહારી—કૃપા૦
પ્રેમે પ્રણિપત નિત્યે કરીને, માગીએ એજ મુરારી;
કાન ચરણ શરણે નિત્ય રાખો, તો મનોવિકાર વિદારી—કૃપા૦

૧૯૦

જીરે સુંદીર શ્યામ સોહામણો (૨) જેને નિગમ નિરંતર આપ
તેને ભજો ભાવસું. (ટેક.)

જીરે શીવ વીરંચીને શારદા (૨)
રજ ચરણ કમળ ચિત્ત ચહાય-તેને૦
જેણે પાણીમાં પથ્થર તારીયા (૨)
એવો નામ તણો મહિમાય-તેને૦
જેણે તાર્યો અજામેલ પાતકી (૨)
ગજ ગુણકાની કીધી સહાય-તેને૦
જેણે દ્રુપદ સુતાનાં પટ પૂરીયા (૨)
એવા અગણિત ગુણ ન ગણાય-તેને૦
જીરે દાસ તણાં દુઃખ ટાળવા (૨)
એક શ્વાશે ઉઠીને ધાય-તેને૦
જીરે અવગુણ સામું જુએ નહિ (૨)
એવા ગુણવંતા ગોકુલ રાય-તેને૦
જેનો તોર નહિં ત્રિ લોકમાં (૨)
તે તો હરિને શરણે સમાય-તેને૦
જીરે અખીલ લોકનો આતમા (૨)
જેના સ્મરણથી સુખ થાય-તેને૦
જીરે પ્રીતમ પ્રભુને સંભારતાં (૨)
દુઃખ જનમ મરણ મટી જાય-તેને૦

ઇશ્વરનાં વખાણ વિષે.

૧૯૧

જોને જગત કરતાને, નથી એ પ્રભુ અળગો;
વેલો જોતાં વિશ્વનો, જઇ મૂળને વળગો—જોને૦
ભાસ જેવો ભાનુતણો, ત્રણે લોકમાં પડીયો;
ચંદ્ર તારા ચળકી રહ્યા, દેખે સહુની આંખડીઓ—જોને૦
વ્યાપક સઘળા વિશ્વમાં, એ છે અંતર જામી;
જીવ સકળ રહે જીવતા, એની સત્તા પામી—જોને
ઈશ્વરની સત્તા વડે, વદે વિધ વિધ વાણી;
ૐકાર રૂપે એ હરિ, જપે જીવ તે જાણી—જોને૦
જળ જંતુ જળમાં ઘણા, ઉપજે જળ જોગે;
તે જીવે તેનાં વડે, મરે તરત વિયોગે—જોને૦
એમ પ્રભુને આશરે, જીવે સહુ પ્રાણિ;
ઉપજાવે આપે વળી, પાળે પ્રીય જાણી—જોને૦
સુરતા સરજનહારની, સહુ ઠામે સરખી;
પરમ શકિત પ્રભુને વિષે, પ્રાણી જોને પરખી—જોને૦
ભૂલી પ્રભુને જે ભમે, તે અધમ અભાગી;
જન છોટમ જગદીશને, ભજરે ભ્રમ ત્યાગી—જોને૦

૧૯૨

નથીરે અજાણ્યું મારા નાથનું, જે છે અંતરજામી;
તું નથી લેહતો તેહને, એતો તુજમાં ખામી—નથી૦
વ્યાપક સઘળા વિશ્વમાં, જેને શક્તિ છે જેની;
અણુએ અજાણ્યું નવ રહે, અદ્ભુત ગતિ એની—નથી૦
વીજળી કેરા તારમાં, વાત જાય છે વહેલી;
જાણ શક્તિ જગદીશની, જણવે કરતાં પહેલી—નથી૦
જીવન દોરી જીવની, જગદીશને હાથે;
પ્રાણી માત્રના પિંડની, જાણ્ય સઘળી સાથે—નથી૦
આપણે અંગે જે અડે, મન ઝટપટ જાણે;
સૌનાં મનનું શ્રીહરિ, પરખે એજ પ્રમાણે—નથી૦
જ્ઞાન ઇંદ્રિય ને મન વડે, કૃત્ય જે જે કરવું;
માઠું કરતાં મન વિષે, ઇશ્વરથી ડરવું—નથી૦
પ્રાણીતણાં પુણ્ય પાપનું, જેના હાથમાં પાનું;
સાક્ષી સર્વે કર્મનો, તેથી કયમ રહે છાનું—નથી૦
હુકમ હરિનો શીર ધરી, કામ સઘળાં કરીએ;
છોટમ તેની કૃપા થકી, ભવસાગર તરીએ—નથી૦

૧૯૩

તમે સર્વ સંસાર વિસ્તાર કીધો,
તમે સર્વને સુખનો સાધ દીધો;

તમે વિશ્વ વિશ્રામના ઠામ જેવા,
દયાળુ તમોને નમું દેવ દેવા.
તમે પૃથ્વી સાથે સૃજ્યા સર્વ પ્રાણી,
તમે વેદ વિદ્યા વિશેષે વખાણી;
તમે માણસોને દીધા મીષ્ટ મેવા,
દયાળુ તમોને નમું દેવ દેવા.
તમારા ગુણો શેષ મહેશ ગાવે,
તમારા પુરા પાડનો પાર ન આવે;
તમે છો ત્રિલોકી તણા તાત જેવા.
દયાળુ તમોને નમું દેવ દેવા.
ભજે શેષને શારદા ચંદ્ર ઇંદ્ર,
ભજે આપને નિત્ય મોટા મુનીંદ્ર;
સદાશિવ જેવા સજે નિત્ય સેવા,
દયાળુ તમોને નમું દેવ દેવા.

(ક. દ. ડા.)

૧૯૪

પ્રભુ છો મંગળકારીરે, મહેશ્વર ભવભય હારી. (ટેક)
બ્રહ્મ સચ્ચિદ્‌ઘન મુક્તિ પ્રદાતા, સકળ સૃષ્ટિના ભૂપ;
એક અખંડ ચરાચર સ્વામી, અનુપમ શાંતસ્વરૂપ–પ્રભુ૦

જય જયજયજયજય જગદીશ્વર, જય પ્રભુ કરૂણાનિધાન;
જય પરબ્રહ્મ પરેશ્વર દાતા, જય શુદ્ધ શક્તિમાન—પ્રભુ૦
સૃષ્ટ વસ્તુથી ભિન્ન છતાં, છો અંતર્યામી ઇશ;
શુદ્ધ ભક્તિમાં લીન કરીલો, એજ માગું જગદીશ—પ્રભુ૦
શરણપણું તારૂં ગ્રહણ કીધું છે, રાખી મને વિશ્વાસ;
ચરણ પ્રત્યે પ્રભુ રાખો અમોને, જાણી પોતાનો દાસ—પ્રભુ૦
(પ્રભુ પ્રાર્થના સંગ્રહમાંથી.)

૧૯૫

સર્વે ગુણ સંપન્ન સ્વામીરે, સ્તવું તુંને અંતર્યામી. (ટેક)
જય જગત્રાતા વિશ્વવિધાતા, સદ્‌ગુણ દાતા મહેશ (૨)
મહા મુનીશ્વર તુજ ગુણ ગણતા, પાર ન પામ્યા લેશ—સ૦
એક અજાત અદ્વૈત તમે છો, પૂરણ બ્રહ્મ પરેશ (૨)
અદ્‌ભુત તારી કૃતિઓ જણાયે, વિશ્વવિષે વિશ્વેશ.—સ૦
ઓ પ્રભુ તારી પ્રભુતા મોટી, વાણીથી નવ વર્ણાય (૨)
પરમ કૃપાળુ પરમ પ્રેમાળુ, પરમ ન્યાયી છો સદાય—સ૦
નમી નમીને પ્રેમ થકી હું, વિનવું જોડી હાથ (૨)
મોક્ષગતિ મને આપો પ્રભુજી, શરણે આવ્યો છું નાથ—સ૦
(પ્રભુ પ્રાર્થના સંગ્રહમાંથી.)

૧૯૬

જય જગપાળ દયાળ હરિ તું (૨)
અમને સુમતિ દે કરૂણા કરી તું—જય૦

જેથી અમે તમારૂં ચિંત્વન રોજે (૨)
કરીયે ઉલટથી મગન રહી મોજે—જય૦
સુરજ ચંદ્ર ગગનના તારા (૨)
અદ્ભુત એ છે ચમત્કાર તારા—જય૦
ભોગવીએ સુખ અહીં તુજ નામે (૨)
ઠરીએ નીરાંતે પછી સ્વર્ગ ઠામે—જય૦

૧૯૭

જય જય જગત્કર્તાર, ભવભર્તાર તું ભગવંત છે;
અત્યંત તું શ્રીમંત, ને ઐશ્વર્યવંત અનંત છે.
તું તારનાર ઉગારનાર, નિવારનાર અનીષ્ટનો;
તું સ્થાપનાર ઉથાપનાર, તું આપનાર અભીષ્ટનો.
તું સકળ સ્વામી અમલ નામી, ધામી અવિચળ ધામનો,
શશી સૂર્ય શૈલ સમુદ્ર સૌ, સ્રજનાર તુંજ તમામનો.
પ્રભુ તુજ ચરિત્ર વિચિત્ર ચિત્રજ, ચિત્ર જગત પવિત્ર છે;
ધુની વાયુ વારિ પ્રવાહિની, દશ દિશ તુજ વાજીંત્ર છે.
તું તૃણ તણો પર્વત કરે, પર્વત તણો તૃણ તું કરે;
સ્મરતાંજ સત્ય સહાય થઇ, તું હદ વિના હરકત હરે.
તુજ અકળ માયા સકળ સ્થળ, પ્રભુપ્રબળ બળ છે તુજતણું;
ઘટઘટ તણિ ઘડી સુઘડ ઘટના, ઘટિત કાર્ય કર્યું ઘણું.

ભયભીતનો ભય ભાંગીને, ભવ સુખ ભરે ભગવાન તું;
ગુણગાન સુણીને કાનથી, દે છે અમરપદ દાન તું.
પ્રભુ ગરીબના પોકાર, તું સુણનાર સત્ય સમર્થ છે;
બકવાદ તુજ જશ બાદ, વાદ વિવાદ સઘળાં વ્યર્થ છે.
તું એક ઇશ હરેક જનનો, નામ ભિન્ન અનેક છે;
તું સર્વની અરજી સુણે છે, નિયમ તારો એક છે.

(ક. દ. ડા.)

१९८

પ્રભુ દીનદયાળુ, પરમ કૃપાળુ, કરૂણાળુ કૃપાનાથ;
એ છે રાજાનો રાજા, મ્હોટો મહારાજા સ્વર્ગના રાજાની માથ.
નથી અન્ય કોઇ એવો, બીજો આ જેવો, સેવો જેથી જાય દુખ;
તમે તેને તજીને, બીજો ભજીને, શું સજી લેશો સુખ.
એણે પશુને સરજ્યા, પક્ષિને સરજ્યા, વનફળને ફુલઝાડ;
એણે સુરજ સરજ્યા, ચંદ્રને સરજ્યા, પાણી સરજ્યાં અને પહાડ.
એના શુક સનકાદિક, નારદ ને વળી, શારદ ગાય છે ગીત;
એને શેષ મહેશ, સુરેશ ગણેશ, દિન રટે છે નીત.
રૂષિ સહસ્ર અઠયાસી, સિદ્ધ ચોરાશી, શાસ્ત્ર તપાસીને એય;
તોએ દાનવ દેવ કે, ગંધર્વમાં એથી, ઉત્તમ દીઠો ન કોય.

૧૯૯

દયાળુ જગસર્જનહાર રે, દીનનાં દુઃખ હરનાર રે. (ટેક)
તું કારક પ્રતિપાળક તારક, નિર્મળ નિત્ય ઉદાર;
ક્ષમા કૃપારૂપ નેત્રે નિહાળીને, હીણુ અધર્મીને ઉદ્ધારરે--દ.
ક્ષુદ્ર વિષયનાં ક્ષણિક સુખસારૂ, કીધાં છળકપટો નિરધાર;
સ્વાર્થે સંતાપ્યા સાધુ સુશીલ જન, તે અપરાધ નિવારરે—દ.
અંતસમય મને અન્ય ન સુઝે પ્રભુ,તુજવિણ કોણ સુખકાર.
કુટીલ કુછંદીને સુમાર્ગ સુઝાડી, ભવસાગર પાર ઉતારરે—દ.

૨૦૦

*પ્રભુ સર્વ શક્તિમાન, કરૂણા કૃપાનિધાન,
ધરીએ તમારૂં ધ્યાન, સન્નિધ પધારો;
ભગવંત તું સમાન, નથી કોઇ બળવાન,
સંકટ સેવક તણાં, સઘળાં નિવારો—પ્રભુ સર્વ૦
અનુગ્રહ ઉપકાર, કરો તમે વારંવાર,
ચિત્તથી તમારા પ્રભુ, કદી ના વિસારો;
કીધા બહુ અપરાધ, ક્ષમા કરો વિશ્વનાથ,
વિભુ માત તાત તમે, કરૂણા વિસ્તારો—પ્રભુ૦

૨૦૧

*મંગળ છે નામ તારૂં, મંગળ છે ધામ તારૂં,
મંગળ છે કામ તારૂં, ત્રિભોવન નાથ તું;

તુજ પદ છે વરદ, કૃત કર્મ ફળપ્રદ;
અવ્યક્ત અખંડ એક, અકળ અબાધતું—મંગળ૦
એવો તું પ્રભુ મહાન, સઘળે વિરાજમાન,
જાણી લે બધી અમારી, અંતરની વાત તું;
અવગુણ છે અગાધ, ગણુના ન થાય નાથ,
તરવું છે તારે હાથ, પ્રભુ માત તાત તું—મંગળ૦

૨૦૨

પરબ્રહ્મ અનંત અપારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા (ટેક)
પ્રભુ શીશ ધરૂં તુજ ચરણે, મને રાખો સ્વામી શરણે;
છો આતમના આધારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
પ્રભુ પ્રાણીનાં દુઃખ કાપો, સદ્બુદ્ધિ સૌને આપો;
વાહ સૃષ્ટિના કરનારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
સહુ પ્રાણીના છો ત્રાતા, અને તાત માતા ને ભ્રાતા;
દીન દાસ છીએ સૌ તમારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
તમે સ્થાવર જંગમ ધાતા, છો શાંતિ તણારે પ્રદાતા;
છે પાડ અપાર તમારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
તમે નિર્વિકાર નિરંજન, કરો ભક્તતણાં દુઃખ ભંજન;
છો સૃષ્ટ વસ્તુથી ન્યારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
નથી વર્ણન શક્તિ મુજને, નથી વર્ણવી શકતો તુજને;
છો પુરણ બ્રહ્મ અપારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.

હું છું દીન સેવક તમારો, કરશો કરૂણાથી નિસ્તારો;
છો પ્રાણિ પાલન હારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.
તુજ સરખો સૃષ્ટિમાં ન કોયે, તો ઉત્તમ ક્યાંથી હોયે;
એ ત્રિલોક સરજનહારા, કેમ વર્ણવું હું ગુણ તારા.

૨૦૩

તમે પૂર્ણ પ્રભુ છો અપારા, કીધાં અદ્‌ભુત કાર્યો સારાં. (ટેક)
પ્રભુ ધ્યાન ધરૂં તુજ ચરણે, મને રાખો સ્વામી શરણે;
તમે વિશ્વતણા રચનારા, કીધાં અદ્‌ભુત કાર્યો સારાં.
કીધાં અખિલ ભુવન સંસારા, વળી સૂર્ય શશી ને તારા;
તે તો તેજ તણા અંબારા, કીધાં અદ્‌ભુત કાર્યો સારાં.
ગતિ ગહન પ્રભુજી તમારી, તેમાં મતિ ન પોંચે અમારી;
તમે શાંતિ અને સુખકારા, કીધાં અદ્‌ભુત કાર્યો સારાં.
પ્રભુ દાસ જાણી દુઃખ કાપો, શુદ્ધ ભક્તિ તમારી આપો;
નીતિ ભક્તિ દે સ્વામી અમારા, કીધાં અદ્‌ભુત કાર્યો સારાં.
તારે આધીન છે જગતંત્ર, તમે એકજ છો સ્વતંત્ર;
છે પ્રૌઢ પ્રતાપ તમારા, કીધાં અદ્‌ભુત કાર્યો સારાં.
પ્રભુ પાપ કીધાં મેં અમાપો, પ્રભુ કષ્ટ કૃપાથી કાપો;
ધન્ય ધન્ય છો જગ કરનારા, કીધાં અદ્‌ભુત કાર્યો સારાં.
પ્રભુ અગણિત છે ઉપકારો, માનુ સત્ય આધાર તમારો;
તમે પ્રાણીના હિતકારા, કીધાં અદ્‌ભુત કાર્યો સારાં.

(પ્રભુ પ્રાર્થના સંગ્રહમાંથી)

૨૦૪

છો અજર અમર અવિકારા, પ્રભુ પ્રાણીના પ્રતિપાળા. (ટેક)
નિરાકાર નિરંજન સ્વામી, તુજ ચરણે રહું શીશ નામી;
છે પાડ અગાધ તમારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
મને આજ સુધી સુખ આપ્યું, વળી દેવ તમે દુઃખ કાપ્યું;
જેથી રોજ સ્મરૂં ઉપકારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
તમે શુદ્ધ સતો ગુણ ધાતા, છો પુરણ બ્રહ્મ સાક્ષાતા;
ગુણ સંપન્ન છો અવિકારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
અહો દેવ અદ્વિતીય અજાતા, તમે વિશ્વતણા છો ત્રાતા;
છો પુરણ પુજ્ય અમારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
નથી અન્ય આધાર અમારો, એવા ઘાટ મને છે વિચારો;
તમે સર્વ તણા સુખકારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
પરબ્રહ્મ સદા સુખશાતા, તુજ શુભ ગુણ મુનિજન ગાતા
તો એ પાર ન પામ્યા અપારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા;
પ્રભુ અલ્પ પ્રાણી છું બિચારો, મારી દીન વાણી આસ્વીકારો;
શાંતિ જગમાં વ્યાપો જગધારા, પ્રભુ પ્રાણીના આધારા.
(પ્રભુ પ્રાર્થના સંગ્રહમાંથી.)

૨૦૫

અહો વિશ્વપતિ પરમાત્મન્, જગદીશ્વર હે જગદાત્મન્;
સુણો નમ્ર વિનંતિ અમારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તમારી.

કૃપાવારિ વહેછે નિરંતર, જેમાં લેશ ન આવે અંતર;
જપે ભક્ત સકળ ગુણધારી, પ્રભુ ચાહુ કૃપા હું તમારી.
નિત્ય માનું બહુ ઉપકારો, અપરાધ ક્ષમા કરો મારો;
તમે આનંદઘન સુખકારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તમારી.
સ્તુતિ પ્રાર્થન નિત્યે ગાઈએ, તવ ચર્ણ સમીપે ધાઈએ;
હે અમૃતના અધિકારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તનારી.
આશીર્વાદ અમોને આપો, જેથી થાય નિકંદન પાપો;
કરો નિર્મળ વૃત્તિ અમારી, પ્રભુ ચાહું કૃપા હું તમારી.

(પ્રભુ પ્રાર્થના સંગ્રહમાંથી.)

૨૦૯

નમસ્તે નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુજી,
નમસ્તે નમસ્તે અખંડા વિભૂજી,
નમસ્તે નમસ્તે સદા કષ્ટ કારી,
નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુ નિર્વિકારી;
નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુ દીનબંધુ,
નમસ્તે નમસ્તે મહા જ્ઞાનસિંધુ;
નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુ દીન દાતા,
નમસ્તે નમસ્તે ચિદાનંદ ધાતા;
નમસ્તે નમસ્તે વિભૂ વિશ્વકર્તા,
નમસ્તે નમસ્તે સદા સૃષ્ટિ ભર્તા;

નમસ્તે નમસ્તે નિરાકાર દેવ,
નમસ્તે નમસ્તે પ્રભુ એકમેવ;
નમસ્તે નમસ્તે વિભૂ વિશ્વ પાળા,
નમસ્તે નમસ્તે દયાળા કૃપાળા;
નમસ્તે નમસ્તે અનાદ્યંત દેવા,
નમસ્તે નમસ્તે વિભુ ઇષ્ટ દેવા;
નમસ્તે નમસ્તે કૃપાનાથ ત્રાતા,
નમસ્તે નમસ્તે વિભુ હે અજાતા;
નમસ્તે નમસ્તે વિભુ વિશ્વ ભૂપા,
નમસ્તે નમસ્તે સદા શાંત રૂપા.
(પ્રભુ પ્રાર્થના સંગ્રહમાંથી.)

૨૦૭

(શાર્દૂલ વિક્રીડિત છંદો)

*જે છે એક અખંડ મંગળનિધિ, જે છે જગત્કારણ;
જે છે પાલક સત્ય સર્વ જીવના, જે છે મહા પાવન.
જેનું ધ્યાન ધરી મહર્ષિ મુનિયો, નિત્યે કરે પ્રાર્થના;
તેને પૂજ્ય ઉપાસ્ય માની કરિયે, નિત્યે અમે વંદના.

૨૦૮

*વંદું હું પરમેશ વ્યાપ્ત વિભુને, વંદું જગાધીશને;
વંદું સર્વ શરણ્ય સત્ય પદને, વંદું સદા ઈશને.

વંદું દેવ દયાનિધિ ચિદ્દઘના, વંદું હું વિશ્વેશને;
વંદું હું પરમાત્મા પૂર્ણ પ્રભુને, વંદું પરિબ્રહ્મને.

સવૈયા.

૨૦૯

ઓ પ્રભુ તું કરૂણાકર કોમળ, કોટિ કળાતણું કારણ તું છે;
ઓ પ્રભુ તુંજ અધિપતિ એક, સુધારણધર્મ ઉદ્ધારણ તું છે.
ઓ પ્રભુ તું ભયભંજન ભૂધર, ભાવિકનો ભવતારણ તું છે;
ઓ પ્રભુ તું જન સર્વતણો પતિ, દોષદારિદ્રય વિદારણ તું છે.

૨૧૦

હારીરહ્યા મનમાંહીમુનીશ્વર, વિશ્વપતિ તણી વાત વિચારી;
તર્ક કરી કરી તત્વ જડયું નહીં, દૃષ્ટિ ઘણી દિલ ઉંડી ઉતારી.
માનતજી અનુમાનકરી લખ્યું, કે મનવાણી નપહોંચેઅમારી;
કેમ શકે કહી કોઈ કવીશ્વર, ઈશ્વરની ગતિ વિશ્વથી ન્યારી.

૨૧૧

જે સુખદાયક, જે દુઃખધાયક, જે વરદાયક, વિશ્વવિધાતા;
જે જગકારણ, જે જગધારણ, જે જગતારણ જે જગત્રાતા.
જે ગુણકારક, જે જગઠારક, દોષ નિવારક, ઈષ અજાતા;
જે વિશ્વેશ્વર, જે પરમેશ્વર, દેવ દીનેશ્વર, જે મતિદાતા.

(ક. દ. ડા.)

આરતિ.

૨૧૨

જય દેવ, જય દેવ;
જય જય જગકર્તા, પ્રભુ, જય જય જગકર્તા,
ભગવત તું ભવભર્તા (૨) હરકત સંહર્તા—જય૦
પૂરણ પરમ પરાક્રમી, પ્રભુ વિભુ પરમાત્મા—પ્રભુ વિભુ૦
સકળ કળાધર શ્રીમત (૨) ધીમત ધરમાત્મા—જય૦
તું સચરાચર સ્વામી, બળવંત બહુ નામી—પ્રભુ બળ૦
વિમળ મંડળ વિશ્રામી (૨) ધન્ય અચળ ધામી—જય૦
તત્વ સકળ ગુણ તારા, સર્વ થકી સારા—પ્રભુ સર્વ૦
અંતર્યામી હમારા (૨) પ્રાણથકી પ્યારા—જય૦
કરૂણા કર ઉપકારી, ધર્મ બિરદ્દ ધારી—પ્રભુ ધર્મ૦
તેં ભવપાર ઉતારી (૨) અગણિત નરનારી—જય૦
તુજ મહિમા બહુ મોટો, શુભ તારી શકિત—પ્રભુ શુભ૦
સુરનર મુનિવર માગે (૨) ભલી તારી ભકિત—જય૦
હે હરિ! હરકત હરજો, કરૂણા ઘણી કરજો—પ્રભુ કરૂણા૦
અભય કરણ આદરજો (૨) ઉર અરજી ધરજો—જય દેવ૦

(ક. દ. ડા.)

જીવને છેલ્લી શિખામણ.

૨૧૩

સો બાતનકી એકજ બાત,
હરિ હરિ સમરો દિન ને રાત;
હરિ હરિ હરિ સમરો સબ કોય,
હરિ સુમરેંસે સબ કછુ હોય.
હરિ હરિ સમરો દિન ને રાત;
હરિ હરિ સમરો ઉઠી પ્રભાત.
હરિ બિના સબ જુઠી બાત,
સો બાતનકી એકજ બાત.

૨૧૪

હવે કહેવું જોઈએ તે તો કહીએરે—સજજનો સાંભળોરે;
છેલ્લે છેલ્લી શીખામણ દઈએરે—સજજનો સાંભળોરે.
રૂડાં નીતિનાં નેમથી રહેજો રે—સજજનો સાંભળોરે;
મુખે રામકૃષ્ણ રામકૃષ્ણ કહેજો રે—સજજનો સાંભળોરે.
હરિએ દીધું હોય તેણે દેવું રે—સજજનો સાંભળોરે;
પાપ કર્મોથી દૂર સદા રહેવું રે—સજજનો સાંભળોરે.
નામ હરિનાં છે શાસ્ત્રમાં હજારોરે—સજજનો સાંભળોરે;
તેમાં તમને ગમે તે તમારોરે—સજજનો સાંભળોરે.
તમને ગમે તેને ગુરૂ કરજોરે—સજજનો સાંભળોરે;

ભેટ ભાસે તીયાં જઇ ઘરઓરે—સજ્જનો સાંભળોરે.
રૂડો લાગે તે ધર્મ તમે ધારોરે—સજ્જનો સાંભળોરે;
કરવો સત્સંગ સિદ્ધાંત એ અમારોરે—સજ્જનો સાંભળોરે.
થાય સત્સંગ તો વાત છે સારીરે—સજ્જનો સાંભળોરે;
એવી અરજી છે તમને અમારીરે—સજ્જનો સાંભળોરે.

૨૧૫

રામ શબ્દની માળા જપો તો, છુટે જનમ જંજાળા,
સદ્‌ગુરૂ રામ શબ્દની માળા હોજી.
કરી લેને કુંચી જ્ઞાનો કેરી, ખુલે વજ્જરમય તાળાં હોજી,
હેરે તાળાં તમે દુર કરો ભાઈ (૨)
તો ઘટ ભીંતર અજવાળાં—સદ્‌ગુરૂ રામ૦
આ અંદર એક પરગટ ગંગા, કોણ કરે પથરા પાળા હોજી;
હેરે ગંગા તમે ન્હાવો અખંડા (૨)
મત ન્હાવો નદીઓ નાળાં—સદ્‌ગુરૂ રામ૦
આ અંદર એક બુદ્ધિ સમુદર, તેમાં તે નવ નેજાળાં હોજી,
હેરે સાયરમાં હીરા માણેક (૨)
ખોજે ખોજનહારા—સદ્‌ગુરૂ રામ૦
હરિ સમરો તો પાતક પ્રજળે, સંતન કરીલે ચાળા હોજી,
લાલદાસ કહે સદ્‌ગુરૂ વચને (૨)
નિર્ગુણ પંથ નિયારા—સદ્‌ગુરૂ રામ૦

૨૧૬

માનો મળી છે મોટી વાત, હાથે આવી તેમાં હારજોરે,
કરી જતન દિવસ રાત, સુતાં બેઠાં સંભારજોરે.
સાચો મળ્યો છે સત્સંગ, અંગે અચળ કરી રાખજોરે,
રખે ચડે બીજાનો રંગ, એવું ડહાપણ દૂર નાખજોરે.
લઇ બેઠા છો મોટો લાભ, ભેટી પૂરણ બ્રહ્મનેરે,
નહીંતો દુઃખના ઉગત દાભ, માની લેજો આ મર્મનેરે.
આજ પામ્યા છો આનંદ, વામ્યા દારૂણ દુઃખનેરે,
એમ કહે નિષ્કુલાનંદ, રખે મુકતા એવા સુખનેરે.

૨૧૭

ક્યાં જીવ કિયાં જગદીશ, જાણો જુજવી એ જાત છે રે,
મર આપીએ સો સો શીશ, તોય અણમળ્યાની વાત છેરે.
ક્યાં કીડી કરી મેળાપ, ભેળો થાવા ભારે ભેદ છેરે,
ક્યાં પુરણ પુરષોત્તમ આપ, કિયાં જીવ જેને બહુ કેદ છેરે.
અતિ અણમળ્યાનું એહ, મળવું માયિક અમાયિકનેરે,
તે તો દયા કરી ધરી દેહ, આવે ઓધારવા એ અનેકનેરે.
તિયાં થાય તેનો મેળાપ, જ્યારે નર તનુ ધરે નાથજીરે,
એમ કહે નિષ્કુલાનંદ, જ્યારે મળાય તેને સાથજીરે.

૨૧૮

જે દુઃખ થાય તે થાજોરે, રૂડા રામને ભજતાં. (ટેક).
પિંડ પડે તોએ પડવારે દેજો, જીવ જાયે તો જાજોરે—રૂડા.
ઉંચે બાંધીને તળે અગ્નિ પ્રજાળે, માર મૂશળના ખાજોરે—રૂડા.
લોક નિંદે તેને નિંદવારે દેજો, રાજા દંડે તો દંડાજોરે—રૂડા.
હરિજનોને દાસ રણછોડ કહેછે, ગુણતોગોવિંદનાગાજોરે—રૂડા.

નવા ભજનો.

૨૧૯

વારે વારે મનખો નહીં આવેરે, રે, તમે ભજન સવાયાં કરજો—
અવસર નહીં આવેરે, રે, તમે ભજન સવાયાં કરજો.

સંસાર સાગર મહાજળ ભરીયો,
તરી શકો તો કોઇ તરજોરે (૨)
જગજીવનના ઝાઝ લઈને, (૨)
ઓલે પાર ઉતરજો—અવસર૦
હોનું દીવા તારી આગળ ઝળકતે,
નાભી કમળ બીચ ધરજો રે, (૨)
હૃદય કમળમાં હેત કરીને, (૨)
અમર વરને વરજો—અવસર૦
માણેક ચોકમાં નાણું ભરજો,
ભરી શકો તો કોઇ ભરજો રે. (૨)

હીરા માણુક લાલ ઝવેરી, (૨)
પારખ થઇ પરખજો—અવસર૦
સદ્ગુરૂ મળીઆ ને સંશય ટળીઆ,
સદ્ગુરૂને શીશ ધરજો રે (૨)
મેધા પ્રતાપે ભણે ભવાનીદાસ, (૨)
અમરાપુરમાં ભળજો—અવસર૦

૨૨૦

ભજ મન ગોવિંદા, ગોવિંદા, હાંરે તું છોડ જગતકા ફંદા.
નિરાકાર નિર્લેપ નિરંજન સત્ ચિત્ આનંદા (૨)
જાકો બ્રહ્માદિક મુની ગાવે, પાવે સુખકંદા—ભજ૦
રામકૃષ્ણ પરબ્રહ્મ સનાતન, ગાવત મુની વૃંદા (૨)
તાકો જો અવતાર કહતહૈ ઓ નર મતિમંદા—ભજ૦
સદ્ગુરૂ કરૂણા કરહી મીટાયો મમ ભવ દુઃખ ફંદા (૨)
દેવકૃષ્ણ પદ પુરણ પાયો, એહી પરમાનંદા—ભજ૦

૨૨૧

હરિદાસા હરિદાસા બનજા, હરિદાસા હરિદાસા,
સુધા સિંધુકી સમીપ બસકે, મુંઢ રહત કયોં પ્યાસા;
દીન હોત કયોં દુખ પાવતરે, બસત પરસકે પાસા—બન.
કામધેનુ સુરદ્રમ ચિંતામનિ, ઈશ્વર અખીલ નીવાસા;
વિનકું છોડ ઓરકું ધાવે, સો તો વૃથા પ્રયાસા—બન.

મનસા દેહ દુર્લભ છિનુ ભંગર, જ્યું જળ બીચ બતાસા;
અચળ સત્ત એક સેવા હરીકી, સબકુછ તુરત તમાસા—બન.
શરણાગત વત્સલ બીઠલેશ, ક્યું મન રહત ઉપાસા;
દયારામ સત્ ગુરૂ બતાયા, હે મનસુબા ખાસા—બન.

૨૨૨

અરે કોઈ પીયે પ્રેમકા પ્યાલા,
સોઇ નર મગ્ન ભયા મતવાલા. (૨)
છકયા બકે નહિ અલપલ વાણી,
અંદર ભયા ઉજીયાલારે, (૨)
એ મસ્તાના દરશ દીવાના, (૨)
રામ નામ ખુશીયાલા— જે કોઈ.
દાના બોત દરદ નહીં દીલમેં,
હરદમ રહે હોંશીયાલારે (૨)
રોમ રોમ સાહેબસે રાજી, (૨)
જ્ઞાની હે ઘરવાલા— જે કોઇ.
મનકુ મારી ચઢી ખુમારી,
ખૂબ ખોજીયા ખ્યાલારે; (૨)
સુન ધુન સુરત તુરત સે ચઢીયા, (૨)
નીરખ્યા દીન દયાળા— જે કોઇ.

આશક ઇશક ઉસીસું રહેવે,
છુટયા જંગ જંજાળારે (૨)
ઓઇ હરીદાશ અજરાયલ જરીઆ, (૨)
નીરભે હુવા નીહાલા— જે કોઇ.

૨૨૩

પીજારે બુટ્ટી, નામકી, પીજારે બુટ્ટી (૨)
તુમ સદા રહો અલમસ્ત નામકી,
પીજારે બુટ્ટી (૨) નામકી.
ઘેરી ઘેરી નદીયાં નાવ પુરાણે,
જદપી લે છુટી મોરે પ્યારે (૨)
હરીકા ભજન કબુ નહીં કીનો, (૨)
હૈયેકી ફુટીરે, ભજન બીન હૈયેકી ફુટી–તુમ સદા
તન કર કુંડી મનકર સોટા,
ચીતકી રગડ બુટ્ટી મોરે પ્યારે (૨)
કોઇ કોઈ સાધુજન પી ગયે ભાઇ, (૨)
લખ ચોરાશી છુટી, ભજનકર ચોરાશી છુટીરે-તુમ સદા.
સદગુરૂ હમકું બહોત સમજાયા,
એક નહીં સુજી મોરે પ્યારે (૨)
દાસ બીહારી હરી ગુણ ગાઇ લે, (૨)
ઓર બાતા જુઠીરે, ભજન બીન ઓરબાતા જુઠીરે–તુમ સદા.

૨૨૪

ક્યા બોલે ? અબ ક્યા બોલે ?
મન મગન ભયા અબ ક્યા બોલે ?
તેરા સાહેબ હે તુજ ભીતર,
બાહેર નેના ક્યા ખોલે—મન૦
સુક્ષ્મણા નાડી અમીરસ લાવે,
પ્યાલા ભર ભર અણુતોલે—મન૦
હંસે પાયા માન સરોવર,
દુજી જગ્યા પર બગ ડોલે—મન૦
કહત કબીરા સુણો ભાઇ સાધુ,
સતગુરૂ પાયા અણુબોલે—મન૦

૨૨૫

સખી આજ અમારે આંગણે,
ચોદ ભુવનનો સ્વામીરે (૨)
જેણે ગોકુળમાં લીલા કરી,
હું તો પુરણ પદવી પામીરે. (૨)—સખી આજ.
જેને જોગી જુની જોતા ફરે,
નાવે તપસી મુનીને ધ્યાનેરે, (૨)
તે તો ઘટ ઘટ પર ઘટ રમી રહયો,
મહા વાકય કેરી સાનેરે (૨)—સખી આજ.

મેં તો ગોદાવરીમાં મંજન કર્યું,
ને ત્રીવેણીમાં નાહીરે (૨)
સખી દાન ને પુન્ય અતિ કર્યા,
ત્યારે નીરખ્યા ત્રીભુવન રાયરે (૨)—સખી આજ.
સખી ગોકુળ જોયું ને દ્વારકાં જોયાં,
જગન્નાથ ને કાશીરે. (૨)
સખી અજાણે બહુ આથડી,
પ્રીતમ વસે મારી પાસેરે. (૨)—સખી આજ.
સખી કંઠે હીરો ને હાલું ગોતતી,
મારાં મનનાં મેરા મણ મળ્યારે. (૨)
સખી ભાણ ચરણ રવી બોલ્યા,
મારા ભવના ફેરા ટળ્યારે. (૨)—સખી આજ.

૨૨૬

શ્રાવણ વદી આઠમ બુધવારી, નક્ષત્ર રોહીણી આયોરે;
અર્ધરાત જાતાં અવીનાશી, પુત્ર જસોદા જાયોરે—શ્રાવણ૦
જય જયકાર થયો ત્રીલોકમાં, દેવ તીયાં મળી નાચેરે;
આંગણીયે બ્રહ્માદીક આવીને, વેદતણી ધુન વાંચેરે—શ્રાવણ૦
નંદરાય ઘેર ઓત્સવ ભારી, ઉલટયો ગોકુળ સારોરે;
ગોપી આય દહે જસોદાને, જીવો લાલ તમારોરે—શ્રાવણ૦

જન્મ સુણી આવ્યા સીદ્ધચારણ, ગંધર્વ ઉભા ગાવેરે;
બ્રહ્માનંદના નાથને હેતે, વ્રજની નાર વધાવેરે—શ્રાવણ૦

૨૨૭

નંદ જસોદાના ભાગ્યનો મહીમા, મુખ વર્ણ્યો નવ જાવેરે;
પુરૂષોતમ જેના પુત્ર થયા નિત્ય, ખોલામાં લઇને ખેલાવેરે-નંદ.
ધન ધન વ્રજની ભૌમ સખી જેની, રજ વંદે ત્રીપુરારીરે;
અનંત બ્રહ્માંડ પતી ત્યાં આવી, પ્રગટયા તે દેવ મુરારીરે-નંદ.
બ્રહ્માદીક સીદ્ધરાજ મુની જેનું, ધ્યાન કરી કરી હાર્યારે;
તે વહાલો ગોવાળા ઘરમાં, પ્રીત કરીને પધાર્યારે—નંદ.
અક્ષર ધામથી અધીક થયું, આજ નંદરાયનું ફળીયું રે;
બ્રહ્માનંદના નાથને નીરખી, નેણ તણું ફળ મળ્યું રે—નંદ.

૨૨૮

ભાગ્ય બડા વ્રજની ભોમીના, જન્મ્યા અંતર જામીરે;
અખીલ ભુવનના કરતાં હરતાં, બ્રહ્માદીકના સ્વામીરે.—ભાગ્ય.
મુનીજન મંગળગીત ઉચારે, નંદરાયની ડેલીરે;
મનફુલ્યા વ્રજની વનીતા, ફુલી છે વનની વેલીરે.—ભાગ્ય.
જાગૃત માન થયા દ્વિજ અગ્ની, હેતમમંગળ થઈ ડોલેરે;
ચીરણજીવી રહો લાલનંદનો, જય જય વાણી બોલેરે.—ભાગ્ય.
નન્દ ભુવન આવી વ્રજનારી, સર્વે બુઢઠી બાળીરે;
બ્રહ્માનંદ વારણીયા લેવે, ભુધરનું મુખ ભાળીરે.—ભાગ્ય.

૨૨૯

બાળી કાઢી જગતની બીકરે, વરી હું તો વનમાળી.
મેં તો સમજી વિચારી કીધું ઠીકરે—વરી૦
તુચ્છ જાણીને સર્વે કીધું ત્યાગરે—વરી૦
મોહી રસીક સલુણાની રાગરે—વરી૦
મને ચટકી લાગી છે ચિત્ત માંયરે—વરી૦
બીજું વાલા વિના ન સોહાયરે—વરી૦
મને કાંઇ ન સુઝે કાજરે—વરી૦
થયું હરિ વિના સરવે હરામરે—વરી૦
હવે નિશંક થઇ છું નચિંત—વરી૦
થઈ જગમાં અલૌકીક જીતરે—વરી૦
સમજી કીધું છે તન કુરબાનરે—વરી૦
બ્રહ્માનંદના વાલાથી બાંધ્યા પ્રાણરે—વરી૦

૨૩૦

રે ઓધા શું રે થયું વ્રજનારને રે, (૨)
મહી સાટે વેચે છે મોરારને રે. (૨)—ઓધા૦
ગોપી પ્રેમે મંદીરમાંથી નીસર્યાં રે, (૨)
રે એના શરીરની શુદ્ધ બુદ્ધ વીસર્યાં રે. (૨)—ઓધા૦
રે એવી આતુરતા લાગી એના અંગમાં રે, (૨)
રે મારો વહાલો બીરાજે એના સંગમાં રે. (૨)—ઓધા૦

કાંઇક કારણ થયું છે એને વાટમાંરે, (૨)
રે બહુ નામી બીરાજે એના માટમાં રે. (૨)—ઓધા૦
રે નરભેરામના સ્વામીની રીત છે રે, (૨)
રે મારે પૂર્વ જન્મની પ્રીત છે રે. (૨)—ઓધા૦

૨૩૧

મારા મારા મારા ગુરૂજી, મોયે જ્ઞાનકે ધાસે મારા.
કચ્ચા કોટ પકડે દરવાજા, તીયાં ધાયલ કરતે પોકારા—ગુરૂજી૦
છરીએ ન મારા કટારી ન મારા, વચનુંકા મારહે ન્યારા-ગુરૂજી૦
આંખે આંધલા કાને બહેરા, પાંઉ પાંગળા કરી ડાલા—ગુરૂજી૦
ઓખદ ગોળી કછુએ ન લાગે, કયા કરે વૈદ બીચારા—ગુરૂજી૦
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, સદગુરૂ વૈદ હમારા—ગુરૂજી૦

૨૩૨

શ્રીરામ કહેનેકા મઝા જીસકી જબાંપે આ ગયા (૨)
મુક્ત જીવન હો ગયા (૨)
ચારો પદારથ પા ગયા.—શ્રીરામ૦
લુંટી મઝા પ્રહલાદને ઉસ નામકે પ્રતાપસે (૨)
નરસીંગ હો દર્શન દીયા, (૨)
ત્રીલોકમેં જસ છા ગયા—શ્રીરામ૦
ઐસી ખટકની સેવરી કીસ પ્રેમસે સુમરણ કીયા (૨)

પરમાત્મા ઘર આનકે, (૨)
ઉસકે હાથકે ફૂલ ખા લીયા—શ્રીરામ૦
સૌ કોટીકી તકસીમમેં જબ શંભુને પાયા ઉસે (૨)
જાપે કૃપા ઉનકી ભઈ (૨)
સદ ગુરૂસેં દર્શા દીયા—શ્રીરામ૦
સબસે બડા દરજા કીયા, ભકતોકે ઇસ કલી કાલમેં (૨)
નરસીંહકી હુંડી દ્વારીકામેં, (૨)
સામરા સકરા ગીયા—શ્રીરામ૦
છા રહી કીરત બીમલ રતુ, રાજસી સંસારમેં, (૨)
અગ્ર કે માનીંદ તુલસી (૨)
દાસરસ બર્સા દીયા.—શ્રીરામ૦

૨૩૩

સમર સમર મન શ્યામ સુંદરકું,
કયા મુખ બક બક કરતા હૈ.—ટેક.
જેહી દીયા નર દેહ અમુલખ,
તાકુ નહિ સમરતા હૈ.—સમર૦
કામ ક્રોધ મદ લોભ અગ્નિમેં,
અહોનિશ અંતર જરતા હૈ.—સમર૦
નિશદિન કાલ ખડા શીર ઉપર,
....તાતે કયું નહિ ડરતા હૈ.—સમર૦

પરધન પરત્રીય કારણ તત્પર,
પ્રાટી નેને ફરતા હૈ.—સમર૦
કુન ગતી મેરી હોયગી એસી,
ધડક ન મનમેં ધરતા હૈ.—સમર૦

૨૩૪

જગમાં નર નારીને સત્ય વચન એક પાળવું રે,
હરીના ચરણ કમલમાં ચીતડું સદા ચોંટાડવું રે;
એવો નામ તણો પરતાપ તે સાચો માનવોરે.

સાખી.

નામે કઇ નર તારીયા, અને કઈકના કીધા કામ,
રોહીદાસની લીધી પાતળી, એવા છો ધનશ્યામ;
નામે નરસીંહ મેહેતાને, હાર હાથો હાથ આપીયોરે,
જગમાં૦

નામે નામદેવ ભગતની, છાપરી છાઇ વાહાલે હાથ,
સેના માટે સનમુખ રહી, નાઇ કહેવાયા નાથ;
નામે નાઇ થઈને, રાજા મોહોલે પધારીયારે,
જગમાં૦

પ્રહલાદને ઉગારીયો, અને સ્થંભમાં કીધો વાસ,
હિરણાકસ્યપને મારીયો, અને ઉગાર્યો નીજદાસ;
નામે પંચાલીના, પ્રેમે પટકુલ પુરીયારે,
જગમાં૦

તાતી કઢા શીતલ કરી, સુખન્વાને કાજ,
સાગરમાં રાખ્યો બુડતો, રામ કહેતા ગજરાજ;
એવા શવરી બાઈના, એઠા બોર આરોગીયારે,
જગમાં૦

ભાજી વીદુરની જમ્યા, રાખી સંતોની લાજ,
કરમાનો ખાધો ખીચડો, ન જાત જોઈ મહારાજ;
એવા સુદામાના, સંકટ સરવે કાપીઆરે,
જગમાં૦

પાંચ પાંડવ ઉગારીયા, ટીટાડીના બાળ,
યુદ્ધ લીધું જેમલતણું, અને સહાય કરી ગોપાલ;
એવા મન્જારીના, બાળ તમે ઉગારીયાંરે—જગમાં૦
મીરાંનું વીષ અમૃત કર્યું, અને પુરી મનની આશ,
અનેક ભક્ત ઓધારીયા, એમ ગાયે ગંગારામ દાસ;
એવા અનેક ભક્તને, અલબેલે ઓધારીયારે—જગમાં૦

૨૩૫

નીંદા મારી ભલે કરોરે, કાંઇ કંચન કાટ ન લગે—ટેક.
ધન્ય ધન્ય લોકો અકલ તમારી, કીડી ને કુંજર લડાવે હાં,(૨)
અણદીઠી અને વિના સાંભળી (૨) એતો બડી બડી બાત
ચલાવે—નીંદા૦

જા દીનકા મેં જોગ લીયા, તન તે દીનકા મેરા મુવા હાં,
કામ ધંધો મને કાંઈ ન સુઝે (૨) પછી જગતથી થયા
જુદા—નીંદા૦
જોગ લઇને જાતા રહેશું, હરી ભજવાને કાજે હાં,
જો ક્રીયામાં ચુક પડે તો (૨) ગુરૂજી મારો લાજે—નીંદા૦
આ દુન્યામાં કોઈ પલો ન પકડે, ને કેહેવું હોય તે કેહેજો હાં,
જ્ઞાનદાસ ચરણે ગાવે ગંગારામ (૨) હરીચરણમાં રહેજો.
નીંદા મારી ભલે કરોરે, કાંઇ કંચન કાટ ન લાગે.

૨૩૬

પ્રભુને ગમે તે સમે સર્વ સહેવું,
સદા રાજી રાજી રૂદેમાંજ રહેવું;
કદી હેબકી હામ હૈયે ન હારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૧
સજ્યો ઇશ્વરે વિશ્વનો ખેલ એવો,
જુઓ માંડવો મેહનો હોય જેવો;
થનારો ઘડીમાં ઘડીમાં જનારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૨
મળે એક કાળે વિવાની વધાઇ,
મળે એક કાળે મહા સોગ ભાઈ;

ન ચાલે સદા કાળ સારો નઠારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૩
જતી હોય જો આબરૂ એક કાળે,
થતી હોય કાયા કદી ભંગ ભાલે;
પ્રભુની પૂરી એવી ઈચ્છા વિચારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૪
જુઓ જાનકી રામ રાજાની રાણી,
ખભે તેડીને રાવણે રોતી આણી;
ધરી ધૈર્યને એગ જેવો ગુજાર્યો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૫
સતી દ્રૌપદીને સભા મધ્ય આણ્યાં,
પતિ દેખતાં પાપીએ વસ્ત્ર તાણ્યાં;
તથાપિ ન તે તો તજ્યો પ્રાણ પ્યારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૬
પીડા ભૂપ પામ્યો હરિશ્ચંદ્ર પૂરી,
જીવ્યો કષ્ટ કાળે કરીને મજૂરી;
ખડા હાથી હોદે હતો બેસનારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૭

કદી મિત્ર કેરૂં મહા કષ્ટ જોઈ,
ઘણાં ગાભરા થૈ રહેવું ન શોઈ;
ઉપાયો કરી આપદાથી ઉગારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૮
કૂવામાં પડેલો કદી એક કોઇ,
રહો મિત્ર તેનો કૂટે માથું રોઇ;
કૂટયાથી કહો તે બચે શું બિચારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૯
કશી જુક્તિ ચાલે નહિ જ્યાં કદાપિ,
દિલે ધારી જોવું ન રોવું તદાપિ;
ભજે દેવ શાંતી સજે એજ સારો,
ઘણાં કષ્ટ કાળે ઘણું ધૈર્ય ધારો. ૧૦

૨૩૭

ગમ ન પડે નરને ગોવીંદની ગતી ન્યારીરે—ગમ૦
અકળ કળા ઇશ્વરની એમાં, શું સમજે સંસારી—ગમ૦
ઉજળો દિન દેખી જન જાણે, ન્યાલ થયો આ ટાણે;
કાલ દિવસ કેવો દેખાશે, એ તો ઈશ્વર જાણેરે—ગમ૦
પુત્ર જનમ પામ્યાથી, પ્રાણી જીવમાં હરખે જોઇ;
પલકવાર પછી શું નિપજશે, કળી શકે નહીં કોઇ—ગમ૦

રૂડી રસોઈ તૈયાર કરીને, ભોજન પીરસ્યા ભાણે;
ભાગ્ય વિના ભોજન કરવાની, આશા ફોકટ આણેરે—ગમ૦
ચૂનાબંધ હવેલી ચણાવે, જોવા લાયક જેવી;
વાસ્તુ દિન વૈકુંઠ સીધાવે, ઈશ્વરકૃ ગતી એવીરે—ગમ૦
મોટા મોટા મનસુબા કરી, મોટા પગરણ માંડે;
જાણે નહીં જે જમના કીંકર, કાલ પકડશે કાંઠેરે—ગમ૦
ખારા રણનાં ખુબ ઝાંઝવાં, ભાળી નહીં ભરમાવુ;
દુનીઆનાં સુખ એવાં દેખી, ફોકટ શું ફુલાવુંરે—ગમ૦
સંસારી સુખ સ્વપ્ના જેવાં, નહીં ભરૂસો ઝાઝો;
સુખ પામી મગરૂર થવું નહીં, દુખ દેખી નવ દાઝોરે—ગમ૦
મુઠીમાં જે હવા ભરી તે, વહી જતાં શી વાર;
અવશ્ય જાણો એહ તરેહનો, સઘળો છે સંસારરે—ગમ૦
પળમાં છાયો પળમાં તડકો, જગમાં જેમ જણાય;
રાજા પળમાં રાંક બને છે, રાંક બને છે રાયરે—ગમ૦
એક ઘડી આનંદ વધે અને, એક ઘડીમાં શોક;
એકેની સ્થીરતા નથી અંતે, ફળ તેના છે ફોકરે—ગમ૦
કરી શકીએ તે ઉપાય કરવા, અંતે સઘળું સહેવું;
ઇશ્વરની ઈચ્છા પરમાણે, જેમ રાખે તેમ રહેવું—ગમ૦

(ક. દ. દા.)

૨૩૮

કઠણ ચોટ છે કાળનીરે, મરણ મોટેરો માર,
કઇક રાજાને કઇક રાજીઆ, હાંરે મેલી ચાલ્યા સંસાર;
—હેતે હરિ રસ પીજીએ.
સંસાર ધુમાડાના બાચકારે, સાથે આવે ન કોઇ,
રંગ પતંગનો ઉડી જશે, હાંરે જેમ આંકડાનો થોર—હેતે૦
કેના છોરૂ ને કેના વાછરૂરે, કેના માયને બાપ,
અંતકાળે જાવું એકલું, હાંરે સાથે પુણ્ય ને પાપ—હેતે૦
માળી વીણે રૂડા ફુલડાંરે, કળીયો કરે છે વિચાર;
આજનોદિન રળીયામણો હાંરે કાલે આપણ શિરઘાત—હેતે૦
જાયા તેતો સર્વે જશેરે, નથી કાયા રહેનાર;
મરનારાને તમે શું રૂઓ! હાંરે રોનાર નથી રહેનારરે—હેતે૦
દાસ ધીરો રમે રંગમાં રે, રમે દીવસ ને રાત;
હું મારૂં મીથ્યા કરો, હાંરે રમો પ્રભુ સંગાથ રે—હેતે૦

૨૩૯

હાંરે રથ ફેરો ગોકુલ રથવાલા (૨)
તમે નંદ જશોદાના લાલા રે—રથફેરો૦
ગંગારે તલપે જમુનારે તલપે (૨)
તલપે છે નદીઓ નાળા રે—રથફેરો૦
ગાયોરે તલપે, વાછરૂ તલપે (૨)
તલપે છે ગોપ બીચારા રે—રથફેરો૦

ચંદ્રમા તલપે, સુરજ તલપે (૨)
તલપે છે નવ લખ તારા રે—રથફેરો૦
વલ્લભ વિના ગોપીઓ તલપે (૨)
તલપે છે પ્રાણ હમારા રે—રથફેરો૦

૨૪૦

મારી બાળપણાની પ્રીતું રે, કાંઈ નાનાપણાનો નેડો રે;
મારે પ્રભુ ભજ્યાનો હેડો રે, ઓધા મંદીરીયે આવજોરે.
જોઇ જોઇને હોરીએ જાતું, બીબાં વિનાની ન પડે ભાતુ;
ભાર ઝાલે ભીંતુ રે—કાંઇ ભાર ઝાલે ભીંતુ રે—ઓધા૦
દાસી ઉપર નવ કરીએ દાવો, મારે મહોલે નવ આવે માવો;
આવડો અભાવો રે—કાંઈ આવડો અભાવોરે—ઓધા૦
આવોને વાલમ કરીએ વાતું, તમ વિના હવે નથી રહેવાતુ;
આવડી એકાંતુ રે—વહાલા આવડી એકાંતુરે—ઓધા૦
જીવણદાસની ભાંગીયું બ્રાન્તું, ચરણદાસની પુરીયું શાખું;
વરસીયું શું વાતું રે—વહાલા વરસીયું શું વાતું રે—ઓધા૦

૨૪૧

ઉતારો આરતી શ્રી કૃષ્ણ ઘરે આવ્યા (૨)
માતા જશોદા કુંવર કાન ઘરે આવ્યા (૨)
હરખને ઉલામણે શામળીઓ ઘેરે આવ્યા (૨)
ઝીણે ઝીણે ચોખલીએ ને મોતીડે વધાવ્યારે—ઉતારો૦

ધાઇને ધનવંતો કીધો, (૨) વેગ કરીને શરણે લીધો (૨)
સાગર ઉપર પાલજ બાંધી (૨) દશમસ્તકનો રાવણ માર્યો (૨)
વીભીષણને લંકા આપી (૨) સીતા વળી લાવ્યારે—ઉતારો૦

૨૪૨

મુખડાની માયા લાગીરે, મોહન તારા—ટેક.
મુખડું મેં જોયું તારૂં, સરવે જુગ થયું ખારૂં (૨)
મન મારૂં રહ્યું ન્યારૂં રે—મોહન તારા૦
સંસારીનું સુખ એવું, ઝાંઝવાના નીર જેવું (૨)
તેને તુચ્છ કરી ફરીએરે—મોહન તારા૦
સંસારીનું સુખ કાચું, પરણી રંડાવું પાછું (૨)
તેને ઘેર શીદ જઇએરે—મોહન તારા૦
પરણું તો પ્રીતમ પ્યારો, અખંડ સૌભાગ્ય મારો (૨)
રાંડવાનો ભય ભાંગ્યોરે—મોહન તારા૦
વ્હાલા મારા વ્રજવાસી, દર્શન દોને અવિનાશી (૨)
પ્યાસી છું હું તારી દાસીરે—મોહન તારા૦
બાઈ મીરાં બલીહારી, આશા મુને એક તારી (૨)
હવે હું તો બડ ભાગીરે—મોહન તારા૦

૨૪૩

નિત્યનિત્ય ભજીએ તારૂં નામ, તારૂં નામ, તારૂં નામરે,
પ્રેમ થકી, અમોને પ્રભુજી મળ્યા હોજી (ટેક)

આણી તીરે ગંગા વહાલા, ઓલી તીરે જમુના વહાલા (૨)
વચમાં ગોકળીયું રૂડું ગામ, રૂડું ગામ, રૂડું ગામરે—પ્રેમ૦
વંદ્રા તે વનમાં વહાલે, રાસ રચ્યો છે સખી (૨)
સોળસે ગોપીમાં, ઘેલો કાન, ઘેલો કાન, ઘેલો કાનરે—પ્રે૦
અન્ન ન ભાવે નયણે, નિંદ્રા ન આવે વહાલા (૨)
સેજે પધારો, મારા શ્યામ, મારા શ્યામ, મારા શ્યામરે—પ્રે૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ, ગીરધરના ગુણ વહાલા (૨)
છેલ્લી બાકીના, રામો રામ, રામો રામ, રામોરામરે—પ્રે૦

૨૪૪

સખી આજરે, બાજે વંદ્રાન વાંસળી (૨)
શ્રી ગોકુળીએ સંભળાય—સખી૦
હાંરે સખી બનસી તે કેરા નાદમાં (૨)
હાંરે મારૂં ચીત્તલડુ ચોરાય—સખી૦
હાંરે સખી શુદ્ધ બુદ્ધ ભુલી સુંદરી (૨)
હાંરે સખી સર્વે તજીને વન જાય—સખી૦
હાંરે સખી અવળા તે આભરણ પહેરીયા (૨)
હાંરે સખી અવળા તે ઓઢીઆ ચીર—સખી૦
હાંરે સખી કરના તે કંકણ બદલીઆ (૨)
હાંરે સખી નેપુર ઘાલ્યા કાન—સખી૦
હાંરે સખી નેણે તે સીંધુર સારીઓ (૨)

હાંરે સખી સેંથે તે કાજળ સાર–સખી૦
હાંરે સખી ભુલ્યા તે માત તાત ભ્રાતને (૨)
હાંરે સખી ભુલ્યા તે કુટુંબ પરીવાર–સખી૦
હાંરે સખી શરદની રેણ સોહામણી (૨)
હાંરે એવો ઉત્તમ આશો માસરે–સખી૦
હાંરે સખી ગાયોના દોવણા ભુલી ગયાં (૨)
હાંરે સખી બદલીમાં બાંધ્યા બાળ–સખી૦
હાંરે સખી દાસ વલ્લભની વિનતી (૨)
હાંરે સખી દેજો તે વ્રજમાં વાસ–સખી૦

૨૪૫

શરદ રેન ઝુક રહી બનમે પ્યારે (૨)
સો મોરલી અધર ધરી, હાં–હાંજી પ્યારે મોરલી અધર ધરીરે
નેપુર કંકણ કંકણી બાજે, ગળે મોતીયનકી માળારે (૨)
બાજુબંધ સુરજ કેરી જોત (૨) કુંડળ મુગટ ધરે,
હાં–હાંજી પ્યારે કુંડળ મુગુટ ધરેરે–શરદ રેન૦
શ્રવણ સુનત વિરહતાપ ભયો હય, સુતપતિ છાંડચલીરે (૨)
હરી દરશનકી ભઈ પ્યાસી જો, પ્રભુ દરશનકી ભઇ પ્યાસી,
સોઇ ચરનમેં આઈ પડીરે–હાં–હાંજી પ્યારે ચરનમેં,
આઈ પડીરે–શરદ રેન૦

દેખા સુંદર રૂપમનોહર, તનકી દિશા ગઈરે (૨)
સુરદાસ પ્રભુ મન્મથ કોટીક, હરનીશ રાસ રચી-
હાં હાંજી પ્યારે હરનીશ રાસ રચીરે—શરદ રેન૦

૨૪૬

આજ ગગન મંડળમાં, લહેર લાગી,
ઝરરરરર અમી ઝરે; (૨)
ઝીણે ઝીણે મોતીડે અમૃત વરસે, (૨)
ધ્યાન અખંડીત ધ્યાં ધરેરે—આજ૦
દ્વાદશ અગ્ની ફેરવી આપી,
બીજ રૂપી નહિ બળે; (૨)
લાગી ધુમ ગગંનસે ગરજે, (૨)
સોહ્ં સાધુડાં સુફળ ફળેરે—આજ૦
પુર્વી ગંગા પશ્ચિમ પ્રકાશા,
ચંદા સુરજ દોઈ દીપક ઝરે; (૨)
તપીયો બેઠો તપ કરવાને, (૨)
ભ્રમર ગુફામાં ભજન કરેરે—આજ૦
ત્રીકુટી મહેલપર કરલે તકીયા,
સુક્ષીમણા સાથે તારો અર્થ સરે; (૨)
પારશમણીનું એહી પારખું, (૨)
લોઢાને લઇને કંચન કરેરે—આજ૦

મરજીવા કોઈ અઠે મેદાને,
વીણી વીણી મોતીડાં સોઇવરે; (૨)
કહેત કબીરા અંતર ધુન લાગી, (૨)
સોઈ સાધુડાં સુફળ ફળેરે—આજ૦

૨૪૭

તમે ખુબ ખબર કરી ખોજોરે, કાયા તનસે,
કાયા તનસે, ગુરૂ ગમસે—તમે ખુબ૦
ઓઘટ ઘાટ ફેર ફેર આયો,
સોહંગનગીના નાદ બજાયો (૨)
ત્રવેણીકે તીરે ધ્યાન લગાયો (૨)
જઇ ચઢીયા અગમસે (૨)—તમે૦
અઘોચળી અનહદ ધુન ગાજે,
અનહદ મુનીજન પુરૂષ બીરાજે (૨)
અનેક કોટ કાયામેં વાજે (૨)
કોઈ ગુરૂકે સગમસેં (૨)—તમે૦
ચાચરી ભુચરી ખેચરી માયા,
વાસના પુત્રી રહી છુપાયા (૨)
જારીતીઆં કને જોત જમાયા (૨)
કોઈ ગુરૂકે હલમસે (૨)—તમે૦

નાદ બુંદ એકે ઘર આણી,
પુરણ પ્રીત પ્રીયા સંગ જાણી (૨)
કહે રવીદાસ મટી ચાર ખાણી (૨)
કોઇ ભાણુસે કદમસે (૨)-તમે૦

૨૪૮

જીને કીયા બ્રહ્મસે નેડા, સોઈ સદ્દગુરૂ મેરા (૨)
મુળ કમળ તો બોત દબાયા, ઉલટા કમળ લઇ સુલટાયા; (૨)
ધીરે ધીરે પવન ચલાયા હરદમ (૨) હેરા ભાઇ—જીને૦
મુળ કમળ તો ખટદળ જેશા, વામે લેન કીયા પરવેશા; (૨)
આગે હેય અજરાયલ દેશા (૨) નાભી નીવેડે—જીને૦
નાભીપીછમસે લે પરવરીઆ, ઘરકુલેન અધર પરધરીયા;(૨)
ઉગા અરકસે અમૃતઝરીઆ,(૨) જદ ચઢોયાસુમેરા—જીને૦
સુનશીખરગઢકીયાઅસ્થાના, વાજે અનહદ તબલનીસાના.(૨)
જાઇ ગગન મંડળ ઠેરાના (૨) તો ડગે ન ડેરા—જીને૦
જાહેરજોગી સોઇ ન પાવે, સુનચઢે તો અસમાન બતાવે;(૨)
રવીદાસ વાકુ શીશ નમાવે (૨) ભાણુકા ચેલા—જીને૦

૨૪૯

અબ મોયે ઘટમે પ્રગટી ગંગા,
જબ મોયે સદગુરૂ મળીઆ ચંગા; (૨)

ભુતળ ભેદ ભભક ભક નીકશી,
તાપ પાપ નહિ તંગારે; (૨)
લહેર મહેર સતસંગત દૃઢમે, (૨)
ઘેરી જ્ઞાન સુરગા—અબ મોયે૦
તાબીચ કમળ અમલ મુખવાણી,
શીતળ બાસ સુગંધારે; (૨)
ભ્રમર અમર મન કરત કીલોલા, (૨)
સર સતી પ્રેમ ઉમંગા—અબ મોયે૦
નવદળ ઝળકલ સકલ અકલ કલ,
પાવત કોઇ ઉતંગારે; (૨)
બાહેર મત દેખો હૈં દલ ભીતર, (૨)
જો હોવે ચીતા ચંગા—અબ મોયે૦
પાવન પીંડ કરે એક પલમેં,
રોમ રોમ હરી હરી રંગા રે; (૨)
હર હર કર હરીદાશ ઝીલીએ, (૨)
મીલકર સંત પ્રસંગા—અબ મોયે૦

૨૫૦

સદ્ગુરૂ નીરવાણી, સદ્ગુરૂ નીરવાણી,
અરે જેની મુકતી ભરે છે પાણી—સદ્ગુરૂ૦

અષ્ટ સીદ્ધી નવ નીદ્ધી કરે મજુરી,
ઓર વીધાતા રાણીરે; (૨)
ચંદા સુરજ દોનુ ભયે સંગાથી, (૨)
સુરતી સેજ સમાણી—સદ્‌ગુરૂ૦
ચાર વેદ ને વ્યાકરણ વાણી,
અષ્ટાદશ પુરાણીરે; (૨)
તે પણ ઇચ્છે અગમ અગોચર, (૨)
નીગમ તેવી વખાણીરે—સદ્‌ગુરૂ૦
ધર્મ અર્થ ને મોક્ષ મુકતી પદ,
બેલ ફરે જેમ ઘાણીરે; (૨)
શુદ્ધી ભકતી બીના ચાર પદારથ, (૨)
કાગ વીષ્ટા સમાનીરે—સદ્‌ગુરૂ૦
વર્ણાશ્રમ ને ભેદ અભેદા,
ગગને લહેર સમાણીરે; (૨)
કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, (૨)
અગમ અગોચર એંધાણી—સદ્‌ગુરૂ૦

૨૫૧

મોય દેખત આવે હાંસી,
પાણીમેં મીન પીયાસી;—(૨)

આત્મજ્ઞાન વિના નર ભટકે,
કોઈ મથુરાં કોઇ કાસી; (૨)
જોગી હોકર બસે જંગલમેં, (૨)
બન બન ફરે ઉદાસી—પાણીમેં૦
કસ્તુરી મૃગનાભી બશતહે,
ઢુંઢત હે બન ધાસી; (૨)
પોથી પઠ પઠ પંડીત મુવે, (૨)
તોયે ન મીલે અવીનાશી—પાણીમેં૦
મસીદ ચઢકર મુલ્લા પોકારે,
તોયે ન મીટે જમ ફાંસીરે; (૨)
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, (૨)
ગુરૂ બીના ન ટળે ચોરાશીરે—પાણીમેં૦

૨૫૨

હાંરે હરી વસે હરીના જનમાં (૨)
હાંરે તમે શું કરશો જઇ વનમાંરે—હરી૦
ભેખ ધરીને તમે શીદ ભટકો છો (૨)
પ્રભુ નથી અન્ય વનમાંરે—હરી૦
કાશી જાવો ને તમે ગંગાજી નાહવો (૨)
પ્રભુ નથી પાણી પવનમાંરે—હરી૦

જોગ કરો ને તમે ભોગને ભોગવો (૨)
પ્રભુ નથી હોમ હવનમાંરે—હરી૦
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ (૨)
હરી વસે છે હરીના જનમાંરે—હરી૦

છેલ્લી સ્તુતિ.

૨૫૩

* શાંતિ શાંતિ શાંતિ, પ્રભુ, શાંતિ સદા આપો. (ટેક).
પરમ કૃપા કરી કૃપાળ, ક્લેશ કષ્ટ કાપો—શાંતિ૦
શરણુ આવી વિશ્વનાથ (૨) વંદન કરી જોડી હાથ,
સર્વ જપે ભક્ત સાથ, શાંતિ સુખ આપો—શાંતિ૦
કરૂણામય દૃષ્ટિ કરો (૨) હૃદય તિમિર સર્વે હરો,
મનવાંછિત અર્થ પુરો, સુણી તમે વિલાપો—શાંતિ૦
જપી તમારૂં પુણ્ય નામ (૨) કરીયે તમને પ્રણામ.
સત્ય શુદ્ધ ધર્મ, સકળ દેશ વિષે સ્થાપો—શાંતિ૦

૨૫૪

* તમે છો પ્રભુ અન્નદાતા અમારા,
તમે છો પ્રભુ સર્વથી શ્રેષ્ઠ સારા;
તમે છો અમારા પ્રભુ માઇ બાપ,
અમે દંડવત વંદિયે વિશ્વનાથ.

તમારી સ્તુતિ વેદશાસ્ત્રે વખાણી,
વિરામી મુનિયો તણી વૃત્તિ વાણી;
જગાધીશ તારા ગુણો છે અમાપ,
અમે દંડવત વંદિયે વિશ્વનાથ.

સૌનું ભલું ઇચ્છવા વિષે.

૨૫૫

દુનિયાનાં દુઃખ નિવારો રાજ, દયા કરોને હવે દીનબંધુ
જન પામ્યા છે પીડા પાકી (૨)
બનવાની ન રહી બાકી રાજ—દયા કરોને૦
આ સંકટ તો નથી સહેવાતુ (૨)
નજરે જોયું નથી જાતું રાજ—દયા કરોને૦
આ ઇશ્વર છો તમે ઇન્સાફી (૨)
મહારાજ કરો હવે માફી રાજ—દયા કરોને૦
સૌ પામ્યા છે શિક્ષા પુરી (૨)
તેમાં જોતા નથી અધુરી રાજ—દયા કરોને૦
ફરીથી મનમાં કોઇ નહી ફુલે (૨)
ભવમાં આ દુઃખ નહીં ભુલે રાજ—દયા કરોને૦
સુખ પામો સૌ ગામો ગામે (૨)
દીધી આશીષ દલપતરામે રાજ—દયા કરોને૦

૨૫૬

સૌનું કરો કલ્યાણ, દયાળુ પ્રભુ,
સૌનું કરો કલ્યાણ. (ટેક)
નરનારી પશુ પક્ષીની સાથે (૨)
જીવ જંતુનું તમામ—દયાળુ પ્રભુ સૌનું૦
જગના વાસીઓ સૌ સુખ ભોગવે (૨)
આનંદે રહી આઠો જામ—દયાળુ પ્રભુ સૌનું૦
દુનિયામાં દરદ દુકાળ પડે નહીં (૨)
લડે નહી કોઇ ગાગ—દયાળુ પ્રભુ સૌનું૦
સર્વે જગે સુખકારી વધે ને (૨)
વળી વધે ધન ધાન્ય—દયાળુ પ્રભુ સૌનું૦
કોઈ કોઈનું બુરૂં ન ઈચ્છે (૨)
સૌનું ઇચ્છે સૌ સમાન—દયાળુ પ્રભુ સૌનું૦
પોત પોતાના ધર્મ પ્રમાણે (૨)
સર્વ ભજે ભગવાન—દયાળુ પ્રભુ સૌનું૦

જુદાં જુદાં ભજનોમાંથી લીધેલા ધુનો.

૧ *રે વેચાણી હું તો હરી વરને હાથે,
નેડો લાગ્યો નંદના નંદન સાથેરે રે વે૦

*દરેક ધુન વારંવાર બોલવાની છે.

૨ જાના હૈ નર જાના હૈ, ઘર છોડી એક દિન જાના હૈ,
દાસ મુકુંદ આશ તજ જુઠી, શ્રી હરિ ચરણ ઠીકાના હૈ,
જાના હૈ૦

૩ કાનુડા કેડે ચાલી રે થઇ મતવાલી, થઇ૦
જે ચાલે કાનુડાની કેડે તેની ખેપ ન જાય
કેદી ખાલી રે થઇ૦

૪ તમ સાથે રંગીલા નાથ રે,
બાંધી છે બેલી રે.
મારો હેતે ઝાલ્યો છે તમે હાથરે,
ન દેશો મેલી રે.

ગરબી.

૫ વહાલા મારી શુધ બુધ તેં હરી લીધી રે,
તારે લટકે વેરાગણ કીધી. વહાલા૦

ધુન.

૬ તેરી લેઉંરે બલૈયા મત જા મથુરા તેરી
કહત જસોદા મૈયા અપને સુતકુ તું તો ભોરા સ્યામ
નહિ ચતુરા તેરી૦

પ્રભુને વિનતિ.

૭ અમે આવ્યા તમારે આશરે અલબેલાજી,
હવે શું કરીએ જઈ સામરે ! અલબેલાજી (ટેક)'

મને ફેરાનું ફળ અહીંજ મળ્યું અલબેલાજી,
મારૂં મનગમતું મુજને મળ્યું અલબેલાજી—અમે૦
આ હીરલો લાધ્યો હાથમાં અલબેલાજી,
તમે સદાએ રહેજો સાથમાં અલબેલાજી—અમે૦

મહાત્મા ઋષિરાજની પ્રભુપ્રેમ ઉત્પન્ન થાય ને ભકિતને ટેકો મળે તેવી ભજન મંડળીમાં ગાવાની ધુનો.

૧ *પ્રાણિયા પ્રાણિયા પ્રાણિયારે, ભજી લેને પ્રભુજીને પ્રાણિયા; આવશે જમ ઉધરાણીયારે. ભજી લેને. ટેક.

૨ નાવડી નાવડી નાવડીરે, તને હરી ભજ્યાની રીત નાવડી; એળે ઉમ્મર ખોઇ આવડી રે, તને હરી ભજ્યાની૦ ટેક.

૩ સદા સુખિયા જગતમાં સંત, દુરીજન દુખીયારે; નાવે અકળામણનો અંત, મુરખમાં મુખિયારે.

૪ વ્હાલીડા ચઢજયો વ્હારેરે, બલવંતા બેલી; કપાશે બંધન કયારેરે બળવંતા બેલી. ટેક.

* દરેક ધુન વારંવાર બોલવાની છે.

વહાલાજી મારા નથી આ વેળે કોઇ મારૂં,
છે શરણું એક તમારૂં રે.

૫ તાણી તાણીરે લીધાં તાણી, મારે વ્હાલીડે ચીત-
ડલાં લીધાં તાણી. ટેક.
ઝેર થયાં જગનાં સઉ સુખડાં,
લાવણ્યમાંરે લોભાણી. મારે.

૬ દુનિયાં રૂઠીને શું કરશે, પ્રભુ જેના બેલી;
કોઇના માર્યા કેમ મરશે, પ્રભુ જેના બેલી. ટેક.

૭ હાંરે લેને લ્હાવો લેને લ્હાવો,
હાંરે હવે નહીં મળે ફરી યોગ આવો રે. લેને. ટેક.

૮ અરે જીવ શું કરવા આથડે,
પ્રભુની ગમ ગુરૂ વિના નહિ પડે; ટેક.

૯ રાખોને રીત હમારી, હમારા હો તે રાખોને રીત
હમારી. ટેક.

૧૦ નહીં ભરૂં નહીં ભરૂં નહીં ભરૂં,
પાછાં પગલાં હવે હું તો નહીં ભરૂં.

૧૧ હવે કુણ જાય કાશી, ચિંતા ટળીરે લોલ;
મળ્યા વૈકુંઠવાસી, વેળા વળીરે લોલ.

૧૨ વારી વારી જાઉં વારી, મારા વ્હાલીડાના મુખડલા પર વારી. ટેક. એ મુખડે મુને એક પલકમાં, ભવજળ બુડતાં ઉગારી. મારા વ્હાલીની૦

૧૩ દાસી દાસીરે હું તો દાસી, મારા વ્હાલીડાની લખ ફેરા હું તો દાસી. ટેક. અણુતેડ્યા મારે આંગણે આવ્યા, કોટીક ગંગા કાશી. મારા વ્હાલીડાની૦ સેવા લીધી છે કરી સિરનાંરે સાટાં, હરામી જનને તો હાંસી. મારા વ્હાલીડાની૦

૧૪ રાખો રાખો શરણે હવે શામળિયા, હરિ હરિ શામળિયાજી છો બહુ બળીયા; રાખો ટેક.

૧૫ રટવા રટવા આવ્યો છે તું તો રામનેરે, રટવા રટવા. ટેક.

૧૬ નંદલાલા અમે તો તારાં દાસડિયાં,
વૃજવ્હાલા અમે તો તારાં દાસડિયાં, નંદલાલા. ટેક.

૧૭ ગોવિંદ જાણ્યા વિના તે વરસો ગાળિયાંરે, ગોવિંદ. ટેક

૧૮ ચાકરી ચાકરી ચાકરીરે, કરી લેને પ્રભુજીની ચાકરી; કરી લેને૦ ટેક.

૧૯ નહિ કરૂં, નહિ કરૂં, નહિ કરૂં, દુરિજનિયાંની સંગત નહિ કરૂં ટેક. વસ્તીમાં વસવાનો નહિ જોગ આવે, તો જંગલમાં ફરતો ફરૂં—દુરિજનિયાં.

૨૦ નવ જાય ઝબકડીથી જામની, રવિ પ્રગટે રહે નહિ રાત; ગુરૂ એવા ગોતીયે બોધ સુણતાં કરમ બળે બાપડાં, ઝટ ખોવાય જીવની જાત—ગુરૂ એવા.

૨૧ સીતારામ સગા છે સમજરે, સમજરે સમજરે સમજરે; હો સીતારામ.

૨૨ ભજન વિના મૂરખ મરે રખડીરે, ભજન વિના. ટેક.

૨૩ રંગરેલ રામ સભા ધન્ય રાતડલી,
રંગરેલ ધન્યરે ધન્ય આ વાતડલી.

૨૪ માથે કાપી રહ્યો છે કાળરે, ઉંઘ તને કેમ આવે;
પાણી પહેલી બાંધી લેને પાળરે, ઉંઘ તને કેમ આવે.

૨૫ ધીરજ ધરને અરે અધીરા, ઈશ્વર દેશે અન્ન જોને;
ખલક તણો છે પ્રભુને ખટકો, માને સાચું મન્ન જોને.

૨૬ પછે નહીં મળે લ્હાવો જોગરે, અવસર આવ્યો છે.

૨૭ જાણી જાણી મેં તો જાણીરે,
આ તો દુનીયાં દીવાની. ટેક.
પંડીત કાજી વેરાગી પુરાણી,
કુણ રાજા કુણ રાણીરે; આ તો દુનીયાં દીવાની.

૨૮ જોતાં જોતાંમાં તન પડી જાશે રે, જોતાં જોતાંમાં તન પડી જાશે; જાશે જાશે જાશેરે, જોતાં જોતામાં ટેક.

૨૯ દેહ છતે દાસ વીરનો વાલમ,
સમરી લે શ્વાસ ઉસાસે રે. જોતાં જોતાંમાં.
૩૦ ભજનવિના અફળ જનમ તારોરે ભજનવિના. ટેક.
૩૧ ચેત ચેત રૂષિરાજ કહે છે, વિઠ્ઠલ વરવાનો વારોરે;
ભજન વિના ભજન.
૩૨ કાયરનું નહિ કામ, ન્યારો ભાઇ પંથ અમારો;
કાયરનું નહિ કામ.

શ્રી ભગવાનના નામની ધુનો.

(૧) * રામકૃષ્ણ ગોવિંદ, વાસુદેવ ગોવિંદ—
(૨) જય રાધે કૃષ્ણ, જય રાધે કૃષ્ણ—
(૩) રઘુપતિ રાઘવ રાજારામ, પતિતપાવન સીતારામ૦
(૪) જય કૃષ્ણ કૃષ્ણ, જય કૃષ્ણ કૃષ્ણ—
(૫) હરે રામ હરે રામ, રામ રામ હરે હરે,
હરે કૃષ્ણ હરે કૃષ્ણ, કૃષ્ણ કૃષ્ણ હરે હરે—
(૬) વિઠ્ઠલ રૂખ્મમાઇ, વિઠ્ઠલ રૂખ્મમાઈ શ્યામળા--
(૭) પ્રલ્હાદ ભણે, રામા કૃષ્ણા ગોવિંદા (૨)
સબ સંત ભણે, નરહર વિઠ્ઠલ ગોવિંદા—
(૮) હરિરે રામ રામ રામ, સીતા હરિ રામ રામ રામ—

*દરેક ધુન વારંવાર બોલવાની છે.

(૯) જયજય રામચંદ્ર રઘુવીર, સીતાપતીરામચંદ્ર રઘુવીર
(૧૦) જય જય યશોદાનંદનકી (૨)
દશરથસુત આનંદ કંદનકી—
(૧૧) રાધે કૃષ્ણ પ્રભુ કુંજ બિહારી,
મોરલીધર ગોવર્ધનધારી—
(૧૨) જય જય ગોવર્ધનધારી, મુકુન્દ માધવ ગિરિધારી—
(૧૩) રામા કૃષ્ણા ગોવિંદ ગોપાળ હરે (૨)
ગોપાળ હરે, ગોપાળ હરે—
(૧૪) નરહરિ નંદલાલ, ભજો ગોવિંદ ગોપાળ,
ગોવિંદ ગોપાળ, ગોવિંદ ગોપાળ--
(૧૫) હરિ નારાયણ, ગુરૂ નારાયણ—
(૧૬) રામચંદ્ર રઘુવીર, જય જય રામચંદ્ર રઘુવીર—
(૧૭) હરિ નારાયણ હરિ, હરિ નારાયણ હરિ,
હરિ નારાયણ, હરિ નારાયણ, નારાયણ હરિ,
હરિ નારાયણ હરિ, હરિ નારાયણ હરિ—
(૧૮) હરિ હરિ નારાયણ હરિ--
(૧૯) શ્રીમન્નારાયણ નારાયણ નારાયણ--
(૨૦) રણછોડ રંગી, મારા જનમો જનમના સંગી,
રણછોડ રાયા, મુંને લાગી તમારી માયા.
રણછોડ રસીયા, મારા હૃદયકમળમાં વસીયા.

(૨૧) તેરી બન જાયગી, તેરી તો બન જાયગી,
તેરી બન જાયગી, ગોવિંદ ગુણ ગાયસેં—
(૨૨) હરિ મોટા હરિ મોટા, સૌથી હરિ મોટા હરિ મોટા,
બાકી સર્વ ગપોટા, સૌથી હરિ મોટા હરિ મોટા—
(૨૩) સચ્ચા સચ્ચા હય નામ તેરા હરિ વિઠ્ઠલા—
હરિ વિઠ્ઠલા, પ્રભુ વિઠ્ઠલા—
(૨૪) હમારા રામ ધની હયજી, હમારે કયા કમી હયજી—
(૨૫) હમરી રામ રામ સબસેં, હમરી રામ રામ સબસેં,
હમસેં તુમસેં ગુરૂગોવિંદસે, સાધુ ભગત સંતોસે—
(૨૬) રાધે ગોવિંદા, રાધે ગોવિંદા,
ગોવિંદ ગોપાળ, કૃષ્ણ રાધે ગોવિંદા—
(૨૭) ગોપાળ કૃષ્ણ, રાધે કૃષ્ણ.

અચ્યુતં કેશવં રામનારાયણમ્
કૃષ્ણદામોદરં વાસુદેવં હરિમ્ ।
શ્રીધરં માધવં ગોપિકાવલ્લભમ્
શ્રીજાનકીનાયકં રામચંદ્રં ભજે ॥

સમાપ્ત.

અનુક્રમણિકા.

શાંતાકારં ભુજગશયનં પદ્મનાભં સુરેશમ
વિશ્વાધારં ગગનસદશં મેઘવર્ણં શુભાંગમ ।
લક્ષ્મીકાંતં કમલનયનં યોગિભિર્ધ્યાનગમ્યમ
વંદે વિષ્ણું ભવભયહરં સર્વલોકૈક નાથમ ॥

માહાત્મા ગાય છેઃ—

(રાગ-ક્ષત્રિ કલંક.)

અમે ભજીએ છીએ ભગવાન—આવી બેસો અમારી પાસેરે;
તેમાં તમને નથી નુકસાન—આવી બેસો અમારી પાસેરે.
મળી બાગમાં કરીએ વેપાર—આવી બેસો અમારી પાસેરે;
તેમાં ખોટ નથી તલભાર—આવી બેસો અમારી પાસેરે.
પુરૂં પ્રેમ ધરી કરી ઉર—આવી બેસો અમારી પાસેરે;
જાવું હોયે હરિની હજુર—આવી બેસો અમારી પાસેરે.
કરી લેવું જો હોયે કલ્યાણ—આવી બેસો અમારી પાસેરે;
રૂડો રીઝવવો હોયે રામ—આવી બેસો અમારી પાસેરે.
કહે છે જાદવ નથી બુરૂં કામ—આવી બેસો અમારી પાસેરે;
ભલું કરશે તમારૂં ભગવાન—આવી બેસો અમારી પાસેરે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર-**વૈદ્ય અમૃતલાલ સુંદરજી પઢીઆર.**
ઠેકાણું—ઝવેરબાગ, કાળકાદેવી રસ્તો, મુંબાઈ.

શ્રી 'સરસ્વતી' છાપખાનું. ૩૫૬ નાગદેવી રસ્તો
મુંબાઈમાં શા મગનલાલ જગજીવનદાસે છાપ્યું છે.